

Virkningene av storangrepet. Flyfotografier viser at brannene herjer innenfor et område som er større enn 5.000 hektar. A.E.G.s og Blaupunkts fabrikker er fullstendig ødelagte. Siemens Werke, 2 elektrisitetsverk og 3 gassverk er hardt skadet. Flere godstasjoner har fått fulltreffere, og undergrunnsbanen har delvis vært ute av funksjon. De vestlige bydelene og sentrum var verst utsatte. Hele byer, hvor ikke et hus var uskadt, ble avspæret. Tysk opposisjonelt hold regner med at minst 12.000 mennesker er drept og 50.000 skadet. Minst en halv million mennesker er blitt husville.

ØSTFRONTEN. Sovjetrussene har i de to siste dogn utvidet sine angrepskiler i Ukraina og Donetzbassenget. Tyskerne har opprettet en kraftig forsvarslinje langs stambanen Kiev-Poltava-Lossovaja-Slavjansk. Denne banen er en av de viktigste forbindelseslinjene og retrettveiene for de tyske divisjoner i Donetzbassenget. De russiske troppene støter mot denne jernbanen i 3 massive kolonner, idet tyskernes motangrep stadig vises tilbake.

Mot det vestlige Ukraina. På russernes nordføy har kampene ved Sumy og Poltava utviklet seg til heftige material- og tilintetgjorelsesslag i stil med dem som gikk forut for tysernes utdriving av Charkov. Tyskernes viktigste retrettvei mot vest fra Poltava - jernbanelinjen Poltava-Kiev - er kommet i en farlig nærhet av de russiske knipetangarmene vest for Charkov. En Moskva-korr. telegraferer at sovjettroppene feier fram i en voldig bue fra nord for Donetzområdet - korrespondenten sikter til det hurtige fremstøtet over Poltava - og at en stor omringningsbevegelse mot de tyske sydfrontarmene allerede er et faktum. Et voldsomt tankslag utkjempes nordvest for Poltava, der russerne står mindre enn 30 km. fra denne. Byene Senkov og Akhtyrka er erobret.

Poltava omringes. Sovjettroppene står ca. 160 km. vest for Charkov og ca. 40 km. fra jernbanelinjen Poltava-Kiev. Offensiven gjennomføres på bred front mot Dnjpr. Poltava er omgitt fra nordvest. Andre styrker står syd for byen, og en operasjonsplan som er identisk med den som førte til Charkovs fall, har utviklet seg. Russerne står nå nærmere den tyske hovedhærens Kiev enn i noe tidligere tilfelle, og de har allerede satt sin fot inn i guvernementet Kiev.

Sumy nøytraliseres. Om kampene ved Sumy heter det i de siste frontrapporter, at russerne etter å ha erobret en rekke støttepunkter rundt byen, har gjort denne nøkkelstillingen på det nærmeste ubrukelig for tyskerne. Målet tyder på at russerne forsøker å passere og isolere denne stilling, som engang var så viktig for tyskerne, og at de nå streber vestover i retning mot Kiev ved Dnjpr. På begge disse frontavsnitt skal tyskerne være iferd med å erstatte de ille medfarnet Charkovdivisjonene med hastig sammenrasede reserver.

Dobbeltoffensiven mot Donetzbassenget syd for Donetz og vest for Mius utvikler seg i stadig større skala. Sovjetarmene truer med å rive opp tyskernes forsyningsystem i Donetzbassenget, og tyskerne besvarer trusselen med hardnakket motstand. Et motangrep som ble lagt opp i stor skala i Mius-sektoren er slått tilbake med store tap for tyskerne. Etter dette mislykkede mottrekk, er tyskerne på hurtig tilbaketog idet de etterlater seg mengder av tungt materiell og annen verdifull utrustning. De russiske troppene sprer seg vifteformet ut over slettene syd for Charkov og angriper på bred front i retning mot Dnjepropetrovsk - det Asovske hav. Ca. 1/2 mill. menn tyskere trues av de russiske panserkilene. Hele det viktige kull- og industrisentrumet i Donetzbekkenet trues alvorlig av Sovjetarmene, og tyskerne sydlige føy er kommet i en stadig vanskeligere stilling, heter det i en Moskva-melding. Grubebyen Stalino står i umiddelbar fare for å bli isolert, og den tyske overkommando kan når som helst bli tvunget til å dirigere et åimnelig tilbaketog langs det Asovske hav. Det tyske jagerforsvaret er i høy grad svekket, og de tyske troppene utsettes for et voldsomt trykk fra de russiske bombefly.

Fra Kubanfronten melder en krigskorr. at trafikken over Kertsj-stredet er livligere enn noensinne. Korr. erklærer at visse tegn tyder på at tyskerne er iferd med å rømme sitt brohode på Tamanhalvøya. Evakueringsflotiljene angripes heftig fra luften og sjøen.

Jubel og optimisme i Russland. En nyølge av optimisme har grepet det russiske folket, carlig p.g.a. erobringen av Charkov og fremgangene i Donetzbekkenet. I Moskva har det vært store seiersfester. At det diplomatiske korps er vendt tilbake til Moskva og gjenoppbygningsarbeidet i de befriede områder tas som tydelige tegn på den bedre stilling. Den russ. overkommando sies å være forvisset om at ingen tyske soldater på ny skal komme tilbake til de territorier som nå er gjenrobret.

DANMARK. Natt til tirsdag ble det begått ikke mindre enn 9 sabotasjehandlingar i København. Mandag gikk et stort trekullager på Frihavnen opp i luer, og tirsdag ble en stor moderne fabrikk for radiomateriell og elektriske artikler helt ødelagt ved et bombeattentat. Uroen nådde onsdag formiddag også Helsingør. Der inntraff en eksplosjon på havnen. Onsdag middag var det oppløp med rutekussing. De tyske soldatene jaget folkemassene med bajonettene. Adskillige intermesoer er forekommet på forskjellige steder i landet, og ryktene om de større eller mindre skader som er voldt er mange. Sabotører synes å være i livlig virksomhet.

AV ROOSEVELTS TALE til det canadiske parlament i Ottawa den 25. august: "Vi førte konstruktive forhandlinger om våre felles mål i denne krigen og understreket vår beslutning om å føre seiren hjem på kortest mulig tid. Iblant ønsket jeg at denne intuisjonens store mester, nasiføderen, hadde kunnet være tilstede i ånden ved Quebeckonferansen. Vi har ikke valgt denne krigen - og ordet "vi" betyr samtlig de forente nasjoner, individuelt og kollektivt.

En fullstendig seier i denne krigen kommer til å gi verden større muligheter, ettersom seiran i seg selv er et vitnesbyrd om at en felles aksjon kan føre til resultater. Krigen ble påtvunget oss med vold av de forbyrteriske angriperne. Den fordervelige særeghet som gjør en nasist til en nasist, er at han er absolutt uten evne til å forstå og følgelig respektere sine medmenneskers egenskaper og rettigheter. Hans eneste metode i omgangen med sin nabo er å bedra ham med logner, angripe ham med overlegg, kaste ham over ende og trampe på ham, enten for å drepe ham eller for å gjøre ham til sin slave.

Vi benytter vår kraft og våre resurser, ja våre sønners og dotres liv, fordi en skare misdedere i nasjonenes fellesskap ikke vil anerkjenne de grunnleggende prinsipper for hederlige menneskers oppførsel. Vi er blitt tvunget til å vende oss til hva vi i Amerika vil kalle sheriffen og hans medhjelpere for å spre denne bande, slik at voldsstyret kan bli kastet ut av nasjonenes fellesskap. Vi er iferd med å skaffe oss absolutt og trygghet for at vedkommende en gang for alle skal få lære sin lekse.

Vi skal meddele Tyskland, Italia og Japan Quebeckonferansens informasjonen på det eneste sprog som disse forvillede hjerner synes istand til å fatte. Hvis den tyske forenen og hans generaler kjente våre planer, vilde de innsø at motets hovedbestanddel fremdeles er klokskapen, og at det vilde være bedre for dem å kapitulere nå enn senere."

vvv vvv vvv

6 SEP. 1943

LONDON NYTT

6 SEP. 1943

LONDON NYTT

De viktigste krigsmeldinger: p. 30/8-43. 4091

Mappe 9

Ekspl. 3078

Arg.

O.V. 1943

SYDFRONTEN. I de 3 siste dagers korr. meldes det om omfattende luftangrep mot det italienske fastland fra nord for Roma til dets sydligste spiss. Blant målene nevnes Sulmona, øst for Roma, Benevento og Caserta, 2 jernbaneknutepunkter nord og nordøst for Napoli, Taranto, Ventotene, og Agropoli utenfor Napoli, Orta nord for Roma, Torre Annunziata ved Napoli, San Giovanni, Cotrone og Reggio di Calabria. Den siste er også angrepet av britiske flåtestridkrefter. Et spesielt sterkt angrep ble rettet mot Catanzaro. Angrepet fant sted i 4 bølger og målområdet kom i heftig brann. Catanzaro ligger på "støvlespissen" og kontrollerer den viktige landveis- og jernbanetrafikken mellom halvøyas øst- og vestkyst. Serien av angrep mot Catanzaro sammenlignes med masseraidene mot Messina kort før den ble erobret av amerikanerne.

Det taktiske flyvåpen har trått i aksjon i stor skala mot det italienske fastlandet, utøver BBC' korr. Det er første gangen at det taktiske flyvåpen har vært ute på ekspedisjoner i dette omfang mot fastlandet. Det planer å bli satt inn umiddelbart før og under markoperasjoner i stor skala. Det faktum at det nå er satt inn med full styrke legger den formodning nær for hånden at det ventede slaget til lands mot Syd-Italia er rykket ytterligere et godt stykke nærmere. Det taktiske bombeflyvåpen møtte ingensomhelst motstand fra akseflyvåpenet, mens luftvernet derimot trått i aksjon med betydelig styrke. Dette tyder på at aksjonen har bragt sine jagerfly lenger mot nord for beskytte de flybaser og kommunikasjonssentra som ligger der. BBC' korr. understreker at den all. offensiven har tatt en sensasjonell vending i og med at aksens flyvåpen er blitt tvunget til forlate slagfeltet. Det taktiske flyvåpenet synes allerede å være i besiddelse av lufthavnsområdet syd for Syd-Italia, og man har grunn til å vente en rask utvikling av begivenhetene, legger korr. til.

Det strategiske flyvåpen er innsatt i aksjon med full kraft og har rettet nye, harde slag mot flybaser og komm. sentra omkring Napoli og i Midt-Italia. Tunge bombefly har for første gang bombet Sulmona, det viktige trafikknutepunktet 150 km. øst for Roma. Under raiden, som ble konsentrert i 12 min., ble det kastet et stort antall spreng- og brannbomber mot skiftespor, industrier og munisjonsdepoter. Samtidig angrep middeltonge amerikanske aer. bombefly jernbanenettet ved Benevento og Caserta nordøst for Napoli. Ved Benevento ble det notert fulltreffere på store samlinger av lokomotiver og person- og lastevogner. Wellingtonbombefly har gjennomført en kraftig raid mot jernbanelinjene ved Salerno syd for Napoli. Her ble det kastet endel 4 tons bomber, som forårsaket store skader. BBC' korr. telegraferer at de heftige angrepene mot disse 4 viktige trafikksentra har påvirket den militære og sivile trafikken i Midt- og Syd-Italia.

Badoglio ha fred? Alger-radioen erklærte den 24. august at det snart kommer til å skje noe i Italia som har samme betydning som Mussolinis fall. London har lært å ta nyheter om Italia den største reservasjon, men man er tilbøyelig til å mene at denne melding inneholder adskillig mer enn det som er tenkelig. I de all. kommuniker har det i det siste ofte vært meldt at de allierte flystyrker i Syd-Italia ikke møter noen særlig motstand. I den siste tiden er det imidlertid blitt kjent at strømmen av tyske tropper gjennom Brennerpasset sydover ikke stanser ved Po, men fortsetter, og at enn en troverdig kilde opplyser at de er sendt like ned til Roma. De alliertes invasjonstrupper kan altså vente motstand lenger syd enn man har regnet med tidligere. I Italia later det til at demonstrasjonene er opphørt, men - sier velinformerte iakttagere i London - dette beror ikke på krigstrettheten er mindre, men på at Badoglio har overbevist massene om at han arbeider oppriktig for fred. Forbitnelsen mot Tyskland øker, og i London mener mange kjennere av Italia at landet er modent for en diplomatisk og militær aksjon.

ordre fra Stalin, som meldte at industribyene og jernbanestasjonene i Ukraina er erobret av de russiske tropper. Samtidig melder kommunikerne at Lisishansk og Vorosjilovsk i Donetzbassenget også er på russiske hender. Tyngdepunktene i den russiske sommeroffensiven er for øyeblikket henlagt til operasjonsområdene sydøst for Smolensk, sydvest for Brjansk, vest for Sumy og vest for Taganrog.

På Smolenskfronten har den røde hærs etter erobringen av Jelnja spredt seg vifteformet ut over slettelandskapet syd for Smolensk. De rettrerende tyske divisjonene angripes dag og natt av det sovjetrussiske bombeflyvåpen, og vagnene mot Smolensk er oversådd med brennende tanks og lastebiler. Den russ. knipetangen mot Smolensk fra sydøst og nordøst har vunnet ytterligere terrang tross heftig motstand. Det heter i en Moskva-melding at tyskerne ved tapet av Jelnja trues av en ny katastrofe. Russene

Mappe 9

Ekspl. 319

Arg.

O.V. 1943

4089

Jfr.

De alliertes invasjon på det italienske fastland. De allierte styrker under kommando av den 8. arme, støttet av allierte

Britiske og canadiske styrker. Landingen i Syd-Italia ble for utløpet av det 4. krigsår. av artilleri og luftbambardementet minastrodet i landingsfartøyer,

flyvåpen, som arbeider under høytrykk i Italia. I Nord-Italia har amerikanske styrker allerede begynt å sprengte i luften broen ved østlige jernbaneknutepunkter på linjene som var det kraftig motstand mot de allierte styrker. Mange angrep ble også rettet

mot operasjonene ennå i Nord-Italia. En amerikansk korr. melder at tyske tropper, som i all sinnet slik som det er kjent

skole folket fra de forente nasjoner befriere, på samme måte som

regjering er ikke beredt til å overlevere overgivelse fra italienerne

forsterkninger på vei inn i Nord-Italia. Det gis uttrykk for den mening at "Lovets fall" rykker nærmere og de offisielle kommunikerer gir

et mål i Nord-Frankrike. og 8 allierte maskiner. Aer. flystyrker i Nord-Frankrike. Britiske fly operer

kl. 12.15 natt til onsdag. Mål i luften, og man antar at noen ligger fra Wehrmacht er forberedt å stanse de mange ildebranner. arbeidsbyrder. Brannmannskaper ved byer. All gatetraffikk er innstilt. Flyer får lov til å passere. intermesoer i folkemengdene. 100 tonn bomber over Tyskland. 8.000 Duisburg 6.000,

er i Moskva, etter en ny dags-ordre fra Stalin, som meldte at industribyene og jernbanestasjonene i Ukraina er erobret av de russiske tropper.

Virkingene av storangrepet. Flyfotografier viser at brannene herjer innenfor et område som er større enn 5.000 hektar. A.E.G.s og Blaupunkt-fabrikker er fullstendig ødelagte. Siemens-Verke, 2 elektrisitetsverk og 2 maskinverk er hardt skadet. Flere jernbanestasjoner har fått fulltreffere, og undergrunnsbaner hvor ikke et hus var uskadt, ble avstengt. En halv million mennesker er blitt hjemløse.

ØSTFRONTEN. Sovjetrusserne har kraftig forsvarslinje langs stambanene og de tyske divisjoner i Don-området angrep stadig vises tilbake.

Mot det vestlige Ukraina. På russisk side er det stille med dem som gikk foran i linjen Poltava-Kiev - er kommet i en jettroppene feier fram i en voldelig offensiv som omringningsbevegelse mot der russerne står mindre enn 30 km.

Poltava omringes. Sovjettroppene føres på bred front mot Dnjep. Politen som førte til Charkovs fall, har og de har allerede satt sin fot inn i området.

Sumy nøytraliseres. Om kampene rundt byen, har gjort denne nøkkelen isolere denne stilling, som engang i frontavsnitt skal tyskerne vare iferd med å ta tilbake.

Dobbeltoffensiv mot Donetsbasen. Å rive opp tyskernes forsyningsystemer lagt opp i stor skala i Mius-sektoren er tilbaketog idet de etterlater seg et stort område syd for Charkov trues av de russiske panserkilene. - Tyskernes sydlige floy er kommet i en slik stilling, og den tyske overkommandoen har gitt ordre om å forberede seg på å bli isolert, og den tyske overkommandoen har gitt ordre om å forberede seg på å bli isolert.

Fra Kubanfronten melder en krigsbyrået på at tyskerne er iferd med å ta tilbake området.

Jubel og optimisme i Russland. Fremgangene i Donetsbekkenet. I Moskva er det oppbyggingarbeidet i de befriede områdene i den tyske soldater på ny skal bli utnyttet.

DANMARK. Natt til tirsdag ble det meldt at tyskerne har erobret og at russerne står 30 km. fra den viktige forsyningslinjen Kiev. Russerne måtte bryte ned den mest innbitte motstand for Sevsk var gjenarobret. 5.000 tyskere falt og at det ble tatt 700 fanger. Tanks og infanteri stormet inn etter et forutgående bombardement fra artilleriet. Heftige kamper fortsetter. Lenger nord rykker russerne fram gjennom et vanskelig terreng. Tyskerne har lagt en mengde miner overalt her og der.

AV ROOSEVELTS TALE til det kan man se at denne krigen og understreket vår bevissthet om de større eller mindre skader som denne krigen har gjort på menneskene.

En fullstendig seier i denne krigen vil være en felles aksjon kan føre til resultater som gjør en nasist til en nasist, og rettigheter. Hans eneste metode i å vinne er å trampe på ham, enten for å drepe ham eller for å gjøre ham til en slave.

Vi benytter vår kraft og våre ressurser, ja våre sønners og døtres liv, fordi en skare misdedere i nasjonenes fellesskap ikke vil erkjenne de grunnleggende prinsipper for hederlige menneskers oppførsel: Vi er blitt tvunget til å vende oss til hva vi i Amerika vil kalle sheriffen og hans medhjelpere for å spre denne bande, slik at voldsstyret kan bli kastet ut av nasjonenes fellesskap. Vi er iferd med å skaffe oss absolutt og trygghet for at vedkommende en gang for alle skal få lære sin lekse.

Vi skal meddele Tyskland, Italia og Japan Quebeckonferansens informasjoner på det eneste språk som disse forvillede hjerner synes istand til å fatte. Hvis den tyske foreren og hans generaler kjente våre planer, vilde de innsi at motets hovedbestanddel fremdeles er klokskapen, og at det vilde være bedre for dem å kapitulere nå enn senere.

VESTFRONTEN. En stor styrke britiske bombefly angrep natt til lørdag Nürnberg. Moskva fly angrep samtidig mål i Ruhr og jagerfly angrep flyplasser i Frankrike, Belgia og Holland. Alle disse operasjoner søvnes 33 bombefly. Disse store nattparasjoner fulgte etter en uavbrutt luftoffensiv i dagslys fredag av amerikanske og britiske fly over Kontinentet. Lørdag foretok britiske flyvåpen omfattende operasjoner mot kanal- og jernbanetraffikk i Nord-Frankrike og Nederlandene. Søndag ble angrepene vesentlig rettet mot jernbanemål i Nordvest-Tyskland.

"Mannstraid" mot Nürnberg. En av de største bombearbeidere som noensinne har søkt seg inn i tysk territorium massbombet natt til lørdag Nürnberg. De britiske kvalitetsavisene lørdag gjengir ministeriets rapporter om angrepet under kjemperubrikk. Angrepet betegnes som en "mannstraid" som stiller alt man har opplevd tidligere i den tyske himlen i skyggen. Allerede fredag kveld merket man at noe ekstraordinært var i gjære. Hundrevis og atter hundrevis av tunge langdistansfly på over sydkysten i retning mot fastlandet. Øyenvitner sier at de aldri har sett bombeflyformasjoner av denne størrelsesorden tidligere. "Piccadillykarusellen" over Kanalen hadde lørdag sin livligste dag, heter det i en rapport. Nürnberg har i årene før og under krigen blitt et av Tysklands viktigste industrisentra og rumper bl.a. de store Siemensverker og store fabrikker med dieselmotorer. Brest kjent er kanskje Nürnberg som en av nasipartiets høyborg.

Ifl. den tysktalende sanderen Atlantic er ødelagelsen etter nattens angrep uhyggelig. Deler av byen er lagt totalt i ruiner. Slukningsarbeidet vanskeliggjøres av hard storm. Gaslektrisitet- og vannforsyningen er lammet. Politirapporter søndag oppgir at antallet av de betydelig mer enn 3.400, men man ventet at tallet kommer til å stige betraktelig etter som omfattende opprydningsarbeid skrider fram. Antallet hjemløse er over 60.000, og myndighetene let overfor uløselige problemer når det gjelder å skaffe tak over hodet og lønnsmidler til de berørte familier. Atlantic opplyser også at angrepet var betydelig voldsomere enn den siste angrepet mot Nürnberg den 10. august, da over 1.500 tonn sprang- og brannbomber ble kastet mot byen. Dagen før det siste angrepet gjorde dr. Ley den skjebnesvangre feil å erklære at Nürnberg sin geografiske beliggenhet er sikrere mot firndtlig flyangrep enn de fleste tyske industristeder. Veiene mot Erlangen og Regensburg er fylt med kolonner av flyktninger som i størst hast søkte seg ut av den brennende byen. Dusinvis av industrier er lagt i ruiner eller står f. brann. Jernbanestasjonen har fått fulltreffere og all jernbanetraffikk ligger nede. Telefon- og telegrafnettet er brutt. Høye deler av Nürnberg i brann, og redningsarbeidet arbeider febrilsk for å redde dem som er innestengt i de sammenstyrte bygningene og beskjæret utrykksvesen. Brannmannskapets arbeid vanskeliggjøres i høy grad av at flere vannreservoarer vannledninger er gjort ubrukbare etter bombefulltreffere.

ØSTFRONTEN. Vi gjengir de 3 siste døgns meldinger.

Lørdag. Syd for Brjansk går sovjettroppene på ny til offensiv og bryter seg fram gjennom kraftige forsvarsværker mot jernbanen som går syd-østover fra Brjansk til Kiev. Moskva-kanalen meldte at Sevsk er erobret og at russerne står 30 km. fra den viktige forsyningslinjen Kiev. Russerne måtte bryte ned den mest innbitte motstand for Sevsk var gjenarobret. 5.000 tyskere falt og at det ble tatt 700 fanger. Tanks og infanteri stormet inn etter et forutgående bombardement fra artilleriet. Heftige kamper fortsetter. Lenger nord rykker russerne fram gjennom et vanskelig terreng. Tyskerne har lagt en mengde miner overalt her og der. Alle broer i luften. Syd for Brjansk øker den russiske trusselen mot den andre viktige binnelseslinjen: jernbanen som forbinde Kiev med industriområdet i Ukraina. Flere russiske divisjoner rykker fram mot Poltava. På et punkt står de bare 16 km. unna. Tyskerne treffer derfor forholdsregler for å beskytte jernbanen og har kastet inn store forsterkninger.

6 SEP 1943

LONDON NYTT

Mappe 9

Eksp. 3/9

Arg. 1943

O.V. 1943

4089

Svare tankslag foregår. Rundt Stalino blir det meldt om ny fremgang.

Søndag. På det midtre avsnitt fortsetter russerne fremrykningen syd for Brjansk vest for den gjen-erobrede byen Sevsk. De truer jernbanen som går fra Brjansk gjennom Konotop til Kiev. Berlin taler allerede om "elastisk forsvar" i dette område. En russisk styrke som har avansert langt vest for Charkov, nærmer seg nå jernbanen mellom Poltava og Kiev. Sydvest for Charkov ser det ut til at tyskerne forsøker å sette istand en forsvarslinje langs Psjelven, som løper rett sydover og flyter inn i Dnjep ved Kremensjog. På et punkt har russerne allerede brutt igjennom ved Psel. I Donetsbassenget fortsetter russernes fremstøt sydvest for Vorosjilovgrad.

Mandag. I en dagsordre fra Stalin ble det idag kunngjort at Taganrog er blitt inntatt av russerne etter et gjennombrudd med kavalleri og motorisert infanteri. Tidligere idag innrommet et kom. fra den tyske overkommando at de hadde rommet Taganrog. Tysk teleggrafbyrå sier at evakueringen kanskje kommer som en overraskelse på det tyske folket, men tyskerne kan godt trekke seg tilbake uten alvorlige følger. De har så store områder til sin rådighet, sier byrået. En militær sakkyndig i London sier at den virkelige grunn er at hele den tyske flanken blir stadig mer truet av den russiske offensiv i Donetsbassenget og Ukraina. Her er det ikke spørsmål bare om Taganrog. Tyskernes stilling i hele Donetsbassenget, på Krim og i Kuban er nå truet. Jernbaneforbindelsen mellom Taganrog og de tyske baktropper har vært avskåret siden russerne for nøyaktig en uke siden inntok byen Amrosjevka under fremrykningen sydost for Stalino. - På Charkovfronten har russerne befridd 50 byer og landsbyer til vest for Charkov, deriblant det viktige jernbaneknutepunktet Lybotin, 20 km. sydvest for Charkov. Russerne har med dette befestet sitt grep på jernbanen til Poltava og øket trusselen mot linjen til Krasnodar. - Det har også vært ny fremgang på østfronten lenger nord. I Brjanskområdet er 40 steder til befridd, og meldinger fra fronten idag sier at denne offensiv fremdeles øker i styrke. På alle avsnitt på den russiske fronten tapte tyskerne idag 110 tanks, 82 fly og over 7.000 mann.

Diversa østfrontmeldinger. Sovjettroppene går til masseangrep fra området syd for Smolensk til det hvite hav, heter det i et Moskva-telegram lørdag kveld. Hele den russiske krigsmaskinen på østfronten går til angrep, og kampene utvikler seg for hvert døgnet som går til sammenstøt av stadig større format. Voldsomme tank- og infanterislag utkjemper dag og natt ved Poltava, Stalino og Brjansk. De russiske troppene har slått nye bresjer i de tyske linjene, og de tyske divisjonene kjemper forbitret i avvepningsskamper. Det russiske flyvåpen gjør veldige konsentrerte angrep, og Poltava står i brann. Langs jernbanelinjen Brjansk-Kiev, som står i fare for å avskjæres, fortsetter von Manstein å slynge alle tilgjengelige reserver i ilden for å holde sine fransutte linjer, men hans divisjoner trues av stadig flere farligere russiske omringningsmanøvrer. - En krigskorr. telegraferer: Fra Brjansk i nord til Mius- elven i syd er den russiske fronten et sydende hav av ild. I Brjanskområdet kjemper de russiske troppene seg fram i ulendt terreng bak enorme tepper av artilleriild. Tyskerne har satt inn tunge anfibiepanservogner. Russerne på sin side fører stadig flere antitankkanoner i felten, og på flere avsnitt her kampene utviklet seg til en tvekamp mellom panserbiler og panservern. Steder og byer er forvandet til rykende ruiner, og her og der står de milvide skogene i lys lue. Den røde arme har i de siste døgnet gjennomført sine angrepsoperasjoner med stor kraft, og den russiske fronten er skutt fram ytterligere et stykke mot Dnjep.

Kampen om Ukraina. Reuters spesialkorr. i Moskva telegraferer: Den røde arme driver uavlatelig tyskerne tilbake mot Dnjep, og på enkelte punkter står de russiske troppene bare 80 km. fra Dnjep. De har allerede brutt igjennom til den østlige bredden av Psel, en av Dnjeps bielver. Heftige slag raser nå på bred front nord og vest for Charkov mellom elvene Vorskla og Psel. Russerne truer Poltava

de alliertes invasjon på det nordlige Ukraina er erobret av de russiske tropper. De allierte styrker under kommando av den britiske 8. arme, støttet av allierte

Britiske og canadiske styrker har erobret den nordlige delen av den italienske halvøya. Landingen i Syd-Italia ble fulgt av utøpet av det 4. krigsår. Artilleri og luftbombardementet ble strøket i landingsfartøyer,

flyvåpen, som arbeider under høytrykk i Nord-Italia har allerede erobret i luften broen ved den italienske jernbaneknutepunktet på linjen mellom Roma og Ancona. Mange angrep ble også rettet mot den italienske kysten.

Den amerikanske korr. sier at operasjonene ennå er i gange på Sicilia. En amerikansk korr. sier at tyske tropper, som i all hovedsak er amerikanske, er blitt kastet ut fra de forente nasjoners befrielse, på samme måte som

den tyske korr. sier at operasjonene ennå er i gange på Sicilia. En amerikansk korr. sier at tyske tropper, som i all hovedsak er amerikanske, er blitt kastet ut fra de forente nasjoners befrielse, på samme måte som

den tyske korr. sier at operasjonene ennå er i gange på Sicilia. En amerikansk korr. sier at tyske tropper, som i all hovedsak er amerikanske, er blitt kastet ut fra de forente nasjoners befrielse, på samme måte som

den tyske korr. sier at operasjonene ennå er i gange på Sicilia. En amerikansk korr. sier at tyske tropper, som i all hovedsak er amerikanske, er blitt kastet ut fra de forente nasjoners befrielse, på samme måte som

den tyske korr. sier at operasjonene ennå er i gange på Sicilia. En amerikansk korr. sier at tyske tropper, som i all hovedsak er amerikanske, er blitt kastet ut fra de forente nasjoners befrielse, på samme måte som

den tyske korr. sier at operasjonene ennå er i gange på Sicilia. En amerikansk korr. sier at tyske tropper, som i all hovedsak er amerikanske, er blitt kastet ut fra de forente nasjoners befrielse, på samme måte som

den tyske korr. sier at operasjonene ennå er i gange på Sicilia. En amerikansk korr. sier at tyske tropper, som i all hovedsak er amerikanske, er blitt kastet ut fra de forente nasjoners befrielse, på samme måte som

den tyske korr. sier at operasjonene ennå er i gange på Sicilia. En amerikansk korr. sier at tyske tropper, som i all hovedsak er amerikanske, er blitt kastet ut fra de forente nasjoners befrielse, på samme måte som

den tyske korr. sier at operasjonene ennå er i gange på Sicilia. En amerikansk korr. sier at tyske tropper, som i all hovedsak er amerikanske, er blitt kastet ut fra de forente nasjoners befrielse, på samme måte som

den tyske korr. sier at operasjonene ennå er i gange på Sicilia. En amerikansk korr. sier at tyske tropper, som i all hovedsak er amerikanske, er blitt kastet ut fra de forente nasjoners befrielse, på samme måte som

ordre fra Stalin, som meldte at industribyen og jernbaneknutepunktet Sumy i det nordlige Ukraina er erobret av de russiske tropper. Samtidig melder kommunikøene at Lisichansk og Vorosjilovsk i Donetsbassenget også er på russiske hender. Bygdepunktene i den russiske sommeroffensiv er for øyeblikket henlagt til operasjonsområdene sydost for Smolensk, sydvest for Brjansk, vest for Sumy og vest for Taganrog.

På Smolenskfronten har den røde arme etter erobringen av Jelnja spredt seg vifteformet ut over slettelandskapet syd for Smolensk. De retirerende tyske divisjonene angripes dag og natt av det sovjetrussiske bombeflyvåpen, og veiene mot Smolensk er oversydd med brennende tanks og lastebiler. Den russ. knipetangen mot Smolensk fra sydost og nordost har vunnet ytterligere terreng tross heftig motstand. Det heter i en Moskva-melding at tyskerne ved tapet av Jelnja trues av en ny katastrofe. Russerne

Virkingene av storangrepet. Flyfotografier viser at brannene herier innenfor et område som er større enn 5.000 hektar. A.E.G.s og Blaupunkt-fabrikker er fullstendig fått fulltreffere, og undergrunnsbaner hvor ikke et hus var uskadd, ble av en halv million mennesker er blitt h

ØSTFRONTEN. Sovjetrussene har kraftig forsvarslinje langs stambanene ved de tyske divisjoner i Don motangrep stadig vises tilbake.

Mot det vestlige Ukraina. På russesslag i stil med dem som gikk foran nalinjen Poltava-Kiev- er kommet i de jettroppene feier fram i en voldig at en stor omringingsbevegelse mot der russerne står mindre enn 30 km.

Poltava omringes. Sovjettropper fores på bred front mot Dnjepr. Polit den som førte til Charkovs fall, har og de har allerede satt sin fot inn

Sumy nøytraliseres. Om kampene rundt byen, har gjort denne nokkelt isolere denne stilling, som engang frontavsnitt skal tyskerne vare ife

Dobbeltoffensiven mot Donetzbasen å rive opp tyskernes forsyningsystem lagt opp i stor skala i Mius-sektortig tilbaketog idet de etterlater seg met ut over slettene syd for Charkov trues av de russiske panserkilene. kernes sydlige floy er kommet i en for å bli isolert, og den tyske over Det tyske jagerforsvaret er i høy g

Fra Kubanfronten melder en krig tyder på at tyskerne er iferd med å **Jubel og optimisme i Russland** fremgangene i Donetzbeckenet. I Mos oppbygningsarbeidet i de befridde o at ingen tyske soldater på ny skal

DANMARK. Natt til tirsdag ble Frihavnen opp i luer, og tirsdag ble Urobolgen nådde onsdag formiddag og tyske soldatene jaget folkemassene om de større eller mindre skader so

AV ROOSEVELTS TALE til det car denne krigen og understreket var be nester, nasiforeren, hadde kunnet v lige de forente nasjoner, individuelle

En fullstendig seier i denne k en felles aksjon kan føre til resul som gjør en nasist til en nasist, e rettigheter. Hans eneste metode i e trampe på ham, enten for å drepe ham eller for å gjøre ham til sin slave.

Vi benytter vår kraft og våre resurser, ja våre sønners og dotres liv, fordi en skare misdedere i nasjonenes fellesskap ikke vil anerkjenne de grunnleggende prinsipper for hederlige menneskers oppførsel. Vi er blitt tvunget til å vende oss til hva vi i Amerika vil kalle sheriffen og hans medhjelpere for å spre denne bande, slik at voldsstyret kan bli kastet ut av nasjonenes fellesskap. Vi er iferd med å skaffe oss absolutt og urgyggelig trygghet for at vedkommende en gang for alle skal få lære sin lekse.

Vi skal meddele Tyskland, Italia og Japan Quebeckonferansens informasjon på det eneste sprog som disse forvillede hjerner synes istand til å fatte. Hvis den tyske foreren og hans generaler kjente våre planer, vilde de innså at motets hovedbestanddel fremdeles er klokskapen, og at det vilde være bedre for dem å kapitulere nå enn senere".

mando, generalmajor George, mener at en intensivt bombing vil medføre at Tysklands økonomiske bying bryter sammen i slutten av 1943. Himmlers utnevning tas som et usvikkelig tegn på at den tyske ralen begynner å svikte, og med nye bombingene ventet man å få flere nyheter av samme slag fra Tyskland. Mørelen i det engelske og amerikanske flyvåpen har alltid vært god. For tiden er den preget av en ypperlig entusiasme som gir seg mange uttrykk. Alle forlanger mer "aktivt arbeid".

ØSTFRONTEN. Stalin har i to dagsordrer gitt melding om to nye store russiske seire. De russ. tropper har brutt igjennom de tyske linjene ved Smolensk på centralfronten og i det nordlige Ukraina, vest og syd for Sevsk. Ifølge Moskvetelegram tirsdag kveld er ca. 2/3 av den russiske fronten mellom Leningrad og Kuban kommet i bevegelse.

Offensiven på centralfronten har fort russerne i farlig nærhet av Smolensk, tyskernes viktigste ankerfeste på frontavsnittet vest for Moskva. Byene Jelnja og Dorogobuzj er erobret. En omringingsbevegelse mot Smolensk er under utvikling, og russerne rykker mot byen i to kraftige kolonner. En sovjetrussisk arme trenger hurtig fram i rett vestlig retning langs stambanen Moskva-Smolensk, mens en annen arme truer Smolensk fra sydøst, der sovjettroppene har okkupert Jelnja. Russ. støttetropper står nå mindre enn 70 km. fra Smolensk. De tyske forsvarslinjene på Smolenskfronten er sprent på en strekning av ca. 50 km., og de russiske troppene har trengt inn i de tyske linjene i en dybde av 15 til 30 km. Ved erobringen av Jelnja er den viktigste tyske forsvarsstilling sydøst for Smolensk falt i russernes hender, og tyskerne trekker seg tilbake mot nordvest. I fire dagers harde kamper har den røde armé brutt den tyske motstand og okkupert over 170 bebodde steder, bl.a. mange jernbaneknutepunkter, befestede steder og byer. Offensiven fortsetter, og de russiske troppene avanserer mot Smolensk fra sydøst og nordøst.

Gjennombrudd til Nord-Ukraina. Den røde armé har under et voldsomt fremstøt vest og syd for Sevsk brutt igjennom de tyske linjene på en strekning av over 100 km., og trängt inn i de tyske stillingene i en dybde av 60 km. I fire dagers kamper er 200 steder erobret, omfattende bl.a. jernbanestasjon og distrikthovedsteder. Byene Glukhov og Rylsk, henholdsvis 50 og 75 km. syd og sydvest for Sevsk, er erobret. De russiske troppene har trengt dypt inn i det nordlige Ukraina og truer her flere viktige tyske trafikkløyper.

Slaget om Donetzbeckenet. Igen i russernes hender. Tyskernes høyre floy er kommet i bevegelse, og de retterende divisjonene forfølges hardt. Det heter i en Moskva-melding at de tyske troppene drar seg hurtig mot vest ut av den farlige russiske omringningen som oppsto da jernbanelinjen Taganrog-Stalino ble skåret av. Tyskernes stillinger i Donetzbeckenet, på Krim og i Kuban står på spill. I militære kretser i Moskva ga man mandag uttrykk for den ønskelste at tyskerne her landleddet en allianse, retrettbevegelse på sin sydfloy, og at von Manstein nå forsøker å få sine tropper i sikkerhet bak Dnjepr. - Etter erobringen av Taganrog rykker sovjettroppene i tre kolonner mot grubebyen Stalino, som er det nærmeste angrepsmålet av større betydning. Byen trues fra nord, øst og syd, og en russisk angrepskolonne sies å være iferd med å omringe byen fra nordvest. Russerne truer her alvorlig jernbanelinjen Stalino-Kiev, som er en av tyskernes viktigste retrættelinjer fra Donetzbeckenet. Slaget om Donetzbeckenet har etter Taganrogs fall trått inn i en ny fase, og man ventet at de russiske angrepsoperasjonene vil utvikle seg i både større skala og hurtigere tempo.

Det heter i et Moskvetelegram at den tyske Miusfronten praktisk talt er brutt sammen, og at de 750.000 tyskere som er stasjonert i Donetzbeckenet og Ukraina nå trues av en farlig omringning fra nord og syd. De russiske troppene har under kampene i Taganrog-området erobret over 150 byer og landsbyer. De avanserer på en over 60 km. bred front, og flere tyske motstandsløper er isolerte og holder på å bli rensket opp. Blant de erobrede stedene befinner seg flere distriktsentra, jernbanestasjoner og forsvarsstillinger. Russiske støttetropper står ca. 40 km. vest for Taganrog, og

nordlige floy av Taganrog-divisjonene - Stalin har festet dette navn på dem - har erobret viktig jernbaneknutepunkt 100 km. nordvest for Taganrog og bare 40 km. sydøst for Stalino.

DANMARK. Gestapo arbeider for høytrykk, og den tyske terror antas stadig mer skremende. Tyskerne leder en talsmann for de frie dansker i London. Kjøppjakten på danske offiserer og arrestasjonene gjente publisister er etterfulgt av omfattende jødeforfølgelser og enølge av arrestasjonene av universitetsfolk, fagforeningsfolk, forfattere og prominente personligheter i dansk politisk liv. I siste døgn er tusenvis av personer arrestert, deriblant et stort antall kente jødiske fremtidsfolk, lærere og professorer. Ved å arrestere de ledende personer i den danske fagforeningsbevegelse forsøker Gestapo å slå ned all motstand fra den danske arbeiderklassens side. Neppet noen mer at danske går nå sikker for Gestapo, og fongslene fylles av arresterte.

Tirsdag ble hele den danske krigsmakt avspenget etter ordre fra den tyske overstbefalende. Samt generalstabspersoner er tatt i fangelig forvaring, sammen med det øvrige befal, såvel aktive som reservene. Det danske kongeparet er internert på Sorgenfri slott. De øvrige medlemmer av den danske familie står under alliert oppsikt på Aalienborg slott. - Ifølge andre meldinger fortsetter de danske garnisoner utenfor byene å gjøre væpnet motstand mot tyskerne. Den tyske ordre om alminnelig krig har ført til alvorlige sammenstøt med sårede og falne på begge sider. Det foreligger rapporter om at tyskerne drar sammen krigsfartøyer i stadig større omfang i Øresund. Dette sættes også i forbindelse med den hetske og intense svensk-fiendtlige propaganda som den tyske pressen og kringkastingen har lagt for dagen i de siste døgn. På mere ansvarlig hold regner man ikke med at den tyske kommando akter å la folklens skjene iver med fornuften. På den annen side er situasjonen forlikket så labil og tyskernes nerver så hardt anstrengte, at selv ting som grenser til det usannsynlige kan skje. Man noterer i London med tilfredshet at den svenske hær, flåte og flyvåpen synes å stå på vakt, og at den svenske krigsbereidskapen på det nærmeste er fullstendig.

Regjeringen Scavonijs er gått av. For den gikk på den en uttalelse hvor den oppfordret til ro og orden i Danmark fremgår tydelig av mandagens sendinger over Kalundborg radio. Tyske okkupasjonsmakten har slynget nye trussler mot den danske befolkningen, og det er underet at dødsstraff eller fengsel på livstid venter enhver som deltar i ulovlige sammenkommer og streiker eller hjelper fienden.

Med en dramatisk tilfældighet fikk kong Christian anledning til å røste noen få ord til en menning som tross forbudet hadde samlet seg ved slottet Sorgenfri i Lyngby. Kongen sa: "Jeg er glad over at det danske sproget ennå tales i mitt gamle fedreland". - Rapporten om harde kamper er kommet fra Svendborg og Holbæk. En annen melding derfra sier at 3 dansker ble skutt ned fordi en av dem vits da et tysk kompani passerte. - Det er mange dansker, militære og sivile og politisk, som har seg over til Sverige etter undtagelsestilstanden. Det har vært et vågespill med livet som innsats, for den tyske vaktkjemmen har vært meget effektiv, og jagerfly og bombefly har kretset over landet. Flere flyktningebåter er blitt beskutt, bragt opp eller senket.

Man antar, strengt tatt var det overflødig med den nye smaksproven på den tyske myndighets autoritet, som nå er levert i "monsterprotektoratet Danmark". Man var på forhånd temmelig godt orientert om den saken. Det får'n si. Det synes å være meget aktpåliggende for tyskerne at

ØSTFRONTEN. Torsdag kl. 12 dronnet seierssantitene for tredje gang i denne krigen fra 12 kanoner i Moskva, etter en ny dagsordre fra Stalin, som meldte at industribyen og jernbaneknutepunktet Sumy i det nordlige Ukraina er erobret av de russiske tropper. Samtidig melder kommuniqueene at Lisishansk og Vorosjilovsk i Donetzbeckenet også er på russiske hender. Tyngdepunktene i den russiske sommeroffensiven er for øyeblikket henlagt til operasjonsområdene sydøst for Smolensk, sydvest for Brjansk, vest for Sumy og vest for Taganrog.

På Smolenskfronten har den røde armé etter erobringen av Jelnja spredd seg vifteformet ut over slettelandskapet syd for Smolensk. De retirerende tyske divisjonene angripes dag og natt av det sovjetrussiske bombeflyvåpen, og veiene mot Smolensk er oversydd med brennende tanks og lastebiler. Den russ. knipetang mot Smolensk fra sydøst og nordøst har vunnet ytterligere terreng tross heftig motstand. Det heter i en Moskva-melding at tyskerne ved tapet av Jelnja trues av en ny katastrofe. Russerne

Mappe 9
Ekspl. 3/9
Arg. 1943
O.V.
4089
Jfr.

de alliertes invasjon på det kontinentale Europa. De allierte styrker under 8. armé, støttet av allierte

Britiske og canadiske styrker. Landing i Syd-Italia ble forfulgt av det 4. krigsarmé av artilleri og luftbombardementet anstredet i landingsfartøyer,

flyvåpen, som arbeider under høytrykk i Italia. I Nord-Italia har amerikanske styrker allerede erobret en del av landet. I Nord-Italia har amerikanske styrker allerede erobret en del av landet.

Den tyske kommando sier at operasjonene ennå ikke er avsluttet på Sicilia. En amerikansk korps er i ferd med å rykke fram fra tyske tropper, som i all sin skinner slik som det er kjent

for folket fra de forente nasjoner som befriere, på samme måte som regjering er ikke beredt til å overta overgivelse fra italienerne.

Oppforsterkninger på vei inn i landet. Det gis uttrykk for den mening som de offisielle kommunikerer gir

et stort antall mål i Nord-Frankrike. og 8 allierte maskiner. Nr. flybror-Frankrike. Britiske fly operer

n kl. 12.15 natt til onsdag. Mål i luften, og man antar at noen delinger fra Wehrmacht er for å stanse de mange ildebranner. je arbeidsbyrder. Brannmannskaper jende byer. All gatetraffikk er innstilt. Biler får lov til å passere. Flere intermasser i folkemengdene. 8.000 tonn bomber over Tyskland. 1. Köln 8.000, Duisburg 6.000,

Virkingene av storangrepet. Flyfotografier viser at bombene har en innverkningsradius som er større enn 5.000 hektar. A.F. s og

Blaupunkts fabrikker er fullstendig fått fulltreffere, og undergrunnsbaner hvor ikke et hus var uskadt, ble av en halv million mennesker er blitt h

ØSTFRONTEN. Sovjetrusserne har kraftig forsvarslinje langs stambanene veiene for de tyske divisjoner i Don motangrep stadig vises tilbake.

Mot det vestlige Ukraina. På russeslag i stil med dem som gikk foruvelinjen Poltava-Kiev- er kommet i de jettroppene feier fram i en voldig b at en stor omringningsbevegelse mot der russerne står mindre enn 30 km.

Poltava omringes. Sovjettroppen foras på bred front mot Dnjepir. Politen som forte til Charkovs fall, har og de har allerede satt sin fot inn

Smy nøytraliseras. Om kampene rundt byen, har gjort denne nøkkelen isolere denne stilling, som engang i frontavsnitt skal tyskerne være iferd

Dobbeltoffensiven mot Donetzbas å rive opp tyskernes forsyningsystem lagt opp i stor skala i Miuc-sektore

Utsikt til tilbakegang. Idet de etterlater seg met ut over slottene syd for Charkov trues av de russiske panserkilene. kernes sydlige floy er kommet i en s for å bli isolert, og den tyske over

Det tyske jagerforsvaret er i høy er Fra Kubanfronten melder en krig tyder på at tyskerne er iferd med å Jubel og optimisme i Russland

frengangene i Donetzbekkenet. I Mosk oppbygningsarbeidet i de befridde o at ingen tyske soldater på ny skal

DANMARK. Natt til tirsdag ble Frihavnen opp i luer, og tirsdag ble Urobelgen nådde onsdag formiddag og tyske soldatene jaget folkemassene om de større eller mindre skader so

AV ROOSEVELTS TALE til det kan denne krigen og understreket vår be mester, nasiforaren, hadde kunnet v lige de forente nasjoner, individuelle

En fullstendig seier i denne k en felles aksjon kan fore til resul som gjør en nasist til en nasist, e rettigheter. Hans eneste metode i o trampe på ham, enten for å drepe ham eller for å gjøre ham til sin slave.

Vi benytter vår kraft og våre resurser, ja våre sønners og døtres liv, fordi en skare misdedere i nasjonenes fellesskap ikke vil anerkjenne de grunnleggende prinsipper for hederlige menneskers oppførsel. Vi er blitt tvunget til å vende oss til hva vi i Amerika vil kalle sheriffen og hans medhjelpere for å spre denne bande, slik at voldsstyret kan bli kastet ut av nasjonenes fellesskap. Vi er iferd med å skaffe oss absolutt og trygghet for at vedkommende en gang for alle skal få lære sin lekse.

Vi skal meddøle Tyskland, Italia og Japan Quebeckonferansens informasjonen på det eneste sprog som disse forvillde hjerner synes istand til å fatte. Hvis den tyske foraren og hans generaler kjente våre planer, vilde de innse at motets hovedbestanddel fremdeles er klokskapen, og at det vilde være bedro for dem å kapitulere nå enn senere.

hatet mot dem skal flamme like sterkt i alle europeiske land. Det er så meget merkeligere at ke forstår hva de med sin framferd bereder seg selv, da jo gjengjeldelsen rykker nærmere for dag som går. Det heter ikke uten grunn at den som guderne vil ødelegge, slår han med galskap.

CHURCHILL talte tirsdag i kringkastingen fra Quebec. Vi gjengir hovedpunktene i hans t "Vi har sluttet en avtale på 20 år med Sovjet-Samveldet om gjensidig hjelp og goodwill. Det ikke for Russland å la seg representere ved Quebeckonferansen, som foruten diskusjonen om de te operasjoner i Middelhavet og andre steder viet en stor del - kanskje den største del av s beid - til aktivisering av krigen mot Japan. Siden 2 år tilbake har vi hort tale om åpningen en front i Vest-Frankrike. Hvem som helst kan forstå hvor ønskelig et slikt veldig foretak vilde være. Det er helt naturlig at russerne, som må føle hovedbyrden av de tyske an angrep, ønsker at vi skal gi oss i kast med denne oppgave, og at de ikke på noen måte skjule misnøye med at vi ikke har gjort dette tidligere. Engang hadde vi en front i Frankrike, men ble revet istykker. Jeg imoteser med glede den dag da de britiske og amerikanske befrielses ene skal gå over Kanalen med full styrke. Dere venter sikkert ikke at jeg skal si dere når sannsynligvis kommer til å skje, og om det blir i en nær eller en fjern fremtid, men når de re slaget rettes, kan dere være forvisset om at det skjer fordi vi er overbeviste om at det gode utsikt til uavbrutt fremgang og om at våre tap i menneskap skal holdes innenfor rammene sund militær planlegging og ikke være et spill av menneskeliv for politiske eller andre beg

heters skyld. Jeg lar de forente nasjoner og historien avgjøre om vår strategi har vært den te som sto til rådighet for oss i praksis. Alle tyske og italienske armeer i Afrika er tili gjort, og minst 1/2 million fanger er i våre hender. I et lysende 38 dagers felttog ble Sic tått, som ble forsvart av over 400.000 akseesoldater. Mussolini er styrtet. Men fornyen alt te har vi overtatt det strategiske initiativet og herredømmet i Atlanteren og Middelhavet, fienden kan hverken måle vekten av dette eller forutse timen for anvendelsen av disse gevin

Krigen slår ut i full blomst både i Middelhavet og i våre flyangrep mot Tyskland, og de ne redusering av hitlers evne til å fore krig er bragt tilveie ved flybombing, og disse bo ger kommer selvfølgelig til å bli øket uavbrutt i omfang og presisjon. Jeg skal straks med meget av alt dette vilde ha vært umulig, hvis ikke de tapre russiske armeer hadde hatt slik gang. De har forsvart sin fedrenejord mot et luuskt og uprovosert angrep med en uforlignelig kraft og med en fryktelig pris i russisk blod. Intet styre som Hittil er dannet skulde ha net overleve de alvorlige og grusomme sår som Hitler har tilføyd Russland, men under Stalin ledelse og takket være også de britiske folkenes motstand, da disse sto alene, samt ved til lige britiske og amerikanske materialleveranser, har Russland ikke bare overlevet disse for ferdelige sår, men de har på en måte som ingen annen makt i verden skulde ha kunnet gjøre, fort den tyske krigsmaskinen dodelige skader. Jeg har sagt at en stor del av diskusjonene i bec ble viet til en fortsatt krig mot Japan, som skal føres med den største kraft. Opprette av en felles engelsk-amerikansk kommando på denne krigsskueplass holder nå på å virkeliggj

SVERIGE. Det svenske politi har avsluttet sine etterforskninger og fastslår at det ik tes den ringeste grunn til senkingen av de svenske fiskebåter.

OND FOR DAGEN. Clausewitz, tyskernes store militærprofet, har skrevet: "Forsvaret er svakes naturlige strategi, men veien tilbake for en erobrer er alltid veien til nederlaget

ww vVv vVv

ww vVv vVv

ww vVv vVv

ww vVv vVv

ww vVv vVv

ww vVv vVv

ww vVv vVv

ww vVv vVv

ww vVv vVv

6 SEP. 1943

LONDON NYTT

De viktigste krigsnyheter pr. 3/9-1943.

SYDEFRONTEN. Den militære utviklingen i Middelhavet har med ubønnhørlig konsekvens fort fra til de alliertes invasjon på det italienske fastlandet. Den første melding ble gitt i et alliert sarkomm. fredag morgen, der det heter: De allierte styrker under general Eisenhower's overkommando har fortsatt fremrykningen. Britiske og canadiske tropper fra den 8. arme, støttet av allierte luft- og sjestrikskrefter satte tidlig morges over Messinastredet og landet på Italias fastland.

De forante nasjoners kringkaster i Alger har gitt de første knappe opplysninger om invasjonen. Britiske og canadiske styrker har opprettet og konsolidert et brohode på Calabriakysten. Nøyaktig hvor dette er, blir ikke oppgitt. Landingen i Syd-Italia ble foretatt mens det ennå var helt mørkt kl. 4.30 om morgenen fredag den 3. september - på årsdagen for utlopet av det 4. krigsår. I løpet av natten var alle fiendens kystbatterier bragt til taushet ved et voldsomt bombardement av artilleri og luftbombardement som pågikk i flere timer. Et alliert marinekonn. melder at invasjonstroppene ble fraktet over Messinastredet i landingsfartøyer, eskortert av en styrke kryssere, destroyere, kanonbåter og andre marinesfartøyer.

Luftoffensiven. Invasjonen ble ledsaget og båret opp av store aksjoner fra det allierte luftvåpen, som arbeider under høytrykk fra den ene ende av Italia til den annen. Heftige angrep er utført mot kommunikasjonsover hele Italia. I Nord-Italia har amer. flygende festninger avbrutt jernbanelinjen til Tyskland på Brennerpassets sydside. Festningene sprengte i luften broen ved Bolzano, 65 km. syd for Brenner og oppnådde fulltreffere på jernbanesporene. To andre norditalienske jernbaneknutepunkter på linjen over Brenner, Bologna og Trento er likeledes blitt lammet. Under disse angrep mot kommunikasjonene var det kraftig motstand fra aksens jagere. I Syd-Italia ble fiendens sambanslinjer og stillinger bombet på en mengde steder. Mange angrep ble også rettet i løpet av natten mot flyplasser.

Korrespondentmeldinger. Korrespondentene har foreløbig litet å berette. BBC's utsendte medarbeider sier at operasjonene ennå er i begynnelsesstadiet. Man venter at kampene vil bli alvorlige med ennå kraftigere motstand enn på Sicilia. En amerikansk korr. melder at de allierte invasjonsstyrker allerede er i harde kamper. Særlig heftig motstand moter de fra tyske tropper, som i all hast er sendt ned for å møte den allierte trussel. En amer. korr. gir en skildring av invasjonsmaskineriet slik som det er kjent fra landgangen på Sicilia.

Appell til italienerne. Kort etter invasjonen ble det kringkastet en melding til det italienske folket fra de forente nasjoners kringkaster i Nord-Afrika. Italienerne ble oppbudet: "å ønske de allierte armeer velkommen som befriere, på samme måte som deres forfedre hilste Garibaldi.

Freden er dør. Den amer. utenriksminister Cordell Hull uttalte torsdag: "De forente Staters regjering er ikke beredt til å overveie noe forsox fra den italienske regjering på å slutte fred på diplomatisk vei. Den vil kun akseptere overgivelse fra italienerne på slagmarken".

Livlig i Middelhavet. Det foreligger gjentatte meldinger om en aldri opphørende strøm av troppeforsterkninger på vei inn i Middelhavet. Tyrkiske pressemeldinger taler om en lignende intens militær aktivitet i Midt-Østen. Det gis uttrykk for den mening at den allierte oppladningen i Midt-Østen har nådd det stadium da lavinen kan losne når som helst. "Lovets fall" rykker nærmere for hver dag og den nylig avsluttede Quebeckonferansen har nok ikke hatt den uskyldige karakter som de offisielle kommunikerer gir uttrykk for.

VESTFRONTEN. Briterne og amerikanerne utførte torsdag tre større luftangrep. Hurricanefly angrep mange mål i Nord-Frankrike. Amer. flygende festninger bombet to flyplasser i Nord-Frankrike. Tapene fordelte seg med 7 tyske og 8 allierte maskiner. Amer. flygende festninger og middelstore bombefly eskortert av jagere angrep fredag morgen tyske mål i Nord-Frankrike. Britiske fly opererte over tyske flyplasser i Frankrike, Belgia og Holland.

Det annet storangrep på Berlin. Store deler av Berlin sto i luer da bombeflyene forlot byen kl. 12.15 natt til onsdag. Målområdet ble rystet av en serie eksplosjoner, enorme ild og røyksoyler gikk tusenvis av meter opp i luften, og man antar at noen av de største oljedepotene i Berlin er kommet i brann. Atlantic rapporterer onsdag kveld at avdelinger fra Wehrmacht er febrilsk sysselsatte med å sprange bygninger, bl.a. Stettiner Bahnhof og Alexanderplatz i luften for å stanse de mange ildebranner. Hittil har man tallet over 450 storbranner, og branmannskapene er stillet overfor uenkelige arbeidsbyrder. Branmannskaper og redskaper er rekvirert fra Frankfurt am der Oder, Stettin, Dresden, Leipzig og andre nærliggende byer. All gatetraffikk er innstillet i Berlin, og bare krigsmaktens, politiets, redningsmannskapenes og partiorganisasjonenes biler får lov til å passere. De store angrep av flyvinger oppfordres til å spre seg, da det tidligere er kommet til alvorlige intermasser i folkemengdene.

Tung last. I det 4. krigsår, som utlopet rett til fredag, har det britiske flyvåpen kastet 96.000 tonn bomber over Tyskland. Her er den bombelast som ble kastet mot 7 tyske byer siden nyttår: Hamburg 11.000, Berlin 6.000, Köln 8.000, Duisburg 6.000, Essen 9.000, Nürnberg 5.000 og Düsseldorf 5.000 tonn.

ØSTFRONTEN. Torsdag kl. 12 dronet seierssaluttene for tredje gang i denne uken fra 124 kanoner i Moskva, etter en ny dagsordre fra Stalin, som meldte at industribyen og jernbaneknutepunktet Sumy i det nordlige Ukraina er erobret av de russiske tropper. Samtidig melder kommunikene at Lisishansk og Vorosjilovsk i Donetsbassengeet også er på russiske hender. Tyngdepunktene i den russiske sommeroffensiven er for øyeblikket henlagt til operasjonsområdene sydost for Smolensk, sydvest for Brjansk, vest for Sumy og vest for Tjaganrog.

På Smolenskfronten har den røde har etter erobringen av Jelnja spredt seg vifteformet ut over slettelandskapet syd for Smolensk. De retirerende tyske divisjonene angripes dag og natt av det sovjetrussiske bombeflyvåpen, og veiene mot Smolensk er oversydd med brennende tenks og lastebiler. Den russ. knipetangen mot Smolensk fra sydost og nordost har vunnet ytterligere terreng tross heftig motstand. Det heter i en Moskva-melding at tyskerne ved tapet av Jelnja trues av en ny kystatrofe. Russerne

Mappe 9
Eksp. 3/9
Arg. 1943
O.V.
4089

befinner seg under sitt dobbeltfremstøt mindre enn 55 km. fra Smolensk. De rykker på bred front fram på den Napoleonske hærveien. De har overskredet Dnjeprs øvre løp og nådd fram til det relativt lett framkommelige terrenget foran Smolensk. Voldsomme tyske motangrep er avvist, og tyskerne har hatt svære tap i menneskap og materiell.

Brjansk er truet. Løper mot syd trues Brjansk med en omringningsbevegelse i stor skala, og kampene raser her langs en 160 km. bred front. De tyske troppene er langs hele linjen innviklet i forbitrede avvergesaksjoner, og det har ikke lyktes for dem å opprette noen fast forsvarslinje. Dagens komm. melder at russerne har erobret Krolevets og Jamkov og således på to punkter avskåret hovedjernbanen fra Brjansk til Kiev.

Smy erobret. Byen falt etter harde kamper, og de tyske hovedstyrkene faller tilbake mot vest. De russiske troppene forfølger den vikende motstanderen i retning mot jernbaneknutepunktet Konotop på stambanen mot Kiev. Krigskorr. opplyser at tyskernes nordlige flanke i Ukraina vakler langs hele linjen etter de siste dagenes dype sovjetrussiske innbrudd i de tyske stillinger. Fronten forskyves hurtig mot Dnjepr, og de tyske divisjonene som står lenger syd kommer i en stadig vnkkeligere stilling. Den russiske fremrykningen truer med å bryte en dyp kile inn mellom de tyske armeene på midt- og sydfronten.

Mot Stalino og Mariupol. På russernes sydfløy fullfører den røde hær sine angrepsoperasjoner mot Stalino og Mariupol. Den tyske overkommando har ytterligere forkortet sine forsvarslinjer etter det sviende nederlaget ved Taganrog, som i Moskva betegnes som det hardeste slag mot den tyske hær siden Stalingrad-katastrofen. De tyske troppene i Donetsbassenget er redusert med 1/3 og har dessuten mistet en stor del av sin tunge utrustning. Tyskerne trekker seg tilbake bak Kalaiusalven, der man ventet at de vil opprette en ny forsvarslinje. De dype russiske kilene har tvunget von Manstein til å dra sine garnisoner øst for Stalino hurtig tilbake, og den tyske fronten i Donetsbassenget skyves mot vest langs en over 200 km. lang strekning, heter det i en Moskva-melding. Blant de byer som er erobret av sovjettroppene i dette område, befinner seg jernbaneknutepunktet Lisishansk. Russerne står nå på det nærmeste punktet ikke fullt 40 km. fra Stalino. Under sin framrykning mot Mariupol har russerne erobret byen Budenkovo, mindre enn 40 km. fra Mariupol.

Kuban. Det foreligger fredag morgen meldinger om at tyskerne trekker mange av sine tropper tilbake fra Kuban. I torsdag ble det fra tysk hold meldt at det bare var rumenske tropper på Kuban.

Tyske tap ved Taganrog. Likvideringen av de omringede tyskere i Taganrog-området ble avsluttet onsdag. De russiske troppene adela 212 tyske fly, 537 tanks, 494 kanoner, 1.500 maskingevær, 3.600 biler, 10 bensindepoter og 29 ammunisjonsdepoter. Tyskerne hadde mer enn 35.000 mann i falne. Som krigsbytte tok russerne ifølge ennå ufullstendige oppgaver: 95 tanks, 198 kanoner, 217 granatkastere, 409 maskingevær, 594 lastebiler, 22 ammunisjonsdepoter og 5.100 tyskere.

Pinnsvinet mister piggene. I forbindelse med fremgangen i Nord-Ukraina utgjør de russiske seirene foran Smolensk et signal til venner og fiender om at det tyske systemet med pinnsvinstillinger ikke lenger er et pålitelig forsvarssystem. Jelnja, Sevsk, Smy, Taganrog og andre befestede holddepoter viser at russerne nå har funnet metoder til å oppheve gyldigheten av de tyske forsvarsteoriene.

Fasit. Militære iakttagere gir uttrykk for den anskuelsecat de tyske armeene på Østfronten nå står overfor sin hittil vanskeligste krise, og at bare et alminnelig tilbaketog kan redde dem fra en forferdelig katastrofe. Den russiske sommeroffensiven vinner i styrke for hver dag som går, og slagene mot de tyske linjene faller stadig tettere. Man skimter allerede befrielsen av det fruktbare Ukraina og de betydningsfulle industri- og grubedistriktene i Donets.

DANMARK. Ifølge opplysninger som foreligger i London går en nyølge av industrisabotasje over Danmark. Motstanden mot okkupasjonsmakten er i de siste dogn blitt konsentrert om ødeleggelsen av industrier som er viktige for tyskerne, og en mengde attentatør innrapporteres fra forskjellige deler av landet. Den tyske militærkommando har ytterligere skjerpet bevakningen i hovedstaden og i flere andre byer for å hindre fortsatte sabotasjehandlingene. Hovedstadsbefolkningen er blitt forbutt å forlate København uten særskilt tillatelse fra militærmyndighetene, og tropper har slått en ring om byen. Det er gått inn bekreftelse på at den danske kongen holdes fanget på Sorgenfri, der den danske livvakten er erstattet med tyske tropper. Meldinger fra Stockholm går ut på at tyskerne har fortalt Kong Christian at hans politiske funksjoner er opphevet. Det ser ut til at den danske kongen er fullstendig isolert fra omverdenen og ikke lenger har noen mulighet for å gripe inn i begivenhetenes utvikling. Tyskerne har anstrengt seg for å få den demisjonerte statsminister Scavenius til å danne et slags administrasjonsråd. Forsøket er mislykket. Scavenius mener at den politiske linjen som han forsøkte å følge ble avsluttet i og med den 29. august. Den øvrige regjeringen betrakter også sin tilbaketreden som definitiv. Formene for utøvelsen av statsmakten er således helt uklare, selv om undtagelsestilstanden heves.

Ifølge meldinger til London byr danskene i København hard motstand mot de tyske okkupasjonsstyrker. Det er kommet til nye alvorlige sammenstøt i hovedstaden, som er sentrum for motstanden. 28 dansker og 11 medlemmer av Wehrmacht ble drept onsdag. En maskinfabrikk i Nørrebro-distriktet ble sprengt i luften. På havnen i København er et skip sprengt i luften av tidsinnstilte bomber. Massearrestasjonene fortsetter. En ny konsentrasjonsleir er satt istand for å ta imot 1.000 politiske fanger. Mange danske politikere, jøder og intellektuelle er arrestert. Blant de arresterte befinner seg Kai Munk, Poul Radmert og Else Skouboe. Danmarks betydeligste skuespillerinne etter Betty Nansens død, Gestapo har foretatt tallrike arrestasjoner i de menneskemasser som tirsdag formiddag forsøkte å hylde det danske kongeparet. Københavns politisjef sendte mandag et opprop til politiet, hvor han anmodet det om å avlegge et mundtlig lofte til general von Hanneken. Politifolkene nektet, hvoretter samtlige politistasjoner i København ble besatt av Gestapo og SS. Antallet av personer som er drept eller såret i København oppgis å gå opp til 1.000. I den lille byen Svendborg på Fyn regner man med 450 drepte.

OND FOR DAGEN. Den 18. august 1942 sa tysk kringkasting: Middelhavet har en gang for alle opphørt å være en passasje for en annen da en tungeplass for angelskasiske konvoyer og krigsskip.

Den 18. august 1941 sa Roma radio: Det er som vår Duce har sagt at invasjon i Italia er en drøm av en varvittig.

v v v v v v

LONDON TATT

De viktigste krigsnyheter pr. 6/9-1943.

4088

Mappe 9

Ekspl. 4/9

Arg. 1943

o-v 1943

HEADLINES: 4 byer på Italias tåspise er i de alliertes hender: Reggio di Calabria, Giovanni, Melito og S. Stefano. Den 8. arme fortsetter å rykke fram. Aksens hovedstyrke har ikke stillet til kamp. Det er tatt 3.000 fanger.

Britiske bombefly kastet 1.000 tonn spreng- og brannbomber over Berlin natt til lørdag. 22 befly savnes. Meget store styrker britiske bombefly angrep industribyene Mannheim og Ludwigsen i Rhinland natt til mandag. 34 bombefly savnes. Store formasjoner flygende festninger har repet mål i Frankrike. Britiske og amerikanske bombefly har angrepet flyplasser og industri i Frankrike, Holland, Belgia, Rhinland, Ruhr og Sydvest-Tyskland.

Den russiske offensiven gjør rask fremgang og alakkor ikke av på farten til tross for tyskerednakkede motstand. Ca. 1.000 bebodde og befestede steder, deriblant mange byer, er gjenerobret. Den halvparten av Donetsbassenget er ryddet for tyskere. Russerne står 16 km. fra Stalino. Den tyske kile i Nord-Ukraina truer med å skille den tyske sydfronten fra midtfronten. Russerne står 40 km. fra Dnjepr. Poltava, Brjansk og Smolensk er truet.

Australske tropper har gjort en ny landgang på Ny Guinea, opprettet et sterkt brohode og har igang et direkte angrep mot Lae, japanernes største basis på Ny Guinea.

Sabotasjen og motstanden fortsetter i Danmark. Gøtaperfolk fra Oslo er kommet til København.

v v v v v v

SLAGET OM ITALIA. BBC korr. i Alger telegraferer at den første fasen i slaget om Italia er fullført med en fullstendig suksess. Invasjonsstyrkene har fått fast fot, og stottroppene går offensiv i alle framkommelige retringer. Aksestroppene går i stilling i fjelltraktene i det indre Calabria. Italienerne viser liten kamplyst, mens tyskerne kjemper hardnakket. Den annen runen allerede begynt, og den allierte fastlandsoffensiven har vunnet stohet og sikkerhet.

Allerede nå, 3 dogn etter den nye invasjonen, kan man fastslå at de allierte har bitt seg godt fast på det italienske fastlandet. De formodninger som er uttalt i tysk presse, om at de allierte et kraftig bakslag ivente hvis de forsøker invasjon i selve Italia, ser ikke ut til å gå i oppfyllelse. Over Massin-stredet fores i uavbrutt og uforstyrret strøa nye tropper av Montgomerys 8. arme, og det calabriske invasionsområdet dekket av Teddors flymatte. Kampen kan bli en eller mindre langvarig, men om dens endelige resultat hersker det ingen tvil. Kanskje det italienske folkets fredskjærlighet kan bli en avgjørende faktor i løpet av ganske kort tid.

BERLIN HÅRBUKSE. Natt til lørdag angrep britiske langdistansefly Berlin for 5. gang på 4 dager. Etter en løst på 1.000 tonn dannedag, har Berlin måttet tåle virkningene av ca. 4.000 tonn spreng- og brannbomber på 2 uker. Raiden var ualmindelig konsentrert med 50 tonn pr. minutt i minutter. Trenede flygere omtaler at de sjelden har opplevet lignende ildebranner, og at Berlin forvandlet til et kjempeslutt i løpet av et kvarter. Ildsoyler og eksplosjoner kunde observeres en avstand av over 300 km. Raiden ble utført av ca. 500 Lancasterbombefly, som er de største i Airforce disponerer over. Atlantic opplyser at angrepet ble konsentrert til et bestemt avstikk i Berlins sentrum og nordlige bydeler. I de nordlige bydelene ble over 6.000 bygninger rasert. 1.500 døde er dratt fram fra ruinene i de første 12 timer etter angrepet, og nye 10.000 er blitt såret. Mole lørdag brant det kraftig i de bombede områdene. Gass- elektrisitets- og vannledningene brutt og tallrike eksplosjoner er forekommet som fulgte av at gass strømmet ut. Ved Stettiner

32 japanske fly skutt ned i raiden som deltok i raiden som ble ledet av admiral Halseys flåte i Stillehavet som latterlige, fantastiske og helt utrolige. Det faktiske forhold er at det ikke har forekommet noe større sammenstøt i Stillehavet siden den 2. novbr. Jeg tror at de utsendte fullstendige uriktige rapporter har til hensikt med psykologiske midler å råde bot på en mindre krise, som vi ikke kjenner til. Alle de japanske rapportene er feilaktige. Utenfor Bougainville forctok japanske torpedo- og stupbombefly f. eks. nylig et angrep mot et hangarskip. Dette ble ikke truffet, og japanerne mistet en stor prosent av de angripende fly. Deres kommunikasjoner er eiendommelig fantasifulle, slutter marineminister sin erklæring.

Polen: Som hevn for mord på uskyldige gisler stoppet forleden polske partisaner et Gestapo-pansertog på linjen Krakau-Warsjawa. Toget ble angrepet med store treblokker over linjene. Toget ble beskyttet med mitraljøs og håndgranater ble kastet inn i kupene. En Gestapo-offiser ble drept og to andre ble såret. Polakkene dro seg tilbake uten tap.

v v v v v v

74 a
Novbr. 1943.

Mappe 9

Ekspl. 2/11

sjerkassi, det er for Pripet-nyrene er belger kampene fram

sydv. for Dnieproresser seg stadig

raydelinger som nå n Korosten-Sjtomir. onten, Baranovs ryt-Central-Asia. behersker 16 øst-faring i den taktikken som varte i et halvt år så stort som

ore dimensjoner. På v tanks. De reorganiseringshensyn til tap inn russiske framrykning. t til å opgi terrenget og inntatt landsbyen rønt er på under all-siv i Dalmatia og på

rhausen, centrum for ut til torsdag hadde fly som noensinde ep mot Berlin og en kunde man iaktta

r i løpet av en halv nne natt, 32 bombefly

s angrepet av amerik. på i en 1/2 time. Det de øvalser og åpenbar a bombene falt først 8 av dem ble skutt gshallen og hangarone fly ble ødelagt på ombingen tok flyene omber ble sluppet ned a luftvernet som ar-

rganisert opposisjon. og stjal hele Front-it et langt opprop, der usomheter i Tyskland, use bødler og deres har gått op for disse monterer for djevel-iden nærmer seg. La Norge har ikke bruk

32 japanske fly skutt ned i raiden som deltok i raiden som ble ledet av admiral Halseys flåte i Stillehavet som latterlige, fantastiske og helt utrolige. Det faktiske forhold er at det ikke har forekommet noe større sammenstøt i Stillehavet siden den 2. novbr. Jeg tror at de utsendte fullstendige uriktige rapporter har til hensikt med psykologiske midler å råde bot på en mindre krise, som vi ikke kjenner til. Alle de japanske rapportene er feilaktige. Utenfor Bougainville forctok japanske torpedo- og stupbombefly f. eks. nylig et angrep mot et hangarskip. Dette ble ikke truffet, og japanerne mistet en stor prosent av de angripende fly. Deres kommunikasjoner er eiendommelig fantasifulle, slutter marineminister sin erklæring.

Polen: Som hevn for mord på uskyldige gisler stoppet forleden polske partisaner et Gestapo-pansertog på linjen Krakau-Warsjawa. Toget ble angrepet med store treblokker over linjene. Toget ble beskyttet med mitraljøs og håndgranater ble kastet inn i kupene. En Gestapo-offiser ble drept og to andre ble såret. Polakkene dro seg tilbake uten tap.

befinner seg under sitt dobbelt-
De har overskredet Dnjepr's
angrep er avvist, og tyskerne

Brjansk er truet. Lenger
bred front. De tyske troppene
opprette noen fast forsvarslinje

hovedjernbanen fra Brjansk til
Smy erobret. Byen falt
den vikende motstanderen i ret-
lige flanke i Ukraina vakler

forskyves hurtig mot Dnjepr, og
rykningen truer med å bryte en
Mot Stalino og Mariupol.
ke overkommando har ytterligere

det hardeste slag mot den tysk
dessuten mistet en stor del av

refte en ny forsvarslinje. De
bake, og den tyske fronten i
Blant de byer som er erobret

det nærmeste punkt ikke full
enn 40 km. fra Mariupol.
Kuban. Det foreligger fra

fra tysk hold meldt at det
Tyske tap ved Taganrog.
adela 212 tyske fly; 537 tanki

hadde mer enn 35.000 mann i fi-
natkastere, 409 maskingeværer,
Pinnsvinet mister piggen

venner og fiender om at det
Taganrog og andre befestede
ene.

Fasit. Militære iaktta
ligste krise, og at bare et
i styrke for hver dag som går

bare Ukraina og de betydnings-
DANMARK. Ifl. opplysning
sjonsmakten er i de siste dag

ter innrapporteres fra forskj
og i flere andre byer for å
særskilt tillatelse fra mili

kongen holdes fanget på Sorg
tyskerne har fortalt Kong Chr
isolert fra omverdenen og ikk
å få den demisjonerte stats

den politiske linjen som han forsøkte å følge ble avsluttet i og med den 29. august. Den yrige regjeringen betrakter også sin til-
baketredden som definitiv. Formene for utøvelsen av statsmakten er således helt uklare, selvom uttagelsesstilstanden heves.

Ifølge meldinger til London byr danskene i København hard motstand mot de tyske okkupasjonsstyrker. Det er kommet til nye al-
vorlige sammenstøt i hovedstaden, som er sentrum for motstanden. 28 dansker og 11 medlemmer av Wehrmacht ble drept onsdag. En de-
siddefabrikk i Nørrebro-distriktet ble sprengt i luften. På havnen i København er et skip sprengt i luften av tidsinnstilte bomber.
Massarrestasjonene fortsetter. En ny konsentrasjonsleir er satt istand for å ta imot 1.000 politiske fanger. Mange danske politi-
kare, jøder og intellektuelle er arrestert. Blant de arresterte befinner seg Kai Hank, Poul Redmert og Else Skuboe. Danmarks bety-
deligste skuespillerinne etter Betty Nansens død, Gestapo har forestatt tallrike arrestasjoner i de menneskemasser som tirsdag for-
midlag forsøkte å hylde det danske kongeparet. Kobenhavns politisjef sendte mandag et opprop til politiet, hvor han anmodet det
om å avlegge et mundtlig lofte til general von Hanneken. Politifolkene nektet, hvoretter samtlige politistasjoner i København ble
besatt av Gestapo og SS. Antallet av personer som er drept eller såret i København oppgis å gå opp til 1.000. I den lille byen
Svendborg på fyn regner man med 450 drepte.

OH FOR DAGEN. Den 18. august 1942 sa tysk kringkasting: Middelhavet har en gang for alle opphørt med å være en passasje, mens
da en tuelaplass for angelskasiaka konvoyer og krigsskip.

Der 18. august 1941 sa Roma radio: Det er som vår Duce har sagt at invasjon i Italia er en drøm av en varvittig.

Bahnhof er et stort opplag av eiendeler som tilhører familier som tidligere har fått sine hjem odelagte, herjet av ild og fullstendig ødelagt. Tallrike plyndringer og attentater mot nasistiske øv-
righetspersoner har forekommet, og politiet har sperret en mengde kvartaler for trafikk.

ØSTFRONTEN. De siste kommuniker gir følgende bilde av stillingen i øst:
Den tyske sydfront rives i filler. De siste 3 dogns kamper har kostet tyskerne ca. 1.000 beboere
og befestede steder, deriblant merige byer av stor betydning. Antallet av falne og sårede vokser ka-
testrofalt, og den russiske sommeroffensiven tarer hardt på de tyske reservene. Hele den tyske syd-
fronten er kommet i en kritisk stilling, og det sterkt utbyggede forsvarssystemet er iferd med å
rives i filler som papir, erklærer en krigskorr. I brennpunktene for de nåværende kampe står Smo-
lensk, Brjansk, Konotop, Poltava og Mariupol. Alle disse hjørnesteiner i den tyske fronten mellom
Moskva i nord og det Asovske hav i syd står i fare for å isoleres, og de tyske armeene må kjempe
mot en trussel som overtreffer alt hva de tidligere har hatt å gjøre med i den veien.

Ukraina-kilen - den farligste trussel. Under sin hurtige fremrykning i det nordlige Ukrai-
n truer den røde har med å splitte de tyske midt- og sydfrontarmene i to isolerte halvdelar. De tyske
troppene er kastet over ende i Desnaelvens dalføle, og russiske støttropper står bare noen få ki-
lometer nord for det viktige trafikknutepunktet Konotop, som forbinner Kiev med Brjansk og Gomel.
Det har ikke lyktes for de vikende tyskere å opprette noen fast forsvarslinje, og fronten driver
stadig hurtigere mot Dnjepr. Hundrevis av nye stader og distriktssentra er falt i hendene på sov-
jettroppene, som ikke unner seg et øyeblikks hvile i sitt dobbeltfremstøt mot Konotop. Det heter
et Moskvatелеграм at slaget om Konotop har begynt, og at den tyske garnisonen holder på å bli om-
ringet. De tyske baktroppene byr hardnakket motstand, men de har ikke greidd å redusere tempoet i
retretten, erklæres det i Moskva.

Det brennende Donets befries. Likesom i det nordlige Ukraina vakler de tyske stillingene i
Donetsbassenget, hvis befrielse skrider fram i stadig hurtigere tempo. De tyske stillingene styr-
tor sammen, den ene etter den andre, heter det i en Moskva-elding. Motoriserte russiske avdelin-
ger har avskåret retretten for flere tyske garnisoner, som går fangenskap eller død imøte. Moskva-
kringkasteren beskriver Donetsbassenget som en eneste opphopning av ødelagte byer, landsbyer og
industriaregger. De tyske troppene trekker seg tilbake idet de svir av og sprenger i luften alle
verdifulle anlegg, og "askan fra de brennende byene og landsbyene drives av vinden i øynene på
fremrykkende sovjetarmene", heter det i en frontrapport. Etttersom tyskerne drar seg vestover,
legger de ut dype minefelter og sprenger broer og veier i luften, men tyskerne etterlater seg og
så mengder av falne, sårede og tung utrustning. Hele det tyske forsvarssystemet i Donetsbassenget
synes å ha kommet i uorden.

På Smolenskfronten er russiske styrker nå i kampf i den ytre ringen av hovedforsvaret rundt
Smolensk. Heftige kamper er under utvikling på en 65 km. lang front. Tyskerne kaster inn nye re-
server for å forsøke å redde Smolensk.

Erbredde byer. I Donetsbassenget: Proletarsk, 25 km. vest for Lisishansk. Debaltovo, 50 km.
nordost for Stalino. Artanovsk, 80 km. nord for Stalino. Desersjinsk og Chartsysk.

På Charkov - Ukraina-fronten: Meref, 32 km. sydvest for Charkov. Korop, 50 km. nord for Ko-
notop. Pitul og Voronesj Duchov. I Brjansk-området: Michailovskij-Chutor, 150 km. syd for Brjansk.

OH FOR D. Stalin formet engang parolen for russernes kamp slik: "Brente byer kan gjen-
oppbygges, men døde menn kan ikke kjempe", hvilket er utlagt: Drop tyskerne!

vv vv vv

vv vv vv

vv vv vv

vv vv vv

vv vv vv

vv vv vv

vv vv vv

vv vv vv

vv vv vv

vv vv vv

NÅSTISME OG SINNSYKDOM.

Det meldes at Rudolf Hess viser symptomer til fullt utviklet sinnsykdom, der han nå sitter fan-
len skal være redd for at det skal gjøres attentat mot hans liv. Han lider videre av et fanatisk
et jøder og russere. Endelig har han også oppgitt troen på Tysklands seier. De nokterne og av-
vørte engelskmennene ser i dette sikre tegn på at mannen er forrykt. Det er ingenting å innvæn-
t diagnosen med unntagelse for det siste tegnet på sinnsykdom. Det synes snarere å tyde på at
anden enn fungerer hos den ulykkelige mannen. Hvis Rudolf Hess ikke hadde begitt seg ut på sin
tyrlige ekspedisjon til Skottland, men hadde blitt hjemme i det tredje riket, så hadde hans se-
stand ikke på noen måte stukket av fra kameratenes. Å gå i skrekk for å bli myrdet er en helt for-
lig sykdom hos dem som har lovet i årevis i hitlers tusenårige rike. De store kameratordene hat-
mellom den 30. juni og den 1. juli 1934 var ikke den eneste opprensning som er foretatt i dette
ngs rike. Ingon kan der føle seg sikker på liv og lemmer. At Hess ikke forstår forskjellen mellom
og det tredje riket, får man tilgi ham. Han har fått for dypt inntrykk av sine opplevelser i
ariske verdensfrelserens omgivelser.

Hva hatet til jøder og russere angår, er det uten tvil patologisk. Denne form for galskap grase-
midlertid i vide kretser i det tredje riket. Jødeforfølgelsene har rast helt siden hitler kom
makten. De har antatt stadig mere motbydelige former. Masseordene i Polen er bare et av deres
og. De som gir ordre til slike bestialske blodorgier, såvel som de som utfører dem med sine hen-
er uten den minste tvil kriminelle dærer. Forsøket på å utrydde et helt folk vitner om fullt ut-
t galskap. Bare en sinnsyk kan falle på den ideen å holde det for en straffbar forbrytelse å
re et bestemt folk. En forvirret tale om raser har ikke vekkt inntrykket av sinnsykdom. At for-
noten hos Hess er påtagelig, beror bare på at han er rykket ut av sitt miljø av dærer, som er
et av lignende tvangsideer. At Hess nå har begynt å oppgi håpet om hitlerismens seier, tyder dog,
sagt, snarast på at forstandens lys ikke er aldeles slukket hos den stakkars dæren. Også i denne
ende er han sine gamle kamerater lik. Naturligvis innser alle høyere militære at krigen nå er
At de ikke forsøker på å styrte nasiststyret og redde det som reddas kan, beror på at ingen offi-
il påta seg ansvaret for det sammenbruddet som vil følge. Ingon vil gå til historien som den som
saket nederlaget, for som nederlag vil redningsforsøket komme til å bli rubrisert. Nå driver
ipat mot katastrofen med hitler som gallionsfigur.

Offiserene innser som sagt hvor det berker han. Alle store forretningsfolk og alle intellektu-
forstår det. Bare de som det har lyktes Gestapo å holde utenfor all sannferdig nyhetsformidling,
kanskje fremdeles et hitler skal groie å gi sin krig en lykkelig utgang. Også de fornøffigere
tene har imidlertid oppgitt håpet, og blant den fordommede massen sprer seg stadig mere uroen
gangen av alle de kriger som hitler har vært så flink til å sette igang. At Hess, som ikke har
avstengt fra nyheter, bogriper at hans elskede Führers foretak går i grøften, er ikke mørkver-
De hjemmeværende kameratene våger ikke å erkjenne dette. Det vilde vare det samme som å utfordrige
gen dødsdom. De må handle og tale som om ennå ikke alt var tapt. De går også på i de hærtatte
og utnevner styrere der, som i en ikke fjern fremtid vil bli nådt til å flykte over hals og hode.

Jerber ytterligere det skrekkelvædet som fremser dæres eget lands og dæres egen undergang.
ss, som ikke behøver å tenke på noen galganfriid, føler seg forferdet overfor den DØD som
ine lange skritt mot hans land, vitner om at hans forstand ikke er helt slukket i værviddets
Det fins nok adskillige av hans kamerater som det er værre stalt med.

vv vv vv

vv vv vv

vv vv vv

vv vv vv

vv vv vv

vv vv vv

vv vv vv

vv vv vv

vv vv vv

vv vv vv

vv vv vv

vv vv vv

vv vv vv

vv vv vv

Mappe 9
novbr. 1943. Eksp. 27/11.
Tsjerkassi. Det 1943
for Pripet-områdene er
bølger kampene fram
Jr.
sydv. for Dniepro-
presser seg stadig

beravdelinger som nå
nen Korosten-Sjtomir.
fronten. Baranovs ryt-
ta Central-Asia.
an behersker 16 øst-
arføring i den taktikken
som varte i et halvt
område så stort som

store dimensjoner. På
av tanks. De reorgani-
ten hensyn til tap inn
a russiske framrykning.
get til å opgi terrenget.
og inntatt landsbyen
front er nå under all-
nsiv i Dalmatia og på

berhausen, centrum for
natt til torsdag hadde
av fly som noensinde
grep mot Berlin og
åven kunde man iaktt

ber i løpet av en halv
denne natt. 32 bombefly

ass angrepet av amerik.
på i en 1/2 time. Det
ende øvelser og åpenba-
da bombene falt først
p. 8 av dem ble skutt
ingshallen og hangarene
fly ble ødelagt på
bombingen tok flyene
bomber ble sluppet ned
på luftvernet som ar-

organisert opposisjon.
in og stjal hele front-
ut et langt opprop, der
grusomheter i Tyskland,
fisse bødler og deres
d har gått op for disse
esenter for djevel-
enden nærmer seg. La
, Norge har ikke bruk

888 japanske fly skutt
for ødeleggelse for japanerne, 2 kryssere og 13 destroyere ble senket eller
skadet. Størsteparten av den japanske eskadre i Rabaul er blitt tvunget
til å trekke seg tilbake.

Marineminister Knox betegner de japanske rapportene om at de har ødelagt
ble admiral Halseys flåte i Stillehavet som latterlige, fantastiske og
helt utrolige. Det faktiske forhold er at det ikke har forekommet noe
større sammenstøt i Stillehavet siden den 2. novbr. Jeg tror at de ut-
sendte fullstendige uriktige rapporter har til hensikt med psykologiske
midler å råde bot på en indre krise, som vi ikke kjenner til. Alle de
japanske rapportene er feilaktige. Utenfor Bougainville fortok japanske
torpedo- og stupbombefly f. eks. nylig et angrep mot et hangarskip. Dette
ble ikke truffet, og japanerne mistet en stor prosent av de angripende
fly. Deres kommuniker er eiendommelig fantasifulle, slutter marineminis-
teren sin erklæring.

Polen: Som hevn for mord på uskyldige gisler stoppet forleden polske
isanser et Gestapo-pansertog på linjen Krakau-Warsjava. Toget ble
bet med store treblokker over linjene. Toget ble beskyttet med mitral-
og håndgranater ble kastet inn i kupene. En Gestapo-offiser ble
det løs for å kunne fortelle om angrepet. Resten ble såret eller
Polakkene dro seg tilbake uten tap.

vv vv vv

vv vv vv

vv vv vv

vv vv vv

vv vv vv

vv vv vv

vv vv vv

TIL NORGES HÅNDVERKERE.

Ved Næringsdepartementets beslutning av 7. april 1943 ble Norges Håndverkerforbund godkjent som næringsgruppe for samtlige selvstendig drivende håndverkere. Dette vedtak ble gjort med hjemmel i § 4 i lov, nr. 3 om gjennomføring av loven om den nasjonale arbeidsinnsatsen.

Denne lov svarer til den i forveien i Tyskland vedtatte lov om den totale krigsinnsatsen og bilisering av alle sivile kvinner og menn. Hensikten med loven om den nasjonale arbeidsinnsatsen m.a.o. å tvinge det norske folk til å gjøre en innsats til fordel for det land Norge er i krig med.

Den pliktorganisasjon som de norske nasjonalmyndighetene har vedtatt, er et ledd i denne mobilisering. Av den grunn må ingen norsk håndverker gi sin støtte direkte eller indirekte til denne organisasjon, som skal tjene formål som er imot landets interesser.

Alle kjenner den resultatrike kamp som landets prester, lærere, leger, jurister og en rekke andre stender har ført mot landets undertrykkere og deres "norske" drabantter.

Det har ofte vært rettet spørsmål om hvor håndverkerne har stått i denne kamp. Det er ingen tvil om at håndverkerne er like gode nordmenn som de øvrige lag av befolkningen. De har bare manglet anledning til å vise hvor de står.

Tiden er nå kommet da håndverkerne ikke lenger kan være uvirksomme. Ingen håndverker kan imot noe hvort av sin organisasjons nåværende nasiledere eller på annen måte være disse behjelpelig. Et av de mest effektive midler til å lønne eller hemme organisasjonens nasiledere i deres landsforræderske virksomhet er å undlate å betale kontingent.

I et rundskriv som Håndverkerforbundet nylig har sendt landets håndverkerforeninger meddeles at de istedetfor de nåværende kontingenter til lokale foreninger, laug og rikslaug vil bli fastsatt en samlet kontingent som skal betales direkte til Håndverkerforbundet. Cirkulæret sier intet om hvor stor kontingenten vil bli. Man kan dog være ganske sikker på at det ikke vil bli småsummer som landets håndverkere vil bli pålagt å betale for at nasilederne skal få sette igang sitt "storslagne" apparat, som i første rekke har til oppgave å nedlegge håndverksbedrifter og således skaffe en kunstig arbeidsledighet som tyskerne kan utnytte.

Håndverker: Vis nå deres norske sinnelag ved ikke å betale kontingent til denne tvangsgorganisasjon, og unddra den også på enhver annen måte din støtte.

MÅL OG MIDLER.

Vi har aldri tvilt på at de allierte vil vinne spillet. Nå er dette ikke lenger en subjektiv oppfatning. Fakta taler et språk som ikke kan misforstås. I slike veldige avgjørelser dør ikke bare å regne matematisk med de midler som står til disposisjon. "Ånden beveger materien", sier en latinsk setning. Slik har det vært i alle tider, og slik er det også idag. Den ørste undertrykkelsen og den brutale nedtrampingen av alle åndelige verdier som nazi har besværet, har vakt til live krefter som i lengden må bli voldsmakten overlegne. Kampen for frihet og menneskeverdighet har rast så lenge vi kjenner menneskehetens historie. Friheten er menneskets ypperste gode, og menneskets verdighet har vært den fakkell som har lyst over veien for de fleste folk. Vegelsor. Kampen for disse fundamentale livsbetingelser raser på nytt og gir dem som kjemper dem ekstra våpen utover de materielle kampmidler som de måtte ha tilgang til. Voldsherredømmet faller til å rense luften i mange hensoende. Allerede nå føles det likesom lettere å puste fordi vi nå med ennå større fortrosthing enn før kan merke at deres dager snart er talte.

v v v v v

befinner seg under sitt dobbelt. De har overskredet Dnjepr's østlige angrerp er avvist, og tyskerne

Brjansk er truet. Lenger bred front. De tyske troppene opprette noen fast forsvarslinje hovedjernbanen fra Brjansk til

Smyerobret. Byen falt i den vikende motstanderen i retlige flanke i Ukraina vakler forsøkes hurtig mot Dnjepr, rykningen truer med å bryte

Mot Stalino og Mariupol. ke overkommando har ytterligere det hardeste slag mot den tyske desuden mistet en stor del av rettet en ny forsvarslinje. De

bake, og den tyske fronten i. Blant de byer som er erobret det nærmeste punktet ikke ful

enn 40 km. fra Mariupol. Kuban. Det foresligger fra tysk hold meldt at det

Tyske tap ved Tjanarog. adela 212 tyske fly, 537 tank hadde mer enn 35.000 mann i

nettkastere, 409 maskingevare Pinnsvinet mister pioger venner og fiender om at det

Tjanarog og andre befestede ene.

Fasit. Militære iakttak ligste krise, og at bare et i styrke for hver dag som

bare Ukraina og de betydning Dnne. Ifl. opplysning sjonsmekten er i de siste de

ter innrapporteres fra først og i flere andre byer for å

særskilt tillatelse fra milit kongen holdes fanget på Sort tyskerne har fortalt Kong G

isolert fra øverdenen og å få den davisjonerte stats

baketreten som definitiv. Formene for utøvelsen av statsmekten er således halvklare, selvom undtagelsestilstanden heves.

Ifølge meldinger til London byr danskene i København hard motstand mot de tyske okkupasjonsstyrker. Det er kommet til nye alvorlige sammenstøt i hovedstaden, som er sentrum for motstanden. 28 dansker og 11 medlemmer av Wehrmacht ble drept onsdag. En skidfabrikk i Nørrebro-distriktet ble sprengt i luften. På havnen i København er et skip sprengt i luften av tidsinnstilte bomber. Massarrestasjonene fortsetter. En ny konsentrasjonsleir er satt istand for å ta imot 1.000 politiske fanger. Mange danske politiske, lærere og intellektuelle er arrestert. Blant de arresterte befinner seg Kai Hank, Poul Reimert og Else Skouboe, Danmarks betydeligste skuespillerinne etter Betty Nansens død. Gestapo har foresatt tallrike arrestasjoner i de menneskemasser som tirsdag forsøkte å flykte fra Gestapo og SS. Antallet av personer som er drept eller såret i København oppgis å gå opp til 1.000. I den lille byen Svendborg på fyn regner man med 450 drepte.

OH FOR DAGEN. Den 18. august 1942 sa tysk kringkasting: Middelhavet har en gang for alle opphørt med å være en passage for en tømteplass for angalskasiaka konvoyer og krigsskip. Der 18. august 1941 sa Roma radio: Det er som vår Duce har sagt at invasjon i Italia er en drøm av en vanvittig.

v v v v v

LONDON NYTT

De viktigste krigsnyheter pr. 21. novbr. 1943.

4474

Mappe 9. Eripl. 27/11. Det 1943

FRONTEN: Russerne har utvidet sitt brohode ved Tsjerkassi. Det om kamper i byens forsteder. Både nord og syd for Pripet-ryene er tyskerne blitt drevet tilbake. I Sjitomir-avsnittet belger kampene fram tilbake.

Inne i Dnjepr-buen har russerne hatt ny framgang sydv. for Dnjepr-området. Panseravdelinger og motorisert infanteri presser seg stadig framere grubedistriktene ved Nicopol.

En fagmann. Det er general Victor Baranovs rytteravdelinger som nå har seg over et vidstrakt område vest for jernbanen Korosten-Sjitomir. Baranov - ikke kosakker - er kommet i store mengder fra Central-Asia. Baranov selv kommer fra Uzbekistan. Det sies at han behersker 16 øst-russiske språk samt tysk og engelsk. Han har lang erfaring i den taktikken som brukes nå. I 1942 deltok han i en kvalleri-raid, som varte i et halvt døgn og da han vendte tilbake til sin basis, var et område så stort som Italia i partisanenes hender.

Tyskernes motoffensiv i Sjitomir-avsnittet har store dimensjoner. På en ca. 25 km. bred front angriper de med hundrevis av tanks. De reorganiserer disse voldsomme kamper for å forsøke å stoppe den russiske framrykning. På enkelte punkter har den røde hær sett seg nødsaget til å opgi terreng.

SYDFRONTEN: Den 8. arme har hatt endel framgang og inntatt landsbyen Archi. Tyskernes viktigste tilførselsvei til denne front er nå under all. Jugoslaviske fristyrker har satt igang en offensiv i Dalmatia og på øyene utenfor.

VESTFRONTEN: Natt til lørdag angrep brit. fly Oberhausen, centrum for den kemiske industri i Tyskland. Etterat Moskitoer natt til torsdag hadde vært inne over Berlin, rettet de største styrker av fly som noensinde er blitt satt inn mot Tyskland, natt til fredag angrep mot Berlin og Ludvigshaven-Mannheim. Både i Mannheim og Ludvigshaven kunde man iakttatte veldige eksplosjoner.

Over Berlin ble det kastet ned 350 to-tonns bomber i løpet av en halv time. Sammenlagt var over 2 500 fly over Tyskland denne natt. 32 bombefly gikk tapt.

Angrepet mot Kjeller: Torsdag ble Kjeller flyplass angrepet av amerik. bombardere. Det deltok ca. 100 fly og angrepet stod på i en time. Det kom helt uventede på tyskerne, som drev omfattende øvelser og åpnet seg til at det var alvor. Tyske kamp-jagerfly gikk da opp, 8 av dem ble skutt ned. 9 amerikanske fly vendte ikke tilbake. Monteringshallen og hangarene ble truffet. Flyfabrikkene ble skadet og omtrent 15 fly ble ødelagt på bakken. Mange tyskere og 3 civile ble drept. Etter bombingene tok flyene tur over Gardermoen uten å kaste bomber. Et par bomber ble sluppet ned over den nye Rygge flyplass utenfor Moss med sikte på luftvernet som ødelaget der.

Innen SS Germaniske Norge er det blitt dannet en organisert opposisjon. Det var medlemmer av denne som forleden brøt seg inn og stjal hele Frontkommandantens kartotek. Organisasjonen har sendt ut et langt opprop, der det bl.a. heter at de har sett så mye av tyskernes grusomheter i Tyskland, Danmark og Norge at de har besluttet å slåss mot disse bødler og deres norske lakeier to the bitter end. Når det til og med har gått opp for disse åndelige jubelidioter hvad nazi-ånden egentlig representerer for djevelskap, ja da har man kanskje lov til å gå ut fra at enden nærmer seg. La disse folk slåss innbyrdes, helst utrydde hverandre, Norge har ikke bruk for dem hverken nå eller i fremtiden.

DET FJERNE ØSTEN: Under et angrep mot Rabaul ble 88 japanske fly skutt ned. De allierte mistet 17 maskiner. Over 200 all. fly deltok i raiden som var ødeleggende for japanerne. 2 kryssere og 13 destroyere ble senket eller ødelagt. Størstparten av den japanske eskadre i Rabaul er blitt tvunget til å trekke seg tilbake.

Marineminister Knox betegner de japanske rapportene om at de har ødelagt hele admiral Halseys flåte i Stillehavet som latterlige, fantastiske og helt utrolige. Det faktiske forhold er at det ikke har forekommet noe større sammenstøt i Stillehavet siden den 2. novbr. Jeg tror at de utvilsomt fullstendige uriktige rapporter har til hensikt med psykologiske midler å råde bot på en indre krise, som vi ikke kjenner til. Alle de japanske rapportene er feilaktige. Utenfor Bougainville forctok japanske torpedo- og stubbombefly f. eks. nylig et angrep mot et hangarskip. Dette ble ikke truffet, og japanerne mistet en stor prosent av de angripende fly. Deres kommuniker er eiendommelig fantasifulle, slutter marineministeren sin erklæring.

Polen: Som hevn for mord på uskyldige gisler stoppet forleden polske partisaner et Gestapo-pansertog på linjen Krakau-Warsjava. Toget ble ødelagt med store treblokker over linjene. Toget ble beskutt med mitraljøs og håndgranater ble kastet inn i kupene. En Gestapo-offiser ble drept og to andre såret. Polakkene dro seg tilbake uten tap.

v v v v v

11/15

ATTE NYE NAVN: Bitterhet og hat preger stemningen i Trondheim etter det siste utslag av nazistenes raseri. Gestapos blodtørst er utslukkelig. 8 gode nordmenn er igjen myrdet for å tillåtsstille de tyske barbarers og quislingenes sadistiske følelser. For tyskerne er disse 8 bare nummer i rekken av frihetssøkende menn, som er pøkt ut av våre hjemlige quislinger for å stilles op mot muren og skytes. For oss nordmenn betyr det at vi har mistet 8 av våre landsmenn, som næret de sterkeste og varmeste følelser for sitt folk og sitt land. Døres navn er føyet til på listen over nordmenn, hvis minne skal leve så lenge Norge består.

Gystein Johan Langseth
Kolbjørn Wiggen
Arvid Austad
Reidar Einar Warland
Gustav Fredrik Andersen
Arne Johansen
Odd Christensen
Carsten Lyder Wærdal

Alle undtagen Arvid Austad var fra Trondheim.

ANGREPET PÅ KNABEN i mars var så vellykket at driften måtte innstilles. Pakket vare leveranse av maskinmateriel fra Sverige kunde driften begynne igjen noen måneder etter. Tirsdag angrep amerikanske fly igjen Knaben samtidig med angrepet på Rjukan. Det var ingen luftmotstand så flyene kunde kretse over målet flere ganger. Angrepet betragtes som meget vellykket og da særlig fordi molybdénfabrikken i Knaben anses for å være av større økonomisk og industriell verdi for tyskerne enn noen annen industri i Norge.

SABOTASJEN I DANMARK: Danmarks frihetsråd har sendt ut en erklæring hvor det understrekes at bare det organiserte attentatet er berettiget. Frihetsrådet hevder at individuell terror mot alm. medlemmer av den tyske hær eller medl. av frikorpset Danmark, ikke fører til målet. Hvis kampen mot tyskerne krever avstraffelse av en enkelt person, skal avstraffelsen rettes mot den ansvarlige. Forøvrig godkjenner Frihetsrådet fullt ut at det rettes angrep mot okkupasjonsmaktens vitale punkter i krigsproduksjonen og transport. De tyske represaller som vil følge av slike målbevisste handlinger, vil det danske folket bære med forståelse og stolthet, erklærer Frihetsrådet.

TERROR OG LØGN: Den tyrkiske avis Vata hevder at over 100 mennesker blir henrettet i Berlin hver dag, fordi de uttaler seg ufordelaktig om nazi-styret. Det som især har skapt misstemning og øker uroen, er de alliertes flyangrep, som ifølge Vata krever mellom 10 og 15 tusen dødsopfre med enhver større raid. For å berolige befolkningen setter naziledelsen ut rykter om "hjemmelige" våpen, og de mest fantastiske historier slenges ut for å dempe opposisjonen. Avisen fremholder videre at lederne forbereder enda strengere forholdsregler overfor hjemmefronten, delvis på grunn av de alliertes erklæring om at krigsforbryterne skal straffes etter krigen. Av denne grunn er nazilederne beredt til å gå til nær sagt hvilken som helst ytterlighet.

FEM MINUTTER OVER 12: Utdanske iakttagere i Berlin hevder at ledende militære kretsar i Tyskland nå har opgitt ethvert håp om med våpen i hånd å kunde påvinge fienden sin vilje. Å komme ut av krigen på en noenlunde skikkelig måte anses for like utelukket. Slaktningen må derfor fortsettes.

Ropsevelt, den sinnssyke agenten for en jødisk-kapitalistisk-bolsjevisk sammensvergelse, Churchill, drankeren og fohodet, Stalin, menneskehetens bloddryppende glass, ingen av disse motstandere som Hitler under tilhørernes jublende latter salver har karakterisert slik, kan han henvende seg til og si: Hør her, jeg har bæpt, hjelp mig å klare op hele affæren.

Engang da Hitler enn kunde overby sien fiender i annet enn ord, sa han at han vilde fortsette kampen til 5 minutter over 12. Yttrykket er merkelig, men det kan kanskje forklares slik: Avgjørelsens tolvslags har slått, Hitler kan ikke stoppe den tyske panhervognen og himmler sørger for at ingen annen heller gjør det.

Den ruller videre - til den velter eller den står der- skutt i stomper og stykker.

GERILJA I NORD-ITALIA: Den nord-italienske befolkningen setter seg stadig mere til motværge mot tyskerne. I omegnen av Lecco og Bergamo- alpone er det dannet store partisangrupper. De holder seg skjult i fjeldene og får løvnettsmidler av civilbefolkningen. De går til angrep mot tyske kommunikasjonslinjer og transportar. De har moderne geværer og mange feltkanoner. Mange dramatiske begivenheter har funnet sted, og de forunderligste eventyr fortelles av flyktende italiencere og engelske krigsfanger.

ORD FOR DAGEN: Vi som hørte Hitlers siste tale ble ikke forba over at avisene i sine referater foruten å utelate den passus i t der Hitler omtalte muligheten for krig på tysk jord, også utelot følgende setning, som pass nde kan stå som Ord For Dagen:

"Jeg tror at det tyske folket under alle omstendigheter kon å kjempe kampen til ende, men kommer det til å vise seg for sy kommer jeg også til å forstå at det ikke har vært seiren verdi

Tenk det, Hedda.

vvv vVv vvv

70 *dup*

LONDON NYTT
De viktigste krigsnyheter pr. 8/9-1943. 4087

ITALIA HAR KAPITULERT.

Mappe 9
Ekspl. 8/9
Årg. 1943
O.V. 1943
Jfr.

Den øverstkommanderende for de allierte styrker i Middelhavet, general Eisenhower, ga denne erklæring onsdag ettermiddag fra Alger:

"Den italienske regjering har overgitt sine væpnede styrker uten betingelse. I egenskap av alliert øverstkommanderende har jeg innrømmet denne våpenstillstand på betingelser som er godkjent av regjeringene i Storbritannia, De forente Stater og Sovjetsamveldet. Jeg handler således på vegne av de forente nasjoner. Den italienske regjering har forpliktet seg til å oppfylle betingelsene uten forbehold. Våpenstillstanden er undertegnet av en representant for meg og en representant for marsjall Badoglio, og den trer ikraft øyeblikkelig. Fiendtlighetene mellom de forente nasjoner og Italias væpnede styrker opphører straks. Alle italienere som gjør sitt for å drive tyskerne ut av Italia, vil ha de forente nasjoners hjelp og støtte".

Ifølge Algerkringkasteren har marsjall Badoglio utstedt et manifest til det italienske folket der han sier at Italia har avsluttet en våpenstillstand med de forente nasjoner og motsetter seg ethvert angrep fra noen annen kant.

vVv vVv vVv

Allerede mandag kveld forsto man at noe meget alvorlig var i gjære i Italia. Romkringkasteren fremla da åpent spørsmålet om fredsvilkårene med følgende ord: Vi er rede til å se den nakne virkelighet i øynene. Vi spør derfor Storbritannia og Amerika: Akter dere å respektere vårt ulykkelige lands uavhengighet og enhet? Hvis dere gjør det, hvorfor sier dere det da ikke? Vil anglo-aksernes krigs- og fredsmål garantere Italias grenser av 1919, eller innebærer de en ytterligere amputasjon? Hvis man bod oss livsvilkår som moralsk og materielt var mulige å tåle, kunde vi bli en positiv faktor i den europeiske gjenoppbygningen. De vilkår som er oppstillet, er imidlertid fremdeles de samme - betingelsesløs kapitulasjon, intensivt bombing av våre byer og invasjon på vårt fastland. Dette sårer vår følelse for fair play, særlig da vi selv har styrtet fascisismen og vendt tilbake til demokratiet. Vi har derved vist at vi ønsker å samvirke i det europeiske gjenoppbygningsarbeid på like fot.

NYE FREHSTØT I MIDDelhAVSOMRÅDET? Romkringkasteren meldte mandag at de allierte hoper opp krigsmakter og enorme mengder av utrustning på Sicilia, og man venter nye omfattende frestøt i Middelhavsområdet. I de siste døgn har store konvoyer ankommet fra Nord-Afrika og Gibraltar, og alt tyder på at general Eisenhower nå har større angrepsstyrker til sin disposisjon enn i noe tidligere tilfelle. Ifølge Romkringkasteren er operasjonene i Calabria bare mindre ansvrer sammenlignet med dem som forestår. Militærspertene i Berlin har i de siste dager gått over til å erklære at felttoget i Calabria er en skinmanøvre. På alliert hold erklærer man at forsterkninger over Messinastredet pågår i voksende skala.

DE SISTE KRIGSKORREKTURER før meldingen om kapitulasjonen kom gikk ut på at de allierte tropper rykket fram i Calabria uten å møte organisert motstand. Det meldtes også om væpnede sammestøt mellom tyskere og italiencere i Calabria. Luftoffensiven ble opprettholdt like til kapitulasjonen forelå. De siste luftkomm. meldte om en overordentlig heftig bombing av Napoliarrådet. Napolidistriktet er forvandlet til en ugjestaldt ørken, telegraferer en krigskorr. Det ble også utført intense luftangrep mot transportlinjer og flyplasser i Italia.

5102 100

WESTFRONTEN. I de siste døgn har det neppe vært et rolig øyeblikk over den engelske sydkysten.

Den ene bombeflotilje etter den annen har forlatt sine baser eller vendt tilbake etter å ha kastet sine bombelaster over fastlandet. Man antar at flere tusen bombe- og jagerfly har vært i aksjon i de siste døgn, og at nye rekordlaster er kastet mot vesteuropeisk område. Brannene i Mannheim-Ludwigshaven var neppe slukket før kraftige formasjoner av langdistansefly rettet et heftig angrep mot München, den nasistiske partibevegelsens høyborg. Forut for angrepet mot München og etter angrepet gikk andre heftige raider mot Syd-Tyskland, Frankrike og Belgia.

Store avdelinger av tunge bombefly fra det 8. amerikanske flykorps angrep mandag mål i Sydvest-Tyskland, mens middeltunge amerikanske bombefly og britiske bombe- og jagerfly angrep jernbanestasjoner, dokker og flyplasser i Frankrike. Flygende festninger satte branner igang i Stuttgart og bombet andre mål, deriblant flyplasser i Orleans og Conces i Frankrike. 70 tyske jagerfly ble ødelagt. Amr. og britiske bombe- og jagerfly angrep jernbanestasjoner i Rouen, Abbeville, Serqueux og Amiens og dokker i Bologne. 12 tyske jagerfly ble skutt ned. 35 amerikanske fly savnes og Spitfires. Under et kraftig tokt natt til onsdag angrep britiske Mosquitos tyske flyplasser og jernbanemål i Frankrike og Belgia. Flygende festninger og andre bombefly gjorde tirsdag tokter over Belgia og Frankrike, eskortert av flere hundrede jagerfly. Flyplasser og flyfabrikker ved Briselle, Poix, Abbeville og St. Omer ble angrepet. 2 tyske jagerfly ble skutt ned, amr. mistet 1 fly.

Amerikanske bombefly, eskortert av allierte jagerfly bombet onsdag morgen de tyske flyplassene ved Lille Nord og nærliggende flyplasser i Frankrike. Jagerfly gjorde fremstøt over Nord-Frankrike og Belgia. 8 tyske fly ødelagt. 5 allierte fly savnes.

Raiden mot München natt til tirsdag pågikk ca. ½ time. Det ble kastet over 35 tonn spreng- og brannbomber pr. minutt. 16 bombefly savnes. Mengder av fullireffere ble notert på jernbanestasjonene og skiftesporene på linjene som dirigerer trafikken over Brenner. Ifølge Atlantic har man 12 timer etter angrepet dratt fram nesten 1,900 døde fra de sammenstyrtede bygningene. Ca. 70,000 mennesker er blitt uten tak over hodet og er ført sammen i store leirer. Alvorlige intermssoer ble utspillet, da det viste seg at de elektriske banene var ute av funksjon, og at de hjemløse ikke kunde befordres ut av byen. De utbombede familiene søker seg nå på egen hånd - tross myndighetenes forbud - ut av det brennende München, og veiene er fullpakket med flyktninger, melder den siterte senderen.

ØSTFRONTEN. Massefordrivning av de tyske sydfrontarmeene fra Ukraina og Donetsbassenget fortsetter. Den russiske sommeroffensiven vokser i styrke og omfang. De to siste kommunikeer melder om erobringen av en rekke betydningsfulle byer. I Donetsbassenget har russerne inntatt Stalino, Slavjansk, Konstantinovka, Kramatorskaja og Makejevka. I Nord-Ukraina har de erobret Konotop og syd for Brjansk jernbaneknutepunktet Navlja.

Ut av Donetsbassenget. Korrespondenter ved fronten melder at tyskerne etter Stalinos fall trekker seg tilbake i forvirring. Jernbanelinjen mellom Stalino og Dnjepr er blitt avbrutt. Samtidig fortsetter russerne sin omgående bevegelse mot sydvest fra Isjum og mot nordvest fra Kalmiuselven. De styrkene som rykker fram mot nordvest fra Kalmius truer med å isolere Mariupol, som de gjorde det med Taganrog. Trusselen mot Kubanstyrkene blir stadig mer alvorlig. Ved overgangen over Kalmiuselven på bred front har russerne slått en bresje i de siste tyske forsvarslinjene i Donetsbassenget. De tyske troppene faller tilbake på en nesten 250 km. bred front. Det organiserte tyske forsvaret er iferd med å bryte sammen. En amerikansk krigskorr. telegraferer at russerne nå kontrollerer ca. 2/3 av Donetsbassenget. Korr. legger til at Donetsbassengets fullstendige

frigjøring står for døren.

Ut av Nord-Ukraina. I Nord-Ukraina har russerne etter erobringen av Konotop kløvet de tyske midt- og sydarmeene i to adskilte halvdelar. Den røde arme rykker nå hurtig fram mot Bachmats, ca. 30 km. lenger vest. Russerne står nå i begrep med å avskjære den viktige jernbaneforbindelsen Kiev-Gomel. Tyskerne kjemper fortvilet for å frigjøre sine tropper. Russiske støttropper står mindre enn 200 km. fra Kiev. Kiev er iferd med å bli dratt inn i den direkte faresonen.

Syd for kilen i Bachmatsjovrådet pågår det et stort slag om Poltava. Russiske tropper står i umiddelbar nærhet av stambanon Poltava-Kiev. Hvis Poltava faller, vil en stor del av de tyske styrker som nå trekker seg ut av Donetsbassenget, bli omringet, som følge av at jernbanelinjen til Dnjepr vil bli avbrutt.

Syd for Brjansk har russerne hatt ytterligere fremgang og har erobret jernbaneknutepunktet Navlja.

Moskva følges operasjonene i Ukraina med overordentlig oppmerksomhet. De blir etter all sannsynlighet det dramatiske høydepunktet i den russiske sommeroffensiven.

Offensiv også i nord? Ifølge Moskvaemeldinger hoper russerne opp nye troppemasser ved Leningradfronten, og man regner med at hele Østfronten mellom Finskebukten i nord og det Asovske hav i syd vil komme i bevegelse. Russiske støttropper og artilleri er i aksjon ved Leningrad og Velikie Luki, og et fremstøt mot de baltiske statene synes å forestå.

Vinteroffensiven forberedes. Militære iakttakere sier at den russiske overkommando er iferd med å forberede en vinteroffensiv i stor skala, og tog med tropper, ammunisjon og utrustning ruller i jevn strøm vestover. De allierte har i sommermånedene leverert imponerende mengder av krigsmateriell, og trafikken over Murmansk og Midt-Østen har slått alle rekorder.

Tyske tap. I et spesialkommunikat fra Moskva oppgis det at i sommeroffensivens to måneder fra 5. juli til 5. september har de russiske troppene på alle frontavsnitt ødelagt 5.729 tyske fly, 8.400 tanks, 5.192 kanoner og over 28.000 lastebiler. Tyskernes tap i døde og sårede går opp til minst 1,5 million mann, derav 420.000 falne; 38.600 tyskere er tatt tilfange. I den samme periode erobret russerne 1.041 tanks, 2.018 kanoner, 5.382 maskingeværer og 7.853 lastebiler.

KAPITULASJONEN.

De forente nasjoners kringkaster i Alger har kringkastet ordlyden av marsjall Badoglio's proklamasjon om Italias ubetingede overgivelse til de forente nasjoner. Den lyder som følger:

"Den italienske regjering innser at det er håpløst å fortsette den ujevne kampen mot fiendens overveldende makt. For å undgå fortsatt og ennå større lidelse for folket, har den italienske regjering anmodet general Eisenhower, overstkommanderende for de britisk-amerikanske styrker om våpenstillstand. Denne anmodning er imotekomet. De italienske styrker vil derfor innstille alle fiendtlige handlinger mot de britisk-amerikanske styrker, hvor som helst disse befinner seg. De vil imidlertid motsette seg angrep fra hvilken som helst annen kant".

Det allierte hovedkvarter i Nord-Afrika sendte idag ut et særkommunikat, som sier:

"For noen uker siden henvendte den italienske regjering seg til den britiske og den amerikanske regjering med henblikk på avslutningen av en våpenstillstand. Et møte ble arrangert, som fant sted på nøytralt område. Det ble straks forklart representantene for den italienske regjering at Italia måtte overgi seg uten betingelser. Med denne forståelse fikk representantene for de alliertes overstkommanderende fullmakt til å underrette de italienske representanter om de militære betingelser som måtte oppfylles. En av paragrafene forplikter den italienske regjeringen til å

NYE NAVN:

utslag a
de nordme
og quisl
mmen i re
quislinge
s nordmen
de sterk
n er føye
Norge bes
cin Johan
jorn Wigg
d Austad
ar Einar
egen Arvi
ET PÅ KNA
et være i
gen noer
g angrep
Det var
re ganger
ydenfabr
iel verd
SJEN I DA
understr
det hevd
eller me
en mot t
raffels
det full
r i krig
av slike
øelse og
OG LØGN
ettot i
et. Det
flyangr
enhver s
ut rykte
es ut fo
orborder
grunn a
etter kr
agt hvil
NUTTER O
ilitære
end å ku
nlunde
fortset
elt, der
mmensver
ns blod
hørernes
nde seg
ffæron.
da Hit
han vil
ig men
slått, l
ørger for
ller videre
g stykker.

NORD-ITALIA: Den nord-italienske befolkningen setter seg re til motværge mot tyskerne. I omegnen av Lecco og Bergamo

shbl-1/66

YE NAVN: J
utslag a
de nordme
og quisl
mmer i re
quislinge
s nordmen
de sterk
n er føye
Norge bes
oin Johan
jorn Wigg
d Austad
ar Einar
egen Arvi
ET PÅ KNA
et være i
sjen noor
g angrep
Det var
re ganger
vdenfabr
riel ver
SJEN I DA
understr
det hevd
eller me
en mot ty
raffolsch
det full
r i krig
ay slik
æelse og
OG LØGN
ettot i
et. Det
flynger
enhver s
ut rykte
es ut fo
orborden
grunn a
cfter kr
agt hvil
NUTTER O
ilitære
end å ku
nlunde s
fortset
elt, der
mmensver
ns blod
hørernes
nde seg
ffæren.
da Hit
han vil
ig, men
slått, l
sørger for
ller videre
g stykker.

foye seg etter de politiske, økonomiske og finansielle betingelser, som de allierte vil pålegge senere. Våpenstillstanden ble undertegnet i de alliertes hovedkvarter på det nøytrale området den 3. september, men begge parter var enig om at våpenstillstanden skulde tre ikraft på det mest gunstige øyeblikket for de allierte og kunngjøres samtidig av begge parter. Dette øyeblikk er kommet nå. Muligheten av at tyskerne kunde komme den italienske regjering i forkjøpet med kunngjøringen om våpenstillstanden ble droftet ved underhandlingen. For å møte denne mulighet ble det besluttet at en av de høyere italienske militære representanter ikke skulde vende tilbake til Roma. Han befinner seg nå på Sicilia. Ennvidere arrangerte marsjall Badoglio at teksten av hans proklamasjon ble sendt til det allierte hovedkvarter.

Allierte flygere har spredd et flygeblad med følgende ordlyd over hele Italia: Italia har nå anledning til å ta hevn over de tyske undertrykkerne og til å bistå ved utdrivningen av nasistene fra Italias jord. Italienerne! Her er deres pliktordre i denne fase av krigen for Europas frigjørelse: For det første: I alle territorier som er okkupert av allierte armeer, bør gi disse armeer all bistand og nøye følge de befalhavendes ordre. For det annet: I alle områder hvor tyske armeer opererer, skal dere ikke foreta dere noe som helst for å hjelpe tyskerne. Vis deres samhold som folk og deres vilje til motstand ved disiplinert å nekte å bli deres tyske tyranners medforbrytere. Arbeidere! Krigen i Italia er en transportkrig. Den som vinner transportslaget, vinner også krigen. I dette slag kan og kommer det italienske folket og særlig Italias transportarbeidere, dets jernbanemenn, havnearbeidere og veiarbeidere til å spille en avgjørende rolle. Jernbanefolk! Se til at ikke et eneste tog med tysk materiell får lov til å passere. Italienerne! Gjør deres ytterste anstrengelse! Ved disiplinert motstand fra deres side mot tyskerne i de kommende kritiske ukene kan dere lamme tyskernes sambandslinjer og på den måten hjelpe til med å vinne den italienske befrielseskrigen.

Den øverstbefalende over de alliertes flåtestyrker i Middelhavet, admiral Cunningham, har sendt en oppfordring i kringkastingen til alle italienske fartøyer i Middelhavet om straks å søke til allierte havner, Gibraltar, Tripolis, Malta, Haifa og Alexandria. De italienske fartøylene i Svartehavet oppfordres til å gå til russiske havner. Admiral Cunningham tilføyer at skip som står i fare for å beslaglegges av tyskerne, bør senkes av deres egne besetninger eller tilføyes slik skade at de ikke lenger er brukelige.

I en erklæring fra den britiske regjering i kveld heter det: Den britiske regjering har motatt meddelelse om at general Eisenhower har kunngjort at den italienske regjering har overgitt seg betingelsesløst. De forente nasjoner ser i denne begivenhet en ny betydelig svekkelse av akse. Våpenstillstanden er utelukkende av militær natur. Den nåværende stilling gjør det umulig å offentliggjøre innholdet av de militære avtaler som er forbundet med denne.

De alliertes øverstkommanderende i Midt-Østen, general Maitland Wilson har gitt de italienske troppene på Balkan ordre om å innstille alle fiendtligheter mot befolkningen. De italienske tropper på Dodekaneserne fikk ordre om med makt å sette seg i besiddelse av alle punkter som tyskerne har okkupert på Dodekaneserne.

Dette er de offisielle meldinger som foreligger om Italias kapitulasjon inntatt. Det er en selvfølgelig formodning at situasjonen i Italia nå er ytterst forvirret. En mengde spørsmål som den nye situasjon fremkaller kan ikke besvares nå, men sikkert er det at konsekvensene av det som er skjedd vil bli uhyre vidtrekkende, og at det betyr et kjempeskritt fram mot den endelige seier.

v v v v v v v

NORD-ITALIA: Den nord-italienske befolkningen setter seg på fot og motvære mot tyskerne. I omegnen av Lecco og Bergamo-

Mappe 9
Eksp. 1943
Arg. 1-1943

De viktigste krigsnyheter pr. 10/9-1943.

HEADLINES : Italia er etter kapitulasjonen kastet inn i en hvirvel av krigsbevegelser. De allierte har foretatt masselandsetting av tropper i Napoli-området og i Eufedabukten i Nord-Italia. Brohodet ved Napoli er utvidet etter kraftige kamper, især ved Salerno. Brohodet foregår i hurtig tempo, uhindret av tyskerne. I Calabria rykker den 8. arme hurtig fram på en linje tvers over "tåen", fra Locri på østkysten til Gioia på vestkysten. De allierte har okkupert den store orlogsstasjonen Taranto. Vibo Valentia, Pizzo, Gioia Tauro og Locri i Calabria er erobret. Det er rettet en lang rekke luftangrep mot tyske flybaser og transportlinjer i Italia. Det tyske hovedkvarter i Frascati, 50 km. syd for Roma, er bombet.

Italienske tropper i Nord- og Midt-Italia er innviklet i stadig heftigere og mere omfattende kamper med de tyske tropper. Venezia, Torino og Firenze er etter gatekamper på italienske steder. I Brescia holder italienerne de tyske tropper som marsjerer mot Milano, som er besatt av italienske styrker. En av tunnelene på linjen til Brenner er sprengt av italienerne. Sambandslinjene mellom Italia og Tyskland er brutt. - Den italienske slagskipsflåten fra Spezia er på vei til Adriert havn, stadig angrepet av tyske fly. Italienske krigsskip samarbeider med allierte sjøfartsstyrker. De har senket tyskkontrollerte skip og deltar i patruljetjeneste utenfor Genova. Italienske styrker på Balkan og i Frankrike står i tallrike og tildels voldsomme kamper mot tyskerne. I Frankrike har en del av dem sluttet seg til de frie franske styrker. Andre er brutt gjennom grensen til Schweiz. De tyske garnisoner på Corsica er satt ut av spillet av italienerne.

Den italienske sivilbefolkning demonstrerer og deltar i aksjonene mot tyskerne. Transportarbeiderne og arbeiderne ved elektrisitetsverkene har på mange steder i Nord-Italia gått til streik for å hindre tyske troppebevegelser. De anti-fascistiske partiene har sendt ut et manifest, hvor de oppfordrer folket til å forsvare sitt land mot tyskerne, side om side med sine våpenbrødre.

Tyskerne synes å trekke seg hurtig ut av Syd-Italia, for å undgå å bli avskåret ved Napoli-området. Berlin melder at tyske tropper har besatt Roma, og at Rommel er utnevnt til øverstbefalende i Italia. I Nord-Italia har tyskerne erklært beleiringstilstand overalt hvor de har makten. 3 tyske panserdivisjoner skal være på vei mot Genova. Grensen mellom Frankrike og Schweiz er lukket.

Bulgaria har Filov truffet igjennom en ny, helt tyskvennlig regjering. De allierte har gitt en skarp advarsel til Bulgaria. Det heter der at sanden i timeglasset er snart rendt ut.

I Ungarn hersker stor nervøsitet. I Budapest er ryktene om Italias kapitulasjon blitt utbredt som et tegn på at også Ungarn snart vil være ute av krigen.

De alliertes store flyoffensiv begynner å anta fantastiske dimensjoner. I Vest-Europa er det foretatt over 3.000 innflyginger over Tyskland og tyskokkupert område. I løpet av den siste uken er det foretatt 15.000 innflyginger.

Iran har erklært Tyskland krig.

Fra Moskva kommer melding om nye store russiske seire. Den tyske forsvarslinjen ved Kalinin er brutt fullstendig sammen, og russerne har erobret Mariupol. Andre erobrede byer er Karvenka, Krasnoarmeisk og Volnovakha. Det raser voldsomme slag ved Poltava og Krasnograd.

Utdelingen av de tyske midt- og sydfrontarmeen kan betraktes som et fullbyrdet faktum. Kilden mot dem er utdypet og utvidet. Bachmatsj er erobret. Borsna, 30 km. nordvest for Bachmatsj er også innokkupert. Russiske støttropper står ca. 130 km. fra Kiev. Den russiske kanontorden kan høres i Kiev!

shbl-11/66

I Brjanskavsnittet har russerne erobret Ljudinovo, ca. 70 km. nord for Brjansk.

Den 10. september 1941 ble to av våre landsmenn henrettet av nasistene uten forhar og dom., Viggo Hansteen og Rolf Wickstrøm. De hyldes idag over hele den fri verden. Alt kan sammenfattes i disse enkle ord fra New York-kringkastoren ikveld: "Deres minne vil alltid leve. De døde ikke for-gjøves".

vvv vVv vvv

Slaget om Donets er avgjort. I en dagsordre fra Stalin onsdag kveld til generalene Tolbuchin og Malinovskij het det: "Donetsbekkenets betydningsfulle industriområde er rykket ut av overfalls-mennenes hender og gitt tilbake til det russiske folket. Jeg takker troppene under Eders befal. Evig ære til de halter som falt på slagmarken! Ikveld kl. 20 skal Moskva i fedrelandets navn hilse de seierrike troppene med 20 salver fra 224 kanoner. Død over de tyske overfallsmenn!".

Den tyske overkommando gjør fortvilte anstrengelser for å redde restene av Donetsdivisjonene. Russerne fortsetter ubarmhjertig jakten på de flyktende tyskerne. Russiske støttropper står over 70 km. vest for Stalino. Tyskerne faller tilbake mot Dnjepropetrovsk og det store jernbaneknutepunktet Saporosje i Dnjeprbuken. Et russisk fremstøt mot Saporosje vil avskjære hovedforbindelsen med Krim og bringe aksedivisjonene der i en håpløs stilling. Store strekninger av jernbanelinjene mot Dnjepropetrovsk og Saporosje er under russisk kontroll.

Etter Stalinos fall. fulgte en voldsom oppflamming av kampene ved Poltava og Krasnograd. Russerne angriper her med voldsom kraft for å avskjære retratten for de tyskere som er kastet ut av Donetsbassanget. Tyskerne har her konsentrert alle tilgjengelige reserver for å møte den skjebnesvangre russiske omringningsmanøveren, og kampene har utviklet seg til feltslag av usedvanlig omfang.

I Nord-Ukraina har slaget om Kiev rykket et godt stykke nærmere. Nå da Bachmatsj er falt, står bare en jernbane fra syd til nord åpen for tyskerne østenfor Kiev, nemlig linjen mellom Nesjin og Priluki. Begge disse byer er truet av russernes nye fremstøt. Kampene om Ukraina er i ferd med å tre inn i sin dramatiske slutfase, og man erklærer i Moskva at det øyeblikket nærmer seg hurtig da hele den tyske sydfrenten bryter sammen. Det heter i et Moskva-telegram at tyskerne kjemper med en ubeskrivelig forbitrelse for å avværge en katastrofe, som vilde stille begivenhetene ved Stalingrad i skyggen.

På Brjanskfronten rykker russerne etter erobringen av Ljudinovo fram på hovedjernbanen mellom Brjansk og Smolensk.

FASITT. Den russiske sommeroffensiven avtegner seg stadig tydeligere som en av de største katastrofene som har rammet de tyske arméene under felttoget i øst.

VEST-EUROPEISK FLYFRONT. Mens amerikanske og britiske tunge bombefly dag og natt i nesten uavbrutt rekkefølge utfører konsentrerte angrep mot mål i Tysklands indre, bomber de lettere typene kommunikasjoner, flyplasser og industrielle og militære anlegg i Frankrike, Belgia og Holland. Ennå i noen tid vil nok den allierte flyoffensiven vokse i styrke. De som planla det allierte flyvåpens ekspansjon i motgangens tid i 1940, ser nå sine djerveste drømmer virkeliggjorte. Man har også en følelse av at de som taler bombeflyvåpenets sak ennå ikke har sagt det siste ordet. Nye bombeflytyper forberedes. Det planlegges maskiner med langt større aksjonsradius enn de nåværende Lancasterflyene og flygende festninger med adskillig grovere bestykning. Den mest uberegnelige faktorer er tyskernes produksjon av jagerfly. Tyskerne har i den siste tiden åpenbart gjort en spesiell kraftanstrengelse på jagerflyproduksjonens område. Deres forsøk på å stanse de allierte bombefly ved et veldig oppbud av jagerfly og spesielle taktiske forholdsregler, har ikke i minste måte

dempet entusiasmen og seierssikkerheten hos de allierte flygere. Offiserer og menige er overbevist om at Luftwaffes vinger allerede er kraftig klippet, og de mener at de skal fullføre arbeidet på relativt kort tid. De nye forsvarsmetoder førte ikke fram ved angrepet på München, til tross for at avvergelseskampene var desperate, og til tross for at hver eneste tysk jagerflytype deltok der i angrepet på bombeflyene.

vvv vVv vvv

VI BEHOLDER FATNINGEN.

Etter Italias betingelsesløse kapitulasjon var det umulig annet enn at begeistringen måtte få utløp. Etter hvert som begivenheten ble kjent, utløste den da også en jubel som bare kan sammenlignes med en god gammeldags 17. mai-stønning, de ytre former undtatt.

Imidlertid har den norske regjering gang på gang oppfordret hjemmefronten til sindighet, og dette kan det ikke minst være grunn til å understreke nå da motgangen for alvor er begynt. Det vilde være farlig om vi i begeistringen over våre verdige seire glante at vi, som holder hjemmefronten, ennå er i tyskernes klør. Enhver ubesindighet i begeistringen kan derfor på det nåværende stadium lett få de mest katastrofale følger både for den enkelte og for større avsnitt av hjemmefronten.

Især er det nødvendig å minne om at kravene til enhver forsiktighet fremdeles er de samme. Begeistringen over at befrielsens time helt utvilsomt snart vil slå, må ikke fordunkle den kjensgjerning at vi ennå er omgitt av tyskere og nasister på alle kanter. Det vilde være dobbelt tragisk å falle i kampens siste minutt fordi en glante den forsiktighet som ellers under hele kampen hadde vært ens ledostjerne.

Ingen må ennå rope det ringeste av sine oppgaver på hjemmefronten. Ingen må avsløre hemmelighet for uinnviede. Ingen må vise uforsiktighet under samtale med nasister og tyskere eller under telefonsamtaler eller i distribuering av hemmelige papirer e.l. Ingen må delta i uoverlagte sabotasje-handlinger, som desværre enkelte uansvarlige hold er begynt å sette iverk. Det er fantastisk at de alliertes tropper snart står i Roma, men la oss holde hodet kaldt til de står i Berlin.

Et annet forhold som også holder på å bli aktuelt, er de forestående oppgjør med forrederne, alt nasikryptet. Her må ingen fristes til å tro at tiden allerede er inne til å gjøre opp regnskapet. Nå gjelder det i det hele å ha klart for øye at avregningen med dette utskudd ikke er den enkeltes, men samfunnets sak. Tanken på noen "rettsløse dager" må vi la fare, om vi vil hevde vår plass blant civiliserte nasjoners rekke. Vår regjering har gang på gang hevdet at rettferdigheten skal komme til å skje fyldest inntil minste detalj her i landet, så enhver kan føle seg forvisset om at det ikke vil komme til å bli gitt avled til en eneste nasist. Alt skal få sin velfortjente straff, både angivervirksomheten og korrupsjonen, såvel som all den øvrige utrolige gemenhet, som nasistene har prestert overfor det norske folk i disse harde år. Dette gjelder også alle dem som har gått partiet til hån, men som personlig har undgått å figurere som dets medlemmer.

Midt i gleden over å se våre plageånder og tyranner redusert til de ynkelige sjeler de er, kunde noen og hver fristes til å ta avstraffelsen i sin egen hånd. Som borgere av en av verdens fremste kulturnasjoner er vi imidlertid også her forpliktet til å vandre kulturens vei.

Den norske hjemmefront har vist en fasthet, sindighet og vordighet som det står ry av over hel verden. Det vil bli oss til uvisnelig ære om vi klarer å bevare de samme egenskaper under kampens siste fase, hvor begeistringen over det som skjer lett kan bare ubesindigheten i sitt skjød. Fremfor alt gjelder det å huske at kampen ennå ikke er slutt. Derfor lar vi begeistringen drive oss videre fram, men vi beholder fatningen.

vvv vVv vvv

NORD-ITALIA: Den nord-italienske befolkningen setter seg mot tyskernes. I områdene av Lecco og Bergamo...

shbl-1/66

ARBEIDSMOBILISERINGEN - POLITIET.

Ennå møter en del frivillig etter purring til den folkerettsstridige "Nasjonale Arbeidsinnsats" for tyskerne - mot Norge og dets allierte. Dette til tross for at politifullmektig Eilifsen lot seg skyte fordi han ikke vilde arrestere piker som nektet å møte til A.T. Vår saga kjenner ingen stoltere handling enn Gunnar Eilifsens. Den forplikter hver enkelt av oss på hjemmefronten til ikke å vise trelle-sinn, men uten svik føre kampen videre til siste stund - mot overgrep og vold - for frihet og rett.

Parolen er: INGEN MÅ MELDE SEG TIL NOEN SLAGS REGISTRERING. INGEN MÅ MØTE FRAM ETTER INNKALLELSE, TIL ARBEIDSKONTOR ELLER LEGEUNDERSØKELSE, TIL ARBEIDSTED ELLER ARBEIDSPASS.

INGEN MÅ SØKE DE NÅ AVERTERTE STILLINGER I POLITIET.

vvv vVv vvv

De første 600 av de norske offiserer som er tatt som krigsfanger, ble sendt til Tyskland natt til onsdag i denne uken. Reisen fra Oslo gikk med skip. Som frivillig lege fulgte dr. Arne Klem med til leiren, hvor han vil oppholde seg som de norske offiserenes lege. - De nær 400 offiserene som ble igjen på Hvalsmoen, vil bli sendt sydover i løpet av uken. Tilsammen blir da 998 sendt til Tyskland. 760 er frigitt.

vvv vVv vvv

Det har vært rykter i omløp om at sangeren Svein Bruun skal være stripete. Påstanden er fremført i en fri avis, men etter innhentede opplysninger dementerer denne avis påstanden med følgende ord: "OPPREISNING. Vi har tidligere betegnet sangeren Svein Bruun som stripet, men da vi fra forskjellige hold er blitt gjort oppmerksom på at de forhold som var årsak til denne karakteristikk var meget undskyldende, iler vi med å gi ham vår oppreisning".

vvv vVv vvv

Imor Norge driver mot hungersnøden for nasiroverne raner føden. Av mat og drikke de siste rester forsvinner nå i de glubske gjester.

Den vilde ariske Åsgårdsreien drar over landet og finner veien til bondens stabbur og fjøs og hage og putter alt i sin nasimage.

Hvor mødre sitter med barn og sulter, spaserer velfødde nasi-kulter med fleskenakker og ditto skinker som lange veier imot oss stinker.

Og hvor du vandrer og hvor du sitter (not) du ser de grønklede parasitter med blanke knapper og blanke snorer og ekle smil til de "norske" horer.

Men se, det lysner - snart rinner timen da Norges sønner kan gripe limen og feie alt dette pakk på døra og koste quislingbermen om øra.

ORD FOR DAGEN. Hitler talte ikveld for første gang på 6 måneder. Han sa: "Øyeblikket er kommet da jeg kan tale til det tyske folk uten å lyve".

Det var på tide - men det var ikke sant!

vvv vVv vvv

YE NAVN: utslag a de nordme og quisl mmer i re quislinge s nordmer de sterk n er føye Norge bes cin Johar jørn Wigg d Austad ar Einar egen Arvi ET PÅ KNA et være i egen noch g angrep . Det var re ganger ybdenfabri el verd SJEN I DA understre det hevde eller me en mot ty raffolsch det full r i krig av slik ælse og OG LØGN ettet i et. Det flynger enhver s ut rykte es ut fo orborder grunn a etter kr agt hvil NUTTER O militære and å ku nlunde s fortset elt, der mmehsver ns blodc hørernes nde seg ffæren. da Hit. han vi ig. men slått, i sørger fo eller videre og stykker.

NORD-ITALIA: Den nord-italienske befolkningen setter seg mot tyskerne i områdene av Lecco og Bergamo.

LONDON NYTT

4137

De viktigste krigsnyheter pr. 13/9-1943.

Mappe 9
Ekspl. 13/9
Arg. 1943
Og gått til Det 6. er flåte er og

SYDFRONTEN. Helgens ubetinget viktigste melding er at den italienske flåten er gått til Malta. Det er ankommet dit over 30 krigsskip, deriblant 5 av Italias 7 slagskip. Det 6. er senket av tyskerne, det 7. ligger i Trieste under reparasjon. Den italienske ubåtfilåte er og så iferd med å samles i allierte havner.

Til lands opererer de allierte styrker fra tre forskjellige områder: Calabria, Taranto og Napoli. Salerno i dette området er på allierte hender.

Det er hardnakkede kamper på Napolifronten. Det har vært voldsomme trefninger langs veien mellom Salerno og Napoli, der tyske panseravdelinger har vært i aksjon. Tyskerne gjør kraftig motstand på et punkt 3 km. nord for Salerno. En italiensk styrke kjemper innbitt mot tyskerne øst for Napoli.

Brannpunktet for kampene idag er brohodet ved Salerno. Den 5. arme utkjemper her en av krigens voldsomste slag. Tyskerne gjør fortvilet motstand mot alle angrep på deres forsvarslinje. Den 5. arme har overtaket, men slaget har nådd krisepunktet. Det strategiske flyvåpen har innstillet sin virksomhet mot fjerne mål for å støtte det taktiske flyvåpnets i dag-og nattangrep. Salernoområdet angripes ustanselig. Meldinger fra Alger går ut på at avdelinger av den 5. arme har gått inn i Battipaglia, som ligger 20 km. vest for Salerno.

I Tarantoområdet har de allierte erobret Grottaglie og Brindisi. Britiske styrker i Taranto-Brindisiområdet har rykket fram og slått tilbake tyske styrker. Fremskutte styrker rykker fram mot Monopoli og Bari og mot Altamura i nord.

I Calabria har den 8. arme inntatt Catanzaro og Crotona ved Tarantobukten. Troppene rykker nordover langs hele fronten. Crotona er et viktig jernbaneknutepunkt og har flere flyplasser. Byen ble erobret etter en fremrykning på 50 km. på ett døgn.

I Nord-Italia er stillingen fremdeles meget spent og uklar. Tyskerne innrømmer at det har vært alvorlige kamper i Milano og Torino. Store tyske troppstyrker var innblandet. Berne-meldinger sier at de 30 italienske divisjoner som tyskerne påstår er gått over til den såkalte fascistiske regjering i virkeligheten begrenser seg til noen bataljoner av den fascistiske milits.

ØSTFRONTEN. Den russiske fremrykning fortsetter over hele linjen mot de viktige målene Dnjepetrovsk, Kiev og Brjansk. Russiske reservestyrker blir fort fram for å utvide åpningene i det tyske forsvaret, og det russiske flyvåpnet leder forfølgelsen av tyskerne.

Vest for Stalino er Tsjaplino erobret og russerne har rykket ytterligere fram 10 til 30 km. Fremstøtene går mot Saporosje og Dnjepetrovsk.

Mellom Brjansk og Kiev fortsetter russerne sitt fremstøt mot jernbanen fra Gomel via Nesjin - Priluki sydover til Dnjepribuen. Trusselen er alvorlig i Nesjin, hvor russerne står bare 20 km. fra byen.

I slaget om Brjansk foretar russerne nå frontalangrep fra øst. De står mindre enn 20 km. fra Brjansk. Samtidige fremstøt fra nordvest og sydvest truer med å avskjære sambandslinjene. Fremrykningen i de siste 3 dager har vært en av de hurtigste i sommeroffensiven.

DET FJERNE ØSTEN. De allierte har fordrevet japanerne fra Salamaua på Ny Guinea. Ved Lae blir japanerne presset sammen av to allierte kolonner.

vvv vVv vvv

shbl-1166

Skjermbilledfotografering av den norske befolkning.

Ved lov av 30/4 1943 er det bestemt at befolkningen er pliktig til å la seg skjermbilledfotografere.

Disse undersøkelser skal ledes av et nyopprettet Centralkontor for statens skjermbilledfotografering under Innenriksdepartementets helseavdeling og sorteres under Tuberkulosekontoret som ledes av N.S. legen Brochmann, nå overlege ved Glittre sanatorium. Undersøkelsene skal foretas over hele landet, og de stedlige undersøkelser skal etter loven ledes av helserådenes ordfører. De opptatte skjermbilleder skal sendes til tyding til centralkontoret.

Salv om det er en utmerket ide, på denne måte å oppspore alle tilfelle av uoppdaget tuberkulose, kan slike undersøkelser ikke støttes av følgende grunner: For det første har dr. Brochmann ikke sine kollegers faglige tillit. Dernest har kontoret ikke tilstrekkelig faglig hjelp, idet den eneste medisinsk utdannede medarbeider er en ganske ung lege uten spesialutdannelse i tuberkulose og røntgen. Det har vært avertert etter røntgenologer, men disse ønsker av naturlige grunner ikke å samarbeide med herr Brochmann, og ingen har meldt seg. Heller ikke dennes forsøk på underhånden å skaffe røntgenologer ved å tilby betydelige gasjer ført fram. Videre mangler foretaket kvalifiserte tekniske medarbeidere.

Et annet viktig ankepunkt er at det ikke er sorget for at de pasienter som på denne måte vil bli oppdaget får kur- og sykehusplass. Man må nemlig regne med et betydelig antall slike. Heller ikke er det såvidt vites truffet noen ordning med hensyn til den økonomiske understøttelse for disse mennesker som, når sykdommen er påvist, må slutte i sitt arbeid.

I disse dager forsøkes satt igang et kursus til utdannelse av assistenter til skjermbilledfotograferingen. Det er innlysende at utdannelse av virkelig kyndig personale til et så krevende arbeid ikke kan skje på tilfredsstillende måte ved et kort kursus.

Etter det som foreligger om skjermbilledfotograferingen er det innlysende at ingen må ta stilling ved centralkontoret for skjermbilledfotografering eller de kurser dette setter igang. Så lenge de nåværende ubetryggende forhold råder, må ingen frivillig møte fram til undersøkelse. Helserådsordførerne har så meget å gjøre at de ikke kan påta seg å organisere undersøkelsene på stedet og har som regel heller ikke de erfaringer som er nødvendige.

----00000----
KLOKKEN ER TOLV.

hitler sa fredag: "Italias frafall betyr militært sett bare lite". Denne bemerkning, sammen med hitlers erklæring i 1941 at Russland allerede var knust, hører til de mest oppsiktsvekkende uttalelser i denne krigen. Det kan man vel si med full sikkerhet, skjønt den fulle betydning av Italias kapitulasjon ikke er fastslått ennå.

65 italienske divisjoner, som Tyskland hadde regnet med til forsvaret av sydfronten, går ut av krigen eller står imot tyskerne. 40 tyske divisjoner på sydfronten må nå forsøke å forsvare kystene fra Perrignan til Saloniki, hvor det for sto 120 tyske og italienske divisjoner. Disse tyske divisjoners oppgaver blir også vanskeligere enn før. De må nemlig, foruten å forsvare sydfronten, møte motstanden fra fiendtlige befolkninger. Allerede nå står transportsystemet i stor fare som følge av italiensk sabotasje. Allerede nå faller bevopnede italienske tropestyrker tyskerne i ryggen. Italienske tropper i Jugoslavia har allerede sluttet seg til frihetskjemperne, som de tidligere bekjempet.

40 tyske divisjoner er åpenbart utilstrekkelig til denne oppgave. Men hvor skal tyskerne få forsterkninger fra? Sikkert ikke fra Østfronten. Der har de i de siste to måneder lidd det ene nederlaget etter det annet, nederlag som i den siste uken har ført til tapet av hele Donetsbassenget. Sikkert heller ikke fra Vestfronten, hvor det tyske forsvarets rekker allerede er betenkelig uttynnet. Vasallstatene, kan de skaffe reservene? Romania er allerede forblodd. I Bulgaria er det etter kong Boris' død brutt ut uroligheter. Den bulgarske har må brukes i dens eget land for å holde ro og orden. Ungarn har alt annet å tenke på enn å støtte hitler.

Mangelen på tropper blir forsterket av den ennå større mangel på luftstridskrefter. I vest er tyskernes luftvåpen helt utilstrekkelig. Det vet tyskerne nå av erfaring. I øst har den russiske fremrykningen fått sterk støtte ved det russiske flyvåpenets innsats. I syd er Regia Aeronautica skilt ut fra kampen, eller den er i de alliertes hender. I hele syden må flyplassene, som tidligere ble forsvart av tyske og italienske jagere, nå forsvares av tyske jagere alene.

Den tyske arbeidskraften er i samme klemmen som den tyske forsvarskraften. Tusenvis av tyske jernbanefolk måtte tas vekk fra sitt arbeid og bringes i hui og hast over Alpene. Gestapo har fått en ny fiendtlig befolkning å holde styr på.

For de allierte er fordelene som er vunnet store. De kjemper nå ikke i fiendeland. Den italienske flåten har gitt dem en tilvekst som ruver. De har uveskadede flyplasser på det italienske fastlandet. De har flåtehavner. Den nærmeste ligger 100 kilometer fra Balkans kyst! Deres angrepsmuligheter er ubegrenset.

Dette er stillingen etter Italias kapitulasjon.

I denne situasjon, da hele den tyske Middelhavsfronten trues fra alle kanter, da sier hitler at Italias frafall militært sett betyr bare lite.

Det kan ikke engang hitler tro. Men han sier det til det tyske folket, fordi han har sagt at han vil kjempe til 5 minutter over tolv.

vvv vVv vvv

KULTURENS APOSTLER.

I en leder i "Aftenposten", som farer indignert løs på Italia for "forrederi og dobbeltspill" står det: "Det blir tunge og opprivende tider Italia går imote, men enhver som kjenner denne nasjon, vet at den tross dårlige ledere kommer til å finne sin plass der den med rette hører hjemme, i felles kamp på deres side som betrakter vesteuropeisk kultur som sitt ideal". Ordholdhetens og renhårighetens trofaste riddere er opprørte!

Tilfellet vil at omtrent samtidig med det nevnte nummer av "Aftenposten", kommer det en liten brosjyre, som klart viser en del utslag av den påberopte "kulturen". "Blod, redsel og tårer. To års nyordning i Jugoslavia", står det på omslaget. Når man har lest innholdet, er man holt ut enig med oversetteren, som sier i et forord at bloddåd og ugjerninger i en slik skala som de som har funnet sted i Jugoslavia, har en tendens til å lamme reaksjonsevnen. Det meddeles at i det 2½ år som er gått siden Beograd ble overfalt på onsdagen 1941, har 1½ million av Jugoslavias 16 million innbyggere falt, omkommet ved sult og epidemier eller er blitt henrettet. Det antallet som faller på den siste kontoen er ikke det minste. Med uhorst brutalitet har okkupasjonsmakten gått fram mot alle som har våget å vise den minste tendens til motstand. Ungarere og bulgarere har ikke gitt læremestrene noe etter.

Bombingen av Beograd hadde til hensikt å lamme Jugoslavia. Det lyktes, til å begynne med.

shbl-1/66

NORD-ITALIA: Den nord-italienske befolkningen setter seg

Mobiliseringen var bare begynt, og ordnet motstand kunde ikke komme istand. Men etter det totale nederlaget hadde mange offiserer og soldater tatt sin tilflukt til de utilgjengelige skog- og fjelltraktene. Allerede et par måneder etter overfallet begynte organiseringen av disse friske overbefalet tilfallet senere general Mihailovitsj. Hans "usynlige" divisjoner er blitt verdensberømt. Om Jugoslavia vet folk kanskje ikke så meget, men Mihailovitsj' navn er kjent. Det besvar han har skaffet okkupasjonsmakten har denne ikke talt høyt om, men hva det har betydd er ikke ukjent. Det er ikke underlig at den pris som er satt på hans hode er 4 millioner dinarer.

Man fant en lett og behendig metode til å kverke frihetsbevegelsen - for hver drept tysker skulde 100 serbere skytes. Eiendommelig nok ble ikke virkningen den tilsiktede, men den stikk ut og satte. Da ble forholdsreglene skjerpet til "straffeekspedisjoner", som i første rekke gikk ut på de steder hvor frihetskjemperne overhodet hadde oppholdt seg. Hele byer ble jevnet med jorden, og tusenvis av innbyggere satte livet til. Det ble statuert eksempel i byen Kragujevatsj - navnet er knyttet til den største masakren i Serbias, kanskje i Europas historie. Terroren i sin høyeste potens triumferte i byen den 20. oktober 1941. Dodsopfrene antall oppgis til over 4.500.

Mot slovenerne er det drevet en særdeles aggressiv denasjonaliseringspolitikk. Jordkonfiskasjon og deporteringen var de viktigste midlene. Store områder ble evakuert og nye folk ble flyttet inn, folk som svarte til germaniseringens hensikter. De som ble igjen av landets rettmessige innbyggere, skulde fortyskes. Slovenia skulde innlemmes i det tyske riket "på grunn av befolkningens overveiende germanske blod". Det skulde bli et ledd i det tyske folkefelleskapet. Den som kunde tale tysk, men brukte en "fremmed dialekt", skulde behandles som sabotør. Titusenvis av barn ble sendt til "omskolering" i tysk miljø. Det katolske presteskapet ble fengslet eller landsforvist.

Dette er bare noen eksempler på hvordan "kulturen" bedrives fra nyordningens land. En bevegelse som er befridd fra ethvert trekk av humanitet, har lost seg helt fra det begrepet som den har ranet og forvrengt, når den gir seg selv navnet kultur. Når de folk som lider under undertrykkelsen engang blir fri, blir det en oppgave for alle gode krefter å føre dem til den plassen i den europeiske kultursammenheng hvor de hører hjemme. Hvor veiene fører hen når denne sammenheng brister, har ikke minst slike begivenheter som de som Jugoslavia har fått oppleve, vitnet tilstrekkelig tydelig om.

vvv vVv vvv

TIMES OM MUSSOLINI: Kuppet vil ha en kortvarig og teatralisk verdi. Forøvrig har det ingen betydning. Mussolini er bare en ynkelig figur, som først ble fornektet av sine fascistiske kollegaer og deretter av alle sine landsmenn.

TYSKE MILITÆREKSPERTER har nå funnet ut at Italia er skyld i alle Tysklands nederlag. En militær målsmann i Berlin har endog funnet ut at de har skylden for Stalingrad.

TYSKLAND FORSØKER å gjøre seg populært i Sydøst-Europa ved å komme med erklæringer som lover "uavhengighet" til landene der. En diplomatisk målsmann i Berlin har endog greidd å erklære at Tyskland alltid har vært en venn av Hellas. Dette er ikke bare bløff, men en temmelig åpen innrømmelse av svakhet. Naturlig nok, 30 italienske divisjoner på Balkan er tapt.

ORD FOR DAGEN. Mussolinis fremtidige skjebne vil sikkert forløpe etter det skjema som han selv har satt opp ifølgende sats: "Det er dem som må knuses av sannheten før de forstår den".

vvv vVv vvv

NOVORUSISK NOVGOROD SKAL 9...
VÆRE FALT, TYSKERNE I 1943
PÅ RETRETT. LONDON NYTT
De viktigste krigsnyheter pr. 15/9-1943. d 1943

ITALIA. Rundt Salernogolfen raser et av de største og mest forbitrede slagene i Middelhavs-krigen. Tyskerne har slynget sine eliteavd., den 15. og 16. panserdiv. og Hermann Göringdiv. og den 29. motordiv. inn i kampen. Sterke all. sjøstridskrefter deltar. Slaget trådte mandag kveld inn i en kritisk fase. De all. måtte da oppgi endel terreng, men dagens komm. sier at hele den 40 km lange fronten fra Agropoli til Salerno blir nå konsolidert og forsterket. De all. har nå full kontroll over landingsplassene rundt Salerno til fortsatt bruk. Luftangrepene som understøtter den 5. arme ved Salerno, blir offisielt betegnet som de kraftigste operasjoner det nordvest-afrikanske flyvåper hittil har utført. Capri er okkupert av de all. Salerno er praktisk talt utslettet.

Den 8. arme har rykket hurtig nordover og erobret Cosenza og Belvedere, 140 km. fra Salerno. **Langs Adriaterhavet** har brit. tropper erobret Bari og rykket videre i retning mot Barletta og Cerignola. Avd. fra Taranto-Brindisi-styrkene kjemper også ved Gioia, 45 km. nord for Taranto.

Kapløp til storslaget. Eisenhower trekker svære forsterkninger til Salerno-Napoli-området. Den 8. arme befinner seg på hurtig fremmarsj fra syd og øst, for å forene seg med den 5. arm. arme, som kjemper ved Salerno. Det trekker således opp til et kjempemessig sammenstøt i Salerno-Napoli-området, og det er vildt kapløp og kamp om å få så gode utgangsstillinger som mulig.

Nord-Italia. De siste meldinger herfra går ut på at italienerne i provinsene Lombardia, Piemonte, Venezia og Trentino har grepet til våpen mot tyskerne. De har også satt igang omfattende streiker og sabotasje. I Trento, som ligger ved jernbanen til Brennerpasset, har 8.000 itaI. soldater påført tyskerne store tap.

Balkan. Jugoslaviske partisaner har ranset kysten av Dalmatia på en strekning av over 60 km. mellom byene Susak og Senj. Havnebyen Split er omringet. I Slovenia har partisanerne befridd hele provinsen Ljubljana, bortsett fra solve byen Ljubljana.

På Dodekaneserne er tyskerne herrer, etter voldsomme og blodige kamper med italienerne.

De allierte retter voldsomme luftangrep mot Dodekaneserne fra Cairo. Times mener at en all. fremrykning mot Balkan er nær forestående.

Fasitt. I det store og hele er dette et strategisk bilde som ikke er til fordel for tyskerne, og mange er forundret over at den tyske overkommando med vilje har brakt seg selv i en slik stilling. Propagandafelttoget i "Aftenposten" bør ikke berøve noen nattesovnen.

ØSTFRONTEN. I Nord-Ukraina har russerne, som rykker fram mot Kiev inntatt Nesjin. Syd for Brjansk raser det voldsomme kamper ved elven Desna. Desnalinjen må allerede betraktes som revet opp Nordvest for Brjansk trues Roslavl fra 4 kantar. Sovjetkomm. har ennå ikke gjort krav på å ha tatt Brjansk, men tyskerne har meldt at de har evakuert byen.

Sydvest for Charkov raser voldsomme kamper om Poltava, Krasnograd og Losovaja. Kampen om Poltava nærmer seg sin kulminasjon. Det er også voldsomme kamper igang vestenfor Krasnoarmeisk langs veien som fører til Pavlograd. Russerne står mer enn halvveis til Pavlograd fra Stalino. Det blir også meldt om ny russisk fremgang syd for Tsjaplino. På kysten av det Asovske hav har russerne landsatt tropper bak de tyske linjer.

Fasitt. Den røde har foretar omfattende operasjoner over hele fronten.

DEN 25. SEPTEMBER - 3 års-dagen for quislings- "maktovertagelse" - holder alle gode nordmenn seg innendørs etter kl. 18.00.

vvv vVv vvv

NORD-ITALIA: Den nord-italienske befolkningen setter seg

MUSIKKLIVET OG NORGES KULTURFRONT.

Vårt musikkliv har under fremmedherredømmet vært utsatt for en lang rekke overgrep fra de nasistiske myndigheters side.

I september 1941 fikk vi "kringkastingsbetingelsene" for sangere. I januar 1942 kom de samme betingelser for instrumentarister. I Oslo medførte dette konsert-streik. Høsten 1942 ble kringkastingsbetingelsene opphevd, men til gjengjeld ble 6 kunstnere (fiolinister, cellister og pianister) nektet opptreden i Aulaen. Senere på høsten ble også dette forbudet opphevd. Mange mente nå at man ikke behøvde å streike lenger. Publikums musikkhunger burde tilfredsstilles. Dessuten hadde jo kulturdepartementet lovet å avholde seg fra flere inngrep.

Men løfter fra nasihold kan ikke godtas. Opphevelsen av betingelsene var beregnet på å så splid og forvirring blant kunstnerne, forat man etterpå kunde fiske i rørt vann og skape uklarhet hos publikum om hvem som var nasikunstnere og hvem som ikke var det. Resultatet svarte dessværre til forventningene. Publikum ble så forvirret at det ble mulig for nasikunstnere å trekke fullt hus.

Det siste fra kulturdepartementet er løfter om at det ikke lenger skal være restriksjoner eller betingelser av noen art. Nå skal konsertlivet atter folde seg fritt ut. Denne vakre tale blir imidlertid fordunklet av samtidige trussler om at "kunstnerne nå skal få merke seg hva de utsetter seg for hvis konsertlivet ikke blir som før krigen". Og etter en ny bestemmelse skal dette "frie" konsertlivet pålegges en luksusskatt til nasistatens på 30%. Dette vil med andre ord si at heretter skal våre kunstnere ved sin konsertopptreden yte NS en direkte økonomisk støtte.

De som har forrådt både fedrelandet, kulturen og åndsverdiene har det travelt med å vise oss hvordan kunsten trives under nasistytret. Med trussler, løkkesoner, list og penger prøver de å holde musikklivet oppe. Våre motstandere spekulerer i vår kjærlighet til musikk. De serger for å ta alle arrangementer til inntekt for seg, de kompromitterer våre kunstnere og forvirrer publikum.

En rekke eksempler kan gis, som viser hvor lynsnart nasistene utnytter situasjonen i sin propaganda når folk i uvidenhets og uforsiktighet har besøkt en nasikonsert. NS-sangeren John Otnes holdt i våres en rekke godt besøkte konsertor i Oslo. I en anmeldelse i Fritt Folk den 13. mars 1943 heter det bl.a.: "Debutanten hadde virkelig oppnådd å få helt fullt hus, og høstet den varmeste påskjennelse. Sånt må sies å være overraskende for en lenge så kjent ivrig og ukuelig NS-mann som John Otnes.... Overfor denne begavede unge tenor har boykotten altså ikke vært satt isving, eller den har kanskje sviktet. Det er gledelig å kunne konstatere sådan suksess for en ung mann der som Otnes har vist å ha sine meningers mot og klarsyn også utenom det kunstneriske".

Etter Griegkonsertene i Oslo manglet det ikke på uttalelser fra nasihold om "hvor gledelig det er at man kan samarbeide i musikken uansett politisk oppfatning".

Både løftebrudd og trussler er brukbare midler for nasistene, når de skal narre de naive og politisk uerfarne musikkvenner ut på glattisen. Ved Griegkonsertene i Bergen ble det gitt utrykkelig løfte om at utenlandske kunstnere ikke skulde blande seg i festlighetene. Løftet ble brutt, tallrike fotografier ble tatt og offentliggjort. Vi viste hvor smukt vi samarbeider med landets fiender!

Selv de uskyldigste blir utsatt for press. De klarer ikke å redde seg unna når det er forsent og blir etterpå stillet til å tjene i nasipropagandaens tjeneste. Et enkelt eksempel

vil vise hvor farlig det er å opptre offentlig. Et kor i en by ikke langt fra Oslo hadde gitt egen konsert. Straks etter ble det "anmodet" om å synge ved innvielsen av byens nasihus. Undskyldninger førte ikke fram, koret var nødt til å synge.

Hvilken holdning bør våre kunstnere og vårt konsertpublikum innta etter dette? Stillingen er meget alvorlig. En ny sesong står for døren. Våre landsmenn retter sine øyne på vår musikkverden og spør seg selv om den skal bli det svake punktet i frihetsfronten. Hva skal vi svare? Det kan ikke være tvilsomt:

1. Kunstnere som ikke vil risikere å bli rognen som nasister eller stripet, bør ikke gi offentlig konsert. Dette gjelder alle solister, frie utøvende og frie kor. (Faste orkestermusikere fortsetter i sine stillinger)".

2. Publikum bør regne med at alle konsertor er nasistiske. Konsertbesøk kan føre til at man blir oppfattet som nasist eller stripet. Dette gjelder også filharmoniske konsertor, hvor bl.a. tyskere i uniform har spilt med i orkesteret.

.....00000.....

BLOKADER.

DET NYE TEATER Det meddeles at premieren på "Hedda Gabler" er nær forestående. Forestillingen er blokkert. Departementet har tvunget inn nasisten og angiversken Hilda Fredriksen i en rolle. Hun er ikke ansatt ved teatret, og man hadde full dekning for rollen uten henne.

INGEN NORDMANN BESØKER "HEDDA GABLER" PÅ DET NYE TEATER.

NATIONALTHEATRET. Publikumblokaden av Nationaltheatret holder. Det skulde også bare mangle! Imidlertid fins det folk som har misforstått situasjonen og besøker generalprøvene. Det er stort sett de samme hver gang. Det er meningsløst at disse få nytter sin privilegerte stilling til å finne seg en glede som rødelige nordmenn er avskåret fra. Det må bli slutt på dette misforholdet. BLOKADEN AV NATIONALTHEATRET ER ABSOLUTT!

LEIF SINDINGS: "SANGEN TIL LIVET!" Et av de ekleste navn fra denne tiden er navnet Leif Sinding. Helt fra første dag tyskerne kom til landet stillet han seg til deres disposisjon, og han har omorganisert "Norsk Film" etter tysk mønster og til sin egen fordel. Sinding har alltid opptrådt som det miskjente geni innen filmen, men som den frekke charlatan han alltid har vært, har han bestandig fått godtroende folk med på sine vindalforetagender.

Som sjef for det såkalte filmdirektoratet disse årene har han riktig fått vise sine egenskaper: filmbyråene er skrumpet inn fra ca. 30 til 6-8, de fleste kinobestyrere rundt i landet er sjaltet ut, og et utall av personer er blitt brodløse. Selv eier han, ved siden av sin diktatorstilling som sjef for de gjenlevende filmbyråer: "Mercurfilm" og "Efifilm". Men dette var allikevel ikke nok for Leif Sindingens pengetørst og maktbrynde. Han måtte selv få spille inn film. Men her motte han alvorlig motstand hos skuespillerne som nektet å medvirke i hans filmer. Det første forsøket gikk i asken. Det var en propagandafilm "Med livet som innsats", bygget over tragedien med hans sønn som falt på østfronten. Denne film skulde den norske stat betale, så her spilte pengene ingen rolle. Skuespillerne ble fristet med svinlande gasjer, fra 10 til 40 tusen. Det andre forsøk strakte seg også. Det var "Josefa" av Gabriel Scott. Ved den anledning mistet Vibeke og Laurits Falk retten til å arbeide her til lands. Falk kunde imidlertid bli svensk statsborger og dro til Sverige. Han så skrev Sinding en motbydelig artikkel i sitt organ "Norsk Kinoblad" om teatersjef Henry Leditsch, som ble henrettet siste høst, hvori han bl.a. sier, at slik vil det gå alle som ikke anser etter hans pipe. Og da skuespillerne ved hans tredje forsøk allikevel nektet, gjorde han

shbl 1/66

alvor av sin trussel og søkte hjelp hos sine venner "Det tyske sikkerhetspoliti", og skuespillerne måtte bøye seg. Nå foreligger hans produkt ferdig. Det er en filmatisering av Johan Bojers skuespill "Sigurd Brå". Filmen kommer på markedet nå snart og får navnet "Sangen til livet".

DET MÅ BLI EN ÅRESSAK FOR ALLE GODE NORDMENN Å BOYKOTTE DENNE FILM OG FORBVIKIG ALLE LEIF SINDINGS FILMER.

vvv vVv vvv

LIK I LASTEN.

Nå har tyskerne hånd om Benito Mussolini - hitlers trofaste venn. Det betyr at han står fram for det italienske folket som tyskernes håndgangne mann. Dermed blir han også delaktig i det vanhatet som italienerne nå betrakter sine tidligere allierte og nåværende fiender mod. De ble utplundet av tyskerne allerede da de var deres allierte, og de fikk stupe på de russiske slettene for hitlers regning, og nå gjør tyskerne deres land til krigsskueplass. Mussolini, som bar ansvaret for det italienske folkets ulykke, står fram som helt solidarisk med den tyske fienden, som nå hersker i landet. Dermed forsvinner den siste rest av innflytelse som exdiktatoren muligens kunde øvet. Hvis tyskerne har trodd at deres "kupp" skulde skaffe dem et triumfkort i spillet om Italia så har de forregnet seg grundig. De allierte og deres forbundsfeller italienerne er blitt kvitt et lik i lasten. Tyskerne har med sin vanlige psykologiske skarpsinnighet lagt seg til med det.

For eller senere får de sin nyanskaffelse til Tyskland. Hvordan kommer synet av en ynkelig avdanket diktator til å virke på tyskerne? Det kan da vel ikke oppnå dem? De får jo rene anskuelserundervisningen i hvordan det går med diktatorer. Det kan være opplysende men neppe befredende for troen på hitler. Parallellen gir seg selv. Det er bare overraskende at hitler vil ta risikoen, men han synes kanskje at litt risiko fra eller til i disse dager ikke spiller noen rolle, og det kan han jo ha rett i. For Mussolini betyr hans "redning" en liten galgenfrist. Når sammenbruddet kommer i Tyskland, fullbyrdes hans skjebne allikevel. Hva han har vunnet er bare at italienerne da ikke kjennes ved ham. Han har mistet sin hjemstavsrett i Italia.

Det får inntil videre stå hen om det "kuppet" som befridde Mussolini, har hatt en liten hjelpende italiensk hånd med i spillet. At de allierte har fordel av at tyskerne tar hånd om ham er påtagelig. Det eneste urovekkende i affæren er følelsen av at opplysningen synes å være for god til å være sann, men vi får jo håpe at den er riktig. Om den lykkelige begivenheten bør tilskrives en direkte inngripen fra Forsynet, eller de italienske statsmennenes underfundighet, det får fremtiden gi beskjed om.

vvv vVv vvv

KRIGEN TIL SJØS. Churchill og Roosevelt har avgitt sin månedlige rapport om krigen til sjøs. Den fastslår at i løpet av den siste måned er det blitt senket flere ubåter enn allierte skip. - Den canadiske marineminister opplyser at i de siste 3 måneder er ingen skip blitt senket av ubåter i det nordvestlige Atlanterhav.

hitler sa den 20. januar 1941: "Hvert skip som viser seg på havet vil komme foran våre torpedorør og bli torpedert".

ORD FOR DAGEN. LONDON NYTT utgir idag det siste nummer i sitt annet virkeår. Avisen utkom første gang den 16. september 1941. Som "Ord for dagen" vil vi derfor få lov til å bruke vår egen devise. Vår underjordiske virksomhet har et emblem - en spiral - og dens og vårt motto er: Jeg bøyer meg kun for å stige.

vvv vVv vvv

24 SEP. 1943

LONDON NYTT

De viktigste krigsnyheter pr. 17/9-1943.

Mappe 9

Ekspl. 17/9

Arg. 1943

SYDFRONTEN. General Clark fastslår idag at brohodet ved Salerno er fullstendig sikret og at den 5. arme er gått over til kraftige motangrep. Montecorvino, 15 km. nordøst for Salerno, er erobret. Kampene er overordentlig blodige. Det hverken gis eller tas pardon.

Den 8. arme rykker i ilmarsjer nordover. Med en fart av 40 km. i dognet har den i raske dagmarsjer passert Belvedere, Scalea og Sapri. Det ventes at Montgomerys veteraner skal få kontakt med den 5. arme i løpet av fredagen. En amerikansk krigskorr. melder at patruljer fra de to armeer har oppnådd kontakt på fjellveien mellom Agropoli og Sapri.

De allierte kolonner som avanserer på østkysten nærmer seg det viktige knutepunktet Foggia. En farlig trussel holder på å oppstå i ryggen på de tyske divisjonene i Salernoområdet.

Flåten og flyvåpenet gjør store innsatser ved Salerno. Sterke avdelinger av kryssere og jagere bombarderer de tyske høydestillingene. Masseoppbudet av allierte krigsfartøyer og fly har hatt en forferdelig innvirkning på de tyske divisjonene. Flåte- og flyeskadrer har avløst hverandre med et urverks nøyaktighet i generalbombingen av tyskernes linjer. I de siste 48 timer har det allierte flyvåpen foretatt over 4.000 innflygninger over slagmarken.

Fasitt. Krisen er overstått for de allierte. Tyskernes forsøk på å drive amerikanerne og briterne i havet er mislykket, og deres høyroastede og skrytende rapporter er gjort til skamme. En kontinental krigsskueplass er oppstått, og de allierte kjemper med tyskernes hovedstyrker.

BALKAN. De italienske friskarene har fått kontakt med partisanene på Balkan. Tyskernes stilling er kritisk ved den italiensk-jugoslaviske grensen, og byene Trieste og Pola skal ligge i faresonen. Friskarene i Slovenia har gjennomført alminnelig mobilisering.

I Roma har det vært alvorlige uroligheter på grunn av at tyskerne beslaglegger matvarer. En cause célèbre er inntruffet ved at paven har nektet å motta Kesselrings representant, idet han henviser til at tyskernes okkupasjon av Pavestaten strider mot gjeldende internasjonale bestemmelser.

VESTFRONTEN. Flygende festninger, som angrep mål i Paris onsdag, anrettet store skader på flyreparasjonsverksteder og kulelagerfabrikker. Andre avdelinger skadet hardt tyskernes jagerflybasis i Romilly-Sur Seine. Bombefly fra Storbritannia angrep natt til fredag sambandslinjer mellom Frankrike og Italia. Lancasterfly rettet et angrep mot en viadukt på den franske riviera. Begge angrepene var virkningsfulle. Mosquitofly angrep mål i Berlin.

UNGARN. Den ungarske propagandaminister har innrømmet at et frødsparti i Ungarn har fremsatt krav om at Ungarn skal overgi seg betingelsesløst til de allierte.

ØSTFRONTEN. Saluttene dundrer i Moskva over nye russiske seire.

Finale på Tamarhalvøya. Novorossisk er erobret. Evakueringen over Kertsjstredet er i full gang. Det øyeblikket nærmer seg raskt da tyskerne er fordrevet fra Kaukasisk område.

Mot Melitopol. Ved det Asovske hav er sovjetrussiske sjøstridskrefter og commandostyrker i aksjon. De værfeliggjør retretten for de tyske avdelinger som faller tilbake fra Mariupol. Russ. avdelinger er kommet i nærheten av Berdjansk, vest for Mariupol. De står mindre enn 80 km. fra Melitopol.

Mot Dnjeprbuen i syd. Den høyre fløy av de russiske tropper som rykker mot Dnjeprbuen, har inntatt jernbaneknutepunktet Losovaja. Her løper jernbanelinjen fra Krim sammen med jernbanelinjen vestover fra Kiev. (Fortsettelse side 4).

E NAVN:

utslag

e nordme

og quis

mer i re

uislinge

nordme

de ster

er føy

orge be

in Joha

ørn Wig

Austad

r. Einar

gen Arv

MT PÅ KN

t være

jen noe

angrep

Det va

e gange

bdentab

riel ver

SJEN I D

mderstr

et hevd

eller m

en mot t

affølse

et full

i krig

av slik

else og

OG LØGN

ttot i

et. Det

flynger

hver s

at rykte

s ut fo

orborder

grunn a

fter kr

gt hvil

UTTER C

itære

nd å ku

alunde s

fortset

elt, der

mensvei

ns blod

nørernes

nde seg

ffæren.

da Hit

han vil

g. men

slått,

ørger f

ller vid

g stykker.

NORD-ITALIA: Den nord-italienske befolkningen setter seg

DIKTATURET AVSLØRES.

"Den eneste effektive statsform". Etersom okkupasjonen av Italia går fremover blottes for uten verdenen hvordan et diktatur ser ut innenfra. Billedet stemmer dårlig med propagandaens skildring. Det er blitt instendig innprentet oss at diktaturet er den eneste effektive statsform, den som enn noen annen er skikket til å samle et folks krefter til store nasjonale oppgaver, enten de er av fredelig eller krigersk art. Vi kan nå konstatere at forestillingen om den veltrimmede, i den minste detalj organiserte fasciststaten har vært en propagandalogn. Mussolinis styre var et effektivt styre og et vanstyre.

Fra ti år tilbake har denne maktthaver drevet en konsekvent imperialistisk politikk. Han sto til yttre erobringer, og han arbeidet iherdig for å forberede nasjonen på krigen. Hvis noe burde vært beredt for ufreden, så var det Mussolinis Italia. Han valgte fritt og uten tvang sitt tidspunkt til å innlede fiendtlighetene. Allikevel var beredskapen helt igjennom mangelfull. Armeen var dårlig rustet. Flyvåpnet, det viktigste av alle moderne våpen, var en teaterorganisasjon en imponerende førstelinje og håpløst utilstrøkelige reserver. Flåten hadde mange tunge og kostbare enheter, som man ikke fant noen som helst anvendelse for. Som helhet var krigsmakten dårlig sammen sett og lite kampdyktig. Fasciststyret hadde vanskjøttet sin viktigste oppgave, å skape en militær organisasjon, som var anvendelig til å gjennomføre erobningsplanene. I provetsens stund viste det seg at den ikke kunde anvendes til offensive oppgaver.

Om forholdene i de maktthavendes krets er meget blitt fortalt. Den fascistiske staten var en roverridderstat, der enhver søkte sin egen fordel og de styrende tatt sin vinningslyst med offisielle midler. Korrupsjonen har alltid hatt en fruktbar jordsmonn i enevoldsherskernes omgivelser. Mussolinis styre var gjennomsyret av pengesyke og bestikkelighet. Mange fremskutte poster var besatt med hensynsløse karriereryttere, som forsøkte å skjule sin egen udyktighet bak en brutal maktutøvelse. Den organisasjonen som de forente nasjoner opprettet for å sørge for helsepleien og folkeforpleiingen i de okkuperte områdene, har gjort interessante erfaringer på Sicilia. Noe som bl.a. har vært i oynene er den myldrende overflod av tjenestemenn. "Kontorene var fylt av funksjonærer av alle typer, der en mann hadde vært tilstrekkelig", forteller en korrespondent, og han legger til: "I noe særdeles karakteristisk for fascismen".

Demokratiet har et byråkrati, den moderne staten har minst to. I Italia har de offentlige verv vært fordelt på tre forskjellige hierarkier: statsforvaltningen, korporasjonsvesenet og fascistpartiet, alle opprettholdt ved offentlige midler. Stillingene har vært legio, men de har allikevel ikke strukket til for å tilgodese partimedlemmers krav. For at så mange som mulig skulde få nytte maktens sødme, har mange poster skiftet innehavere titt og ofte. Dyktigheten og fortjenesten har vært en sekundær forfremmelsesgrunn, sammenlignet med partifortjenestene. De skandalene som er avslørt fra de indre kretsene, danner en eiendommelig illustrasjon til den fascistiske ideologien, som bl.a. påbod at makten skulde overlates til menn som høyner seg over sine egne privatinteresser og alle gruppeinteresser, og isteden skaper en "elite" som representerer den rene statsinteressen. Eksperimentet sluttet med en utbytning av det offentlige som demokratiene ikke kan oppvise noe sidestykke til.

Fascismens oppløsning ble en hurtig prosess. Den gikk med hastige skritt mot sin undergang, styrt av den hemmelige innflytelse, om hvilken det er blitt sagt at den alltid gir seg tilkjennende for de store omveltningene og da får de altfor griske til å miste besinnelsen, slik at de ødelægger sitt eget styre ved en eller annen stor dårskap eller urimelighet. En fordervet makt kan ikke enn feile, like meget hvor hen den venner seg, og hvordan den bærer seg ad med all klokskap og

NORD-ITALIA: Den nord-italienske befolkningen setter seg

ja, til og med aller sikrest når den for ombyttets skyld bruker redelighetens våpen. Og fascismen var en fordervet makt.

Nå avsløres fordervelsen. Vi kjenner Mussolinis plan om å romme Syd-Italia, ødelegge kommunikasjons- og levnetsmiddelagrene der, trekke seg tilbake og kjempe videre på tyskernes side bak Po. Det er dokumentert at det var denne plan som det fascistiske storrådet falt på med 19 mot 6 stemmer. Vi har envidere hitlers ord for at det som nærmest fremkalte revolten mot diktatoren, var at "Mussolini vilde uskadeliggjøre det italienske folkets lumsk fiender i kampen om dets vare eller ikke være, å trygge Italias fremtid". Hvem disse lumsk fiender er fikk man også rede på. Mussolini vilde følge hitler bruke "de hardeste forholdsregler mot sabotører, mot de reaksjonære fiendene til den sosiale rettferdighet og dermed til det italienske folkelegemets motstandskraft". Mussolini ble fanget på kongelig ordre. Høle Italia jublet, og fascismen falt om som et morkent tre. Badoglio og kongens politikk så ut til å ha løst det italienske stasskipet utenom det farligste skjær: borgerkrigen.

UT I ANGRUNNEN. MEN - Mussolini er en desperado, og han følger desperadens vei uten hemninger. Spillet er tapt, men tyskerne står i Italia og det gir sjanser, ikke til seier men til - hevn! Noen følger ham - noen hundretusener, hvis skjebne er knyttet til hans ved felles blodsutgytelse og felles forbrytelser. De har nok vært lammet i den første tiden etter Mussolinis fall, men nå har de fått ny makt - den tyske okkupasjonsmakt! De kommer sikkert til å utnytte sin makt hensynsløst. Mussolini har gitt dem sitt direktiv. I sin første "regjeringsproklamasjon" forordner han at nå skal alle "forredere og feige straffes eksemplarisk". Den fascistiske militær - Mussolinis gestapo - går igang med sin terror for hevners skyld. Tyskerne greier vel å holde Italia så lenge at fascistmilitsen får gjennomført dette program. Mussolini har erklært borgkrig - den siste krig han kunde erklære. Det arme Italia skal ikke spares for noen ulykke.

DIKTATURETS SKJEBNE gjentar seg med trettende ensformighet: her er skjemaet: Maktran, undertrykkelse, indre spenning som utløses i krigsventyr, prestisjekrigsforsel, krise etter krise til målet er fullt, katastrofen - og så rutsjer samfunnet fra diktaturet ned i anarkiet. Mussolini har lopt hele skjemaet igjennom. hitlerstyret vil følge etter med den samme skjematisk konsekvens. Det "ske folket har intet - absolutt intet - å falle tilbake på. Det har manet fram et hat mot seg, som intet kan mildne. Dette hat kommer til å kreve sitt lystens mål av hevn!

PAROLE FOR NORGES HÅNDELSFORBUND.

De nasistisk ledede næringsorganisasjoner er nå begynt å røre på seg for å få penger i kassen ved innkreving av kontingent hos de næringsdrivende. Som bekjent har landets håndverkere, ennå for den enkelte håndverker er blitt avkrevet kontingent, sagt klart fra om at de ikke vil betale kontingent til Norges Håndverkerforbund.

Nå er spørsmålet blitt aktuelt for handelsstanden, idet der i disse dager er sendt ut et rundskriv fra Norges Handelsforbund, med krav på kontingent fra alle detaljister, grossister og agenter, beregnet etter nærmere angitte satser for bruttoomsætningen, for agenter vedkommende av bokført provisjon.

Det sier seg selv at handelsstandens medlemmer alle som en må nekte å betale denne kontingent. Det dreier seg her om en nasistisk ledet organisasjon, hvor ledelsen er innsatt av de nåværende myndigheter uten å være valgt av medlemmene. Denne organisasjons arbeid, som skjer dels til fremme av tyske krav om "nasjonal" arbeidsinnsats, dels til fremme av rent nasistiske formål, søkes nå finansiert ved innkreving av kontingent fra alle handlende i landet. Dette til tross for at de, som alle gode nordmenn, fullt og helt er mot at disse mål skal nås, og allene er tvungne medlemmer av Norges Handelsforbund, uten å kunne øve noen innflytelse på dets virksomhet.

shbl-1/66

E NAVN: utslag e nordm og quis mer i r uisling nordme de ster er føy orge be in Joha ørn Wig Austad r Einar gen Arv T PÅ KN t være jen noe angrep Det va e gange bdenfab icel ver JEN I D mderstr et hevd eller m n mot t affelse et full i krig ay slik else og OG LØGN ttot i t. Det flynger nhver s t rykte s ut ic rborder grunn a fter kig gt hvil UTTER C itære nd å ku lunde s fortset lt, der mensver s blod ørernes de seg færen. da Hit han vil g. men latt, rger ler vid stykker.

E NAVN:
utslag
e nordm
og quis
mer i r
uisling
nordm
de ster
er føy
orge be
in Joha
ørn Wig
Austad
r Einar
gen Arv
T PÅ KN
t være
jen noe
angrep
Det va
e gange
bdenfab
iel ver
JEN I D
nderstr
et hevd
eller m
n mot t
affelse
et full
i krig
av slik
else og
OG LØGN
ttet i
t. Det
flyangr
nhver s
t rykte
s ut fo
rborder
grunn e
fter kr
gt hvil
UTTER C
ittære
nd å ku
lunde
fortse
it, der
mensvel
s blod
ørernes
de seg
færen.
da Hit
han vil
g. men
latt, f
rger f
ler vid
stykker.

Det er også karakteristisk for det pengebehov og det pengeforbruk som de nasistiske nærorganisasjoner har, at den kontingent som nå avkreves handelsstandens medlemmer, dreier seg om meget betydelige beløp, som for den enkelte regelmessig vil gjelde det mangedobbelte av hva som betalte til sin gamle organisasjon.

Parolen er klar: INGEN MÅ BETALE KONTINGENT TIL NORGES HANDELSFORBUND.

Det samme gjelder selvsagt de øvrige nasistisk ledede foreninger eller forbund, som snart må bli aktuelt for.

v v v v v

ØSTERONTEN. (Fortsatt fra l. side). Russerne står nå bare 50 km. fra Dnjeprbuen i syd. Operasjonsområdet nordvest og sydvest for Tsjaplino er utvidet, og trusselen mot Dnjepropetrovs Saporosje blir stadig alvorligere. Samtidig går det rapporter inn fra Moskva om at den tyske svarslinjen mellom Poltava og Krasnograd er iferd med å bryte sammen, og at tyskerne trekker tilbake langs jernbanelinjen mot Kremensjug.

Mot Kiev. Det kan fastslås at russerne har vunnet første runde i slaget om Kiev. Etter ringen av Nesjin, går stormløpet mot Kiev videre. Den røde arme har nådd fram til et punkt 10 km. fra Kiev. Øst for Kiev kan russerne nå Priluki med sitt tunge artilleri. Romny er erobret. Mellom Romny og Priluki trues tyskerne alvorlig i ryggen og faller hurtig tilbake mot sydvest. Russernes fremmarsj går på bred front mot Kiev.

Mot Gomel. Syd for Brjansk har russerne forsert elven Desna og brutt igjennom den tyske vinterlinjen. Store mengder av tanks og infanteri er ført over. Etter ytterst voldsomme kamper har russerne erobret byen Novgorod Seversk og rykker nå vestover. Dette er begynnelsen til et nytt fremstøt mot tyskerne basis Gomel, som er et knutepunkt i det tyske sambands-systemet mellom Kiev og Smolensk. Nord for Brjansk nærmer russerne seg Roslavl, halvveis mellom Brjansk og Smolensk. Moskvakringkasteren opplyste onsdag at tyske "dødspatruljer" fremdeles kjempet i Brjansk for å sikre den tyske evakueringen av byen.

Mot Smolensk. Det lettete tyske trykket ved Brjansk har utløst kraftige russiske angrepsoperasjoner øst for Smolensk, og man venter betraktelig russisk fremgang på Centralfronten. Krigskorrespondenter oppgir at det foregår store russiske troppeforflytninger mellom Brjansk og Smolensk, og at det gjøres forberedelser til nye store angrep.

Fasitt. Alt vitner om at kraften i den russiske offensiven er usvakket.

v v v v v

OSLO. VI MÅ VÆRE FORBEREDT PÅ NYE OMFATTENDE AVSPERRINGER OG RASLER FRA TYSKERNES SIDE. VI SKJERPER VÅR TILVÅNTE FORSIKTIGHET, MEN LAR OSS IKKE SKREMME.

v v v v v

DEN 25. SEPTEMBER - 3 års-dagen for quislings "maktovertagelse" - holder alle gode nordmenn seg innendørs etter kl. 18:00.

v v v v v

ORD FOR DAGEN. Lord Wavel, visekonge av India, sa i London igår: "Vi nærmer oss slutten på kampen mot hitler. Vi står bare ved begynnelsen av kampen for å berge sivilisasjonen. Det er alltid syntes merkelig at det kan skaffes uinnskrenkede pengesummer til en krig, men at ikke noe land hittil har kunnet skaffe tilvokse tilsvarende summer for å bekjempe fattigdom, arbeidsløshet og sykdom. Når vi er beredt til å bruke like mange penger og like stor arbeidskraft som på krigen mot hitler, da skal vi realisere fremgangen."

v v v v v

NORD-ITALIA: Den nord-italienske befolkningen setter seg

24 SEP. 1943

LONDON NYTT

Særtrykk 18. sept. -43.

4145

Mappe 9
Ekspl. 18/9
Ang- 7473
O. V.

ENDRINGER I STRAFFELOVEN.

Justitsdepartementet meddeler i sending fra London den 13. september 1943: I statsråd er det vedtatt en provisorisk anordning om endringer og tillegg til den alminnelige straffelov av 22. mai 1902. Forandringene går ut på å utvide den någjeldende adgang til å ilagge eller inndrive bøter og dessuten til å inndra den økonomiske vinning som er ervervet ved straffbart forhold. I tillegg hertil er det fastsatt at botestraft heretter skal kunne idømmes ved siden av dødsstraff, frihetsstraff eller fradømmelse av offentlig tjeneste som hovedstraff. Adgangen til å ilagge bøter har tidligere etter den alminnelige regel i straffelovens paragr. 23 vært begrenset til maksimum 10.000 kroner for forbrytelser og 5.000 kroner for forseelser. Særskilte høyere botemaksima er fastsatt i spesiallovgivningen, for eksempel i den provisoriske anordning av 22/1-1942, som gir adgang til å ilagge bøter inntil 1 mill. kroner. Ved denne nye anordning er alle disse bestemmelser om maksima opphevet.

Bøter kan etter den nye anordning ilagges uten noen begrensning oppad, og dette uten hensyn til om det gjelder en forbrytelse eller en forseelse, og også uten hensyn til om det gjelder overtreddelse av bestemmelse i den alminnelige straffelov eller i spesiallovgivningen. For å sikre inndrivelsen av ilagt botestraft er det videre i et tillegg til straffelovens paragr. 28 fastsatt at botene skal kunne besluttes inndrevet uten hensyn til de gjeldende regler om rett for en skyldner til å undta visse eiendeler under botenes inndrivning. I forbindelse hermed er det åpnet adgang til å ta utlegg for botene både i selskaper og foreninger. Det åpnes også adgang til å beslaglegge ikke bare den direkte gevinst av en straffbar handling men enhver inntekt, formuesfordel eller vinning som må antas foranlediget ved handlingen eller det ved handlingen viste forbryterske sinnelag.

Formålet med de nye bestemmelser er å ramme økonomisk NS-medlemmer og andre som på forbrytersk måte har samarbeidet med tyskerne. Foruten å begå landsforræderi har flere av disse krenket private og offentlige økonomiske interesser ved utilbørlig å utnytte til egen fordel de ekstraordinære forhold under okkupasjonen. Enkelte har på denne måten lagt seg opp store formuer, til dels flere millioner kroner. Når det gjelder quislinger og andre krigsforbrytere tilsier et tvingende rettferdighetskrav at alle midler blir brukt for å hindre at de beholder noe som helst av urettferdig erhvervede vinning. Ja, det er grunn til å gå videre. Det økonomiske oppgjør med landsforræderne må ha et dobbelt mål for øye, for det første å frata dem ulovlig vinning, for det annet å tvinge dem til å erstatte den skade de har voldt. Har en mann, fordi han har meldt seg inn i NS kunnet legge seg opp en millionformue, bør man kunne beslaglegge alt, hva enten det dreier seg om en eller fem eller ti millioner kroner. På samme måte, hvis noen har begått en forbrytelse som ellers ikke er belagt med botestraft, f.eks. drap eller mishandling av norske patrioter, bør man ved siden av dødsstraff eller fengsel samtidig kunne beslaglegge deres formue gjennom botestraft. At noen rettsstridig har samvirket med tyskerne på vegne av et selskap eller av en forening, f.eks. som direktor for et aksjeselskap, bør selvsagt ikke lede til at selskapet får beholde pengene. Utlegg for bøter bør derfor kunne tas også hos selskapene. At inndragning kan finne sted hos selskapene, følger allerede av de tidligere regler.

Ved siden av den ubegrensede adgang til å ilagge botestraft vil det antagelig ikke bli særlig sterkt behov for inndragning. Under særlige forhold vil imidlertid også inndragning kunne være aktuell, og det er derfor antatt at en utvidelse av den nåværende temmelig begrensede adgang til inndragning er på sin plass.

shbl-1106

Vi gjengir så: Provisorisk anordning om endring i et tillegg til alminnelig borgerlig straffelov av 22. mai 1902, kapitel 2:

Med hjemmel i grunnlovens prgrf. 17 og Stortingets vedtak på Elverum 9. april 1940 fastsettes:
1. Følgende paragrafer i alminnelig borgerlig straffelov av 22. mai 1902 skal lyde:

Prgrf. 27. For forbrytelser kan idømmes bøter fra 3 kroner og for forseelser fra 1 krone og oppover. Det bør tas hensyn til det straffbare forhold, den domtes formuesforhold og den ved handlingen forvoldte økonomiske skade. Boten tilfaller statskassen.

Prgrf. 28, siste ledd, nytt: Retten kan beslutte at ilagte bøter som ikke betales skal kunne inndrives uten hensyn til bestemmelsene om undtaksrett i lov om tvangsfullbyrdelse av 13. august 1915 kapitel 7. Det kan bestemmes i dommen at utlegg for botene kan tas hos selskap eller forening på vegne av hvilke den skyldige har handlet.

Prgrf. 36, første ledd: Det ved en straffbar handling vundne utbytte eller beløp svarende til det antagelige utbytte av samme kan ved dom inndras hos den skyldige eller hos den på hvis vegne han har handlet, uten at straffesak behøver å være reist eller å kunne reises mot noen. Det samme gjelder enhver inntekt, formuesfordel eller vinning som må antas foranlediget ved handlingen eller det ved denne tilkjennegitte forbryterske sinnelag.

2. Botestraff kan alltid kunne idømmes i tillegg til dødsstraff, frihetsstraff eller fradømmelse av offentlig tjeneste som hovedstraff.

3. Denne anordning trer i kraft straks.

v v v v v v v

KIRKEN OG OVERGANGSTIDEN.

Ettersom freden nærmer seg, blir dens mange problemer stadig mer aktuelle. Ikke minst diskuteres det mann og mann imellom meget om våre hjemlige forhold, og da særlig om oppgjøret med NS og de andre krigsforbrytere. Med tanke på den stilling Kirken har hatt i disse okkupasjonsårene er det mange som spør hva Kirken har å si i det kommende oppgjøret. Vi har derfor spurt enkelte av Kirkens menn om deres mening, og på grunnlag av deres uttalelser har vi ment å kunne fastslå følgende:

Kirkens standpunkt vil her som i andre ting ikke være bestemt av politiske eller opportunistiske overveielser, men vil være diktert ovenfra av Kirkens forpliktelse på Bibelen og Bekjennelsen. Utfra denne forpliktelse vil Kirken i tale og handling gjøre den kristne moral gjeldende såvel i samfunnslivet som i den enkeltes liv.

Det må først være klart at Kirken aldri kan ønske at man skal se gjennom fingrene med det onde. Tvert om er det for Kirken meget vesentlig at det onde får sin straff. Ikke fordi det skal øves hevn, men fordi Guds rettferdighet krever det. Det kan være fristende å gå utenom oppgjøret, å si at nå har vi hatt nok at dødsdom og fengsel, nå vil vi tilbake til de gode, gamle og harmløse dager, og nyte vår gjenvundne frihet uten å blande oppgjørets bitre drikk inn i den og høre rettferdighetens harde ord. Men tar vårt folk denne kurs, vil vi seile med lik i lasten, fordi vi da ikke grunner vårt samfunnsliv på rettferdighet, men på behagelighet. Forbrytelsen er ikke bare et samfunnsønde, men synd. Kirken har alltid visst at forbrytelser må straffes og synd må sones. "Dersom den ugudelige får nåde, lærer han ikke rettferdighet, i rettvishetsland over han urett, og han ser ikke Herrens høyhet", heter det hos Essaias (26,10). Og Paulus lærer at "Øvrigheten ikke bærer sverdet forgjeves, men er Guds tjener, en hevner til straff over den som gjør det som ond er" (Rom. 13,4). Respekten for lovens ukrenkelighet, for landets forfatning og samfunnets øvrighet vil nedbrytes for generasjoner i vårt folk dersom de

skyldige ikke blir trukket til ansvar. Selv ikke en oppriktig anger fritar for straff. Tvert imot vil en ekte anger vise seg i botferdighet, i beredskap, ja trang til å sone den brøde som er begått. Den som angre vil ikke utenom oppgjøret, men ønsker å ta følgene av sin forbrytelse. Men Kirken må kreve at dette oppgjøret skjer i lovlige former. Det er bare øvrigheten som har rett til å straffe forbrytelser, all privat hevn og all personlig hevnløst dommes av Guds ord. Om vårt folk skulde gi etter for sine lidenskaper, vilde vi begynne den nye dag i Norge med å krenke Guds rettferdighet. Da vilde nasismens ånd trass i alt ha seiret over oss, fordi vi er blitt som de var. Oppgjøret må og skal skje etter norsk lov og rett.

Kirkens første ord om overgangstiden er derfor et kald til vårt folk og våre lovlige myndigheter om å øve rettferdighet på lovens grunn.

Men Kirken har også et annet ord, og det er ordet om kjærlighet og tilgivelse. Ikke slik at dette skal avsvkke kravet om rettferdighet. Det karakteristiske ved den kristne kjærlighet er nettopp at den skal stå der full og hel, uten at det slås det minste av på rettferdigheten. Det er en bibelsk grunntanke at Gud selv alltid er helt rettferdig og helt kjærlig. Kjærlighet vil i denne forbindelse si forsoning og tilgivelse overfor våre fiender, både i og utenfor landet. Om freden ikke kan føre til forsoning og tilgivelse, vil verden bunnfryse av hat, og et tillitsfullt forhold mellom nasjonene vil bli en umulighet. Om vi ikke kan tilgi dem av våre landsmenn som har forbrutt seg, men som angre og lider sin straff, da vil vi gå inn i framtiden med et åpent sår i folkets liv. Anger fritar ikke for myndighetens straff, men den åpner veien for tilgivelse, av Gud og av mennesker, og gir derved forbryteren muligheten for å begynne et nytt liv. Kirken vil kalle vårt folk til å få det sinn som kan tilgi den enkelte og glemme hans urett. Den fulle tilgivelse hører med til det fulle oppgjør. Kirken kan nemlig ikke glemme på det onde. En viktig side av oppgjøret er nettopp at vi derved blir ferdig med hatet og ferdig med synden. For deres vedkommende som ikke ved straffutmålingen blir avskåret fra all omgang med folket, gjelder det at vi i gjerning viser at vi lar domstolenes straff av en mann være nok, så fremt han holder på å bli en annen i sitt forhold til fedrelandet.

Slik vil Kirken tale til vårt folk om overgangstidens problemer, og den er av hjertet overbevist om at dette er Guds vei, og derfor veien til folkesunnhet og folkelykke.

Kirken vil ikke slapphet, men oppgjør. Den vil ikke hevn, men rettferdighet. Den vil ikke hat, men forsoning. Den vil bygge Norge i kjærlighet, og den vil kalle alle landsmenn til å være med på arbeidet og la vår tro på rettferd og godhet bli grunnsteinen i det byggverket.

v v v v v v v

FRIHET OG ANSVAR.

Walter Lipman, en av Amerikas mest fremragende politiske skribenter, diskuterte nylig grunnprinsippene for de militære og politiske skritt som de demokratiske nasjoner nå har under avgjørelse:

Dette er det mest skjebnesvangre tidspunktet i vårt liv. Det er avgjørelsens time. Vi må tenke klart, så vi kan handle klokt og virkningsfullt. Det første prinsippet som adskiller de demokratiske fra de totalitære land, er deres oppfatning av menneskets egenskaper. De totalitære land sier at mennesket bare er en liten tann i et av de mange hjulene som driver statsmaskineriet. De demokratiske land derimot sier at hvert menneske er istand til å ta selvstendige beslutninger, men å være fri gir mennesket et visst ansvar, nemlig det å velge mellom frihet og slaveri. Et menneske er ikke nødvendigvis fritt etter at det er blitt frigjort fra slaveri, fordi - når

shbl 11/66

E NAVN:

utslag
e nordm
og quis
mer i r
uisling
nordme
de ster
er føy
orge be
in Joha
ørn Wig
Austad
r Einar
gen Arv
T PÅ KN
være
gen noe
angrep
Det va
e gange
bdenfab
iel ver
JEN I D
nderstr
et hevd
eller m
n mot t
affolse
et full
i krig
ay slik
else og
OG LØGN
ttot i
t. Det
flyang
nhver s
t rykte
s ut ic
borden
grunn k
fter k
gt hvil
UTTER C
litære
nd å k
lunde
fortse
it, der
mehsve
s blod
ører no
ie seg
færen.
ia Hit
han vil
g, men
lætt, f
rger f
ler vid
stykker.

NORD-ITALIA: Den nord-italienske befolkningen setter seg

det er frigjort, må det bestemme hva slags styre det vil ha.

Vi må ikke si til tyskerne og italienerne: Dere var alle tyrannenes uskyldige ofre. Det vilde være det samme som å benekte menneskets moralske ansvar. Vi må heller ikke si til tyskerne og italienerne: Fordi dere adlød disse tyranner er dere og deres barn onde mennesker. Sier vi det, så tiltar vi oss en kommende myndighet, som vi ikke har noen rett til. Heller ikke må vi si til tyskerne og italienerne: Overlat det til oss. Vi skal gi dere friheten tilbake. Vi kan ikke si det, for frihet er menneskets eget ansvar. Det samme synspunktet er det gamle, nemlig at mennesket er ansvarlig for sine handlinger og må betale for sine feilgrep. Vi går ut fra at tyskerne og italienerne er voksne mennesker og ikke barn. De er derfor ansvarlige for sine regjeringsforvaltninger, og det er denne rettsoppfatningen som kommer først i gjenopprøttelsen av orden. Det er en anerkjennelse av at våre fiender er mennesker, for en tålerbare om rettferdighet i forbitnelse med voksne mennesker. Vi behandler barn, som er svake og hjelpeløse, med lidenskap, men vi påkaller rettferdighet når det gjelder ansvarlige mennesker.

Men rettferdighet må formidles av barmhjertighet, og barmhjertigheten må påvirkes av forståelsen av at mennesket er istand til å bote for sine synder. Vi går ut fra at tyskerne og italienerne er mennesker, til tross for deres regjeringer, som bare betrakter dem som tennene i maskinhjulene som driver staten, og siden de er mennesker, må de være istand til å tenke og nære ønsket om frihet.

Disse betraktninger er ikke fjerne fra praktisk politikk. De demokratiske land er nå så mektige at de har nasjoners skjebner i sine hender, og denne makt kan bare virke til det gode hvis den benyttes klokt. Vi må huske på at vi ikke kjemper denne krigen bare for å bringe orden i verden, men for å gi ethvert menneske høve til å velge den slags styre som det ønsker.

vw vW vW

ROBOTTE.

Tyskernes fremferd er psykologisk sett ubegripelig. Den forutsetter at de skal stå som ubestridte seierherre når krigen slutter. Det er at aksiom at det skal skje. De lystre ordre, marsjerer og resonnerer ikke. De virker på dette punktet som robotter. Hvis det trykkes på en knapp, gjør robotten en bestemt bevegelse, alltid en og den samme. For tyskeren utløser motstand alltid det samme: Vold, helst så meget som mulig av den. Motstand er knappen som får robotten til å slå til. Slagene varierer ikke meget i styrke. Som oftest bevirker slaget døden for den som rammes. Iblant får han en langvarig tukthusstraff. Noe rimelig forhold mellom den forbrytelse som vedkommende har begått etter tysk lov og den straff som pålegges ham, luter en utenfortsående forgjeves etter.

De gjerninger som den tyske okkupasjonsmakt på denne måte krever hevn for, står for gjerningsmannens folk som utslag at offervillig fedrelandskjærlighet. For hans egne landsmenn er den drepte den nasjonale selvheldens blodvitne. Hans navn bevares i folkets erindring. De overlevende er fast besluttet på at de fremmede skal få sone sin fremferd, både dødsdommene og torturen. Og de kommer til å sette disse beslutninger i verk.

Ikke engang nå da nederlaget varsles av motgang på alle fronter, ser det ut til at det er gått opp for disse mennesker at de med sin fremferd underskriver sin egen dødsdom. De underskriver den med sine ofres blod. Det store sammenbruddets skygge mørkner mer og mer over dem. Regnskapets dag rykker nærmere. Det blir et fryktelig oppgjør disse mennesker går imot.

vw vW vW

LONDON NYTT

De viktigste krigsnyheter pr. 20/9-1943.

Mappe 9

Ekspl. 20/9

1943

Q.V.

SYDFRONTEN. En dramatisk forandring er inntrått i de siste døgn. Slaget om Midt-Italia er under oppseiling.

Tilbaketog fra Salerno. Kesselrings hovedstyrker, som består av 5 divisjoner, befaller seg på fullt tilbaketog. De har tatt veien over Avelino, der de er splittet i 2 grupper. En kolonne søker ilsoent å nå Napoli, mens den annen har tatt veien over Benevento, 48 km. nordost for Napoli. Baktroppene kjemper desperat for å gi Kesselring tid til å organisere en ny forsvarslinje. Man venter hard motstand ca. 100 km. nord for Salernobukten langs jernbanelinjen Napoli-Benevento-Foggia, hvor det er kjent at store tyske styrker er konsentrert.

Salerno som offensivbasis. De allierte har okkupert størsteparten av provinsene Calabria, Apulia og Basilicata i Syd-Italia og er iferd med å opprette en sammenhengende frontlinje Salerno-Potenza-Bari. De disponerer mange flyplasser, og den tyske motstand i luften er praktisk talt nedkjempet over Napoli-området. Den 5. og den 8. arme kjemper nå side om side. Ferjetrafikken fra Sicilia med forsterkninger fungerer perfekt. Dagens komm. sier at den 5. arme har trengt lenger inn i landet og møter avtagende fiendtlig motstand. Styrker fra den 8. arme har rykket nordover langs kysten av Adriaterhavet, samtidig som de allierte i området ved Taranto har okkupert Gioia, 40 km. nordvest for Taranto.

Slaget om Napoli er innledet med et heftig flåtebombardement av kysten syd for Napoli og med okkupasjonen av øyene Procida, Ischia og Ponza. De to første ligger like vest for Napoli. Ponza, 10 mil nordvest for Napoli og halvveis til Roma, gir en fremskutt basis for de fortsatte operasjoner mot Midt-Italia. Det er flyplass og ubåthavn på Ponza.

Forskjellige meldinger. Italienske tropper har kastet tyskerne ut av Sardinia. På Corsica er franskmennene, som behersker byen Ajaccio, i kamp med tyskerne. - Allierte bombefly har igjen rettet kraftige angrep mot fiendens stillinger i kamprådet ved Salerno og i nærheten av Castalnuovo Broen ved Benevento ble bombet natt til mandag. Andre flyangrep er gått mot veiene ved Caserta og Benevento og flyplasser ved Campino, Pratica di Mare syd for Roma, Severe Torre og Quarara. Stort sett har de allierte bombefly vart istand til å gjennomføre sine kraftige angrep uten å møte motstand. - Det har vært nye voldsomme sammenstøt mellom tyskere og italiener i Milano og Torino. Napoli, som tyskerne gjør forberedelser til å forsvare til det ytterste, har tyskerne erklært baleringstilstand, både i selve byen og i omegnen. Dette skritt ble tatt etter at tyske tropper var blitt drept av sivilpersoner. - Paven har for annen gang nektet å motta feltmarsjall Kesselring. - De italienske sendemenn i Finland, Tyrkia og Sverige har erklært at de er lojale mot kong Victor Emanuel. - De jugoslaviske friskarere har konsolidert sine stillinger i alle de byer som de har erobret i Dal matia. Ifølge meldinger fra Bern har de jugoslaviske friskarere gått over grenser til Italia og kjemper i den italienske havnebyen Fiume.

Fasitt. Den 5. armens utholdenhet og førsteklasses kampmoral og den 8. armens hurtighet har rettferdiggjort den allierte krigsledelsens risikable beslutninger. Det ble intet Dunkerque, og de allierte har føyet en ny unntagelse til fra tyskernes krigsvidenskapelige "lover". Kesselring får ingen roser av de allers generøse engelske militæreksperter. De erklærer ensstemmig at han begikk en alvorlig feil, da han forsømt å dra fordel av de glimrende anledninger, som det besvarlige terrenget bød på til å holde den 5. og den 8. arme adskilte. (Østfronten se 4. side)

vw vW vW

ORD-ITALIA: Den nord-italienske befolkningen setter seg

KRAFTIG TALE AV ROOSEVELT.

I et budskap til kongressen i forrige uke erklarte Roosevelt bl.a.:

NYE INVASJONER. I Quebec ble bestemte og nøyaktige planer vedtatt om å rette nye slag av like stor eller større vekt enn de som er innledet nå mot Tyskland og Japan, og det ble fastsatt tid og sted for andre landsetninger på det europeiske fastland og andre steder. Hitler har forsonst å gi den europeiske festningen et tak, og han lot også andre punkter som er sårbare bestå i den formentlige festningens mur - punkter som vi skal påpeke for ham i sin tid. Sovjetsamveldet arbeider mot en invasjon i selve Tyskland og har tilveiebragt det største omsving i krigslykken som er forekommet siden Napoleons retrett i 1812.

OPPRORSKE VASALLER. De allierte har pålitelige opplysninger om at det hersker tydelig uro og voksende ønske om fred blandt aksens vasallstater - Romania, Ungarn, Finland og Bulgaria. Vi håper at opprørsånden hos disse nasjoner mot det nasistiske herredømmet, en ånd som først kom til uttrykk i Italia, skal flamme opp og bli en fortærende ild.

BOMBEANGREP. Det er nå vårt mål å opprette baser for bombeangrep mot mål i Syd- og Øst-Tyskland, og å la disse områder føle hva krigens ødeleggelser vil si både om dagen og om natten, likesom Vest-Tyskland allerede har fått føle det. Vi står nå i en vanskelig og kostbar kamp tvers over Italia, og vi står overfor den vanskelige oppgaven og organisere våre stillinger for vi kan utnytte dem. Vi må også sikre oss at vi i våre baser på de britiske øyene har samlet tilstrekkelige krefter for å kunne slå, ikke bare i en retning men i mange retninger, til lands, til sjøs og i luften med knusende kampkrefter og materiell. Invasjonen i Italia er ikke den eneste vi har planlagt. Denne invasjon ble planlagt allerede i Casablanca.

MILITARISTENE SKAL UTRYDDES. Mussolinis fall var det første bruddet innen aksens ledelse, og vi er besluttet på å sørge for at det etterfølges av andre og like oppmuntrende sammenbrudd. Men en ting vil jeg gjøre fullstendig klar: Når Hitlers og nasistenes tid er over, må den prussiske militærklikken forsvinne sammen med dem. Militaristene må utrydtes fra Tyskland og fra Japan, hvis vi skal ha noen som helst sikkerhet for fred i fremtiden. Tysklands makt kan ennå tilføye de allierte meget ondt, men den kan ødelegges, sikkert og ubønnhørlig, dag for dag. Når Japan kapitulerer vil de forente nasjoner aldri mer la det utøve sin myndighet over de øyer som ble betrodde det av Nasjonenes Forbund, og det samme gjelder de veldige områder som Japan har tatt fra Kina for den nåværende krig. Vi har en klar overlegenhet over Tyskland og Japan. Denne overlegenheten økes for hvert minutt, men vi har ikke et minutt å miste.

AMERIKAS PRODUKSJON. Noen nye tall vil vise denne krigs veldige omfang. Fra mai 1940 til 1. september 1943 har Amerika produsert og levert bl.a. 123,000 fly, 349,000 flymotorer, 53,000 tanks, 93,000 kanoner, 9½ million geværer, 25,942 millioner skudd for slike våpen og 1,223,000 lastebiler. Over halvparten av dette er produsert i de første 8 måneder i 1943, bl.a. 52,000 fly. Siden mai 1940 er det bygget 2,360 krigsskip og 13,000 invasjonsskuter. Vi har rekrutert og utrustet armeer på nesten 10 millioner menn. Det blir stadig klarere at denne krigen er en produksjonskrig, og vår produksjon er øket på alle områder: Olje 66%, kull 40%, kjemisk produksjon 300%, jernmalm 125% og stål med 106%, alt siden krigens begynnelse.

KONKLUSJON. De allierte er ennå langt fra den endelige seier på noen avgjørende front. Vi må være froberedt på store tap. I hele historien har det aldri vært en så uendelig stor oppgave som den som vi nå står overfor. Vi kan og skal klare den.

vv vv vv

*FRONTFORKORTNING!

● Goring forsikret ifjor sine landsmenn at eldre menn og gutter nå måtte rykke inn og fylle hullene i den røde arme. I den russiske sommeroffensivens 11. time dukker det isteden opp en helt ny russisk reservearme på 60 - 70 divisjoner. Ifølge britiske kilder skal tyskerne ikke ha hatt noen anelse om denne. Fra Berlin kommer det samtidig et meget talende påbud: Alle menn mellom 50 og 59 år innkalles, til arbeidstjeneste eller under fanene. Ungguttene fins der på forhånd, kvinnene også på alle plasser i industrien, der det overhodet har vært mulig å plasere kvinnelig arbeidskraft.

Det er altså den virkelige bunnskrapingen, som nå har begynt i Tyskland. Den totale mobiliseringen med innkalling av alle menn og kvinner opp til 49 år, med den etterfølgende finkjemingen i fabrikkene etter brukelig soldatmateriell, var ikke nok i den situasjon som nå var oppstått med en seierriktig offensiv i full gang, samtidig som den annen front åpner seg i syd og Italia er på full marsj over til fienden. Lukene i fronten må fylles for enhver pris, og den hardt bombede hjemmefronten krever sin drøye del, hvis ikke krigsproduksjonen skal sakke ubehjelpelig bakut. Den tyske armés ca. 300 divisjoner representerer visselig fremdeles en styrke som man må regne med, men 300 divisjoner betyr ikke alltid et og det samme. Det er ikke sikkert at man får fram armeens sluttsum ved en enkel multiplikasjon av 300 X 15,000, som jo betraktes som normalstyrken for en feltsterk divisjon. Mot slutten av forrige verdenskrig bestod de tyske divisjonene i vest gjennomsnittlig av 10-12, tusen menn, etter som reservene ble slitt opp.

Det er mulig at de tyske divisjonene fremdeles kan holdes fulltallige, men når man er nødt til å gripe så kraftig både nedover og oppover i aldersklassene, da kan det tidspunktet ikke være så langt unna, da den uundgåelige desimeringen og dermed svekkelsen begynner. Det er mulig at tyskerne forsøker å utsette dette tidspunktet ved en kraftig "frontforkortning" i øst. Et navn skal jo også det dundrende nederlaget i sommer ha. Så har den nøytsomme tyske propagandamaskinen tuslingen litt å trøste seg med en kort stund - inntil nye begivenheter gjør det nødvendig å skifte suppe på propagandatåteflasken igjen.

vv vv vv

FUROR CERNANEUS I NORD-ITALIA. Rommel truer den italienske sivilbefolkningen med fryktelige represalier. I en ordre som er utferdiget til de tyske myndighetene i Italia, heter det at italienerne skal behandles som forrædere, og at den tyske krigsmakten bestemmer over liv og død. De tyske divisjonstroppene bemyndiges til å overta all ønskelig privateiendom. Hertil kommer at "den brante ords politikk" skal tillappes i en ny form, nemlig som "offisiell rekvisisjon". Ordren betraktes som en åpen krigserklæring til den italienske sivilbefolkningen og en fullstendig opphevelse av gjeldende lov og orden. Man frykter at den tyske lunefullheten kommer til å virke i sin mest åpne og brutale form, og at blodet kommer til å flyte i strømmer. Italia står overfor et redselsregimente, som antagelig kommer til å stille alt hva man tidligere har opplevet i skyggen.

DODEKANESERNE. Vi må rette en melding i vårt nummer av 15/9, som kunde forstås slik at disse øyer i sin helhet er på tyskernes hender. Av øyene er Leros og Kos besatt av de allierte. Rhodos, Kalymnos, Nisyros, Karpathos, Kasos, Patmos, Tilos og Astypalaia, som er de større av de øvrige Dodekaneserne er besatt av tyskerne. Samos tilhører ikke Dodekaneserne, men var før krigen gresk. Den er nylig blitt besatt av de allierte. Kykladerne og Sporaderne og Kreta er besatt av tyskerne. Ifølge velinformerte kilder drar tyskerne store forsterkninger til de greske øyene for å demme opp for den allierte offensiven, som startet med okkupasjonen av Leros, Samos og Kos.

NAVN:

ØSTFRONTEN. Det er ikke et øyeblikks pause i tyskernes tilbaketog langs hele fronten fra Smolensk-området til det Asovsk hav. Den russiske offensivflodbølgen ruller ubarmhjertig videre. Den endrer kurs, den isolerer og den drukner til sist restene av den motstand den møter.

Gjennombrudd på Kalinin-fronten. I en dagsordre fra Stalin heter det at de russiske troppene på Kalinin-fronten etter 4 dagers voldsomme kamper har brutt igjennom den kraftig befestede tyske linjen. Russerne har stormet tyskernes viktigste motstandssentrum på veien til Smolensk - byen Duchovscina. Vest for Duchovscina har russerne brutt motstanden og etter voldsomme kamper erobret det viktige jernbaneknutepunktet Jartsevo. Disse byer ligger ca. 50 km. nordøst for Smolensk. Stalin sier at denne seier har åpnet porten til Smolensk.

Desnalinjen er brutt sammen for tyskerne, etter at den røde hær har gått over elven på bred front ved Brjansk og Novgorod Seversk. Russerne har innledet en stor omringningsmanøvre mot Gorokhovsk på stambanen til Minsk. Trubtsjevsk, 75 km. syd for Brjansk, er blitt erobret ved stormangrep. Russerne fortsetter også fremrykningen fra Brjansk i nordvestlig retning mot Moslavl.

Slaget om Kiev. Det raser et voldsomt slag øst for Kiev. Angrępskilene mot Kiev er blitt utvidet. Byene Priluki, Pirjatin og Lubni er erobret. Tyskerne fører reserver fram rundt Kiev og byr de russiske avantgardene hard motstand for å forhindre eller utsette en truende retrett mot Pripet-sumpene. Russerne kontrollerer stambanene Brjansk-Kiev vest for Nesjin. Russerne står mindre enn 70 km. fra Kiev.

Slagene om Dnjepr-buen. Tyskernes grep om forsvarssystemet øst for Dnjepr-buen er løsnet på en farlig måte. Forsvarssystemet skaker i sine grunnvoller. Pavlograd og Krasnograd er erobret. Poltava er meget sterkt truet. Garnisonen der er avskåret fra sin hovedbasis i Kiev, idet jernbanelinjen Poltava-Kiev er brutt. Tyskerne trekker nå sammen til forsvar av Saporosje og Dnjeppetrovsk, som begge er truet. Fremskutte kolonner står mindre enn 40 km. fra Saporosje ved stambanen fra Krim. Russerne har hurtig fått kontroll over det tette jernbanenettet øst for Dnjepr-buen.

Langst i syd er Berdjansk passert, og fremrykningen mot Melitopol har fort russerne mindre enn 40 km. fra denne byen, som er blitt kalt "nøklen til Krim".

I Kuban avanserer sovjet-troppene fra Novorossisk til Anapa, som er den siste tyske stilling foran Kertsj-stredet.

Fasitt. Fra Smolensk i nord til det Asovsk hav i syd er det tyske forsvarssystemet slått i filler, og tyskernes linjer er splittet i en rekke isolerte frontavsnitt. Den tyske "vinterlinjen", som engang var så kraftig utbygget, har opphørt å eksistere.

v v v v v v v v

DEN 25. SEPTEMBER - 3 års-dagen for quislings "maktovertagelse" - holder alle gode nordmenn seg innendørs etter kl. 18.00.

v v v v v v v v

Vi minner om: DET ER EN KRESSAK FOR ALLE GODE NORDMENN Å BOYKOTTE LEIF SINDINGS FILM "SANGEN TIL LIVET" OG FORKØPRIG ALLE LEIF SINDINGS FILMER.

v v v v v v v v

ORD FOR DAGEN. General Ludendorff sender fra sine memoirer hitler og Tyskland følgende ord: "Alt det jeg fryktet skulde skje, det skjedde, og alt det jeg så uendelig ofte hadde advart mot, det ble på en gang virkelighet".

v v v v v v v v

LONDON NYTT

S.
Mappe 9.
Ekspl. 229
27/9-1943
1943

SYDFRONTEN. Kampen om Midt-Italia er i full gang.

Slaget om Napoli raser med stor heftighet. Etter harde kamper har de allierte slått Salerno-halvøya mellom Napoli og Salerno. Tungt artilleri har gått i stilling på høydedryggen syd for Napoli, og allierte markstridskrefter står litt mere enn 3 mil øst for Napoli. Luft og flyvåpnet holder kystveien mot Napoli under kraftig ild. Mens tyskerne gjør besluttede forsøk syd for Napoli, møter de allierte stadig svakere motstand nordøst for Salerno. Kesselring drar seg stadig tilbake mot nord. En veldig røyksky henger over Napoli. Tyskerne plyndrer byen og antifter branner der. Noen meldinger sier at de forbereder rømming av Napoli.

Sydøst for Salerno har den 5. armé erobret veiknutepunktet Eboli. På vestsiden har styrker fra den 5. armé videre erobret de 4 byer San Cipriano, Montecorvino, Rovella og Campagna. Disse vinninger betyr at fremstøtet innover i landet fra Salerno er blitt betraktelig dypere. Allierte jagerfly opererer nå fra flybasene ved Montecorvino og Battipaglia nordøst og syd for Salerno. De retirerende tyske divisjonene angripes ubarmhjertig og Kesselring sparer sine fåtallige fly.

Den 8. armé er på hurtig fremrykning på den høyre fløy, langs linjen Potenza-Foggia. Potenza, som ligger 120 km. fra Napoli, er erobret. Langs Adriaterhavet nærmer den 8. armé seg Foggia, der tyskerne oppgis å være iferd med å plye opp flyplassene.

De allierte rykker fram langs en 150 km. bred front, fra punkter nord for Salerno vest til nord for Bari i øst. Italienske flygere har for første gang operert mot tyskerne ved siden av de allierte flygere. De italienske troppene og sivilbefolkningen fortsetter å tilføye Kesselring og Rommel så meget skade som de er istand til. Internationales Informationsbüro melder at de allierte har 10 divisjoner under general Clarks kommando i den 5. armé.

Vest-Corsica er nå i franske hender. De fleste av de 40.000 italienerne på Corsica har sluttet seg til franskmennene. Tyskerne forsøker å komme seg vekk over havnen Bastia på Nord-Corsica. Amerikanske avdelinger lander på Sardinia. Meldinger fra Corsica går ut på at halvparten av øya nå er på de corsicanske friskarers og de franske invasionsstyrkers hender.

Friskarene. Den jugoslaviske frihetshær har okkupert størstedelen av Slovenia, som tidligere ble holdt av italienerne. De har trengt seg over den italienske grensen, og sammen med fascistfiendtlige italienerne har de besatt Goritza og Slovenske Kistritsa. De behersker også nesten alle øyene utenfor kysten av Dalmatia. Kroatisk friskarer har rykket fram til Metkovitsj i Herzegovina. Betydelige friskarer har foretatt et angrep på grensen mellom Serbia og Bulgaria. Den viktige jernbanelinjen fra Wien og Budapest til Beograd, Sofia og Saloniki på-stås å være brutt på flere steder i nærheten av Nisj.

Fasitt. Sardinia er på de alliertes hender. På Corsica har de allierte alle nøkkelstillinger. I Italia raser slaget om Napoli. På Balkan skaper friskarenes virksomhet de største muligheter. Minst 4 øyer utenfor den tyrkiske vestkyst er i de alliertes hender. Alger-friskasteren erklarte mandag at de tyske stillingene i det vestlige- og østlige Middelhav er iferd med å bryte sammen.

VESTFRONTEN. Tyske industrimål og jernbaner i Frankrike er bombet.

DET FJERNE ØSTEN. Lae på Ny Guinea er erobret av de allierte. Forøvrig meldes det stadig om omfattende luftoperasjoner og store bombingene av japanernes baser i det syvestlige Stillehav.

v v v v v v v v

4189

shbl-166

tslag
nordm
g quis
er i r
isling
nordm
e ster
er føy
rge be
n Joha
rn Wig
Austad
Einar
en Arv
PÅ KN
være
en noe
angrep
Det va
gange
denfab
el ver
EN I D
derstr
t hevd
ller m
mot t
ffelse
t full
i kria
y slik
lse og
OG LØGN
tot i
Dot
lyang
hver s
rykte
ut ic
border
grunn a
ter k
t hvil
UTTER C
itære
nd å k
unde
ortse
t, de
mensve
blod
rerner
te seg
æron.
la Hit
nan vi
men
att, f
ger
er vid
stykker.

NORD-ITALIA: Den nord-italienske befolkningen setter seg

BADOLIO: TIL KAMP MOT TYSKERNE VED VÅRE GAMLE VÅPENBRØDRES SIDE!

Følgende proklamasjon fra marsjall Badoglio ble lest opp mandag aften i de forente nasjoners kringkasting i Alger: "Idag er motstand det samme som mulighet for å eksistere. Det er den eneste utveien. Italienerne! Dere har mektige midler i deres hender, særlig geriljakrigen, som dere ser eksempel på fra den andre siden av Adriaterhavet. Tyskerne vil skade oss. Denne ildebrøve, som er den tungeste av alle, må vi bestå, og vi skal klare den. Det er deres absolute plikt å kjempe på engelskmennenes og amerikanernes side mot tyskerne og mot de få ufornuftige italienerne - som ikke lenger er verdige til å bære dette navn - som stilte seg under tyskernes befal. Glem ikke at all tale om ubetinget kapitulasjon er foreldet og ikke anvendelig på de forandrede forholdene i dag. Vi har grepet beslutsomt inn mot Tyskland som følge av tyskernes aggressive holdning. Vi samarbeider side ved side med engelskmenn og amerikanere, som nå aksepterer vår bistand når tyskerne skal drives ut av vårt land.

Etter våpenstilstanden aktet vi å nedlegge våpnene og avholde oss fra fortsatt aksjon. Til og med etter at tyskerne hadde innledet sine angrep mot oss viste vi tilbakeholdenhet og slo ikke igjen. Vi håpet at disse angrepene skulde bli isolerte intermessoer. Snart innså vi at alle tyske divisjoner gikk til angrep mot våre divisjoner både i og utenfor Italia. De besatte med vold våre byer og flyplasser, tok våre forråd og vår eiendom, mens det tyske flyvåpnet bombet våre fartøyer. Tyskerne erklarte: La italienerne gå under, bare vi kan holde krigen borte fra Tyskland.

Etter den første overaskelsen og uvissheten innså de italienske troppene og sivilbefolkningen hvem de hadde å gjøre med. Overalt tok de kampen opp mot tyskerne og deres medforbrytere. Vi kan ikke tillate tyskerne å behandle vårt land som et okkupert område, ødelegge våre byer for å skåne sine egne og slepe bort våre brødre og søstre til Tyskland. Det er utgytt så meget blod i denne krigen, som tyskerne ønsket og som de satte i gang bare for sine egne interesser, at vi kan ikke være med på å bli betraktet og behandlet som slaver. I dag fins det bare en dagsordre til oss alle: Ut med tyskerne! Hvordan kan tyskerne tale om ære, de som lot våre divisjoner i stikken ved Den, i Libya, Tunisia og Calabria? Engelskmennene og amerikanerne, våre gamle våpenbrødre ved Piave og Vittorio Veneto, nølte ikke med å erklære at deres endelige mål er å gjenopprette et sterkt og enig Italia. De vil ikke nekte oss sin bistand, når tiden kommer til å gjøre krigens skader gode igjen og til å gjenoppbygge vår fremtid. Kjempe mot tyskerne på alle måter, overalt og på alle steder! Forlat deres byer, og begi dere ut på landsbygden! Avskjær kommunikasjonslinjene, spreng broer og veier! Angrip de små fiendtlige avdelinger overalt hvor deres treffer dem, ødelegg deres utrustning og fremforalt: Gi ikke opp kampen! La oss skape den rettfærdige og varige fred som vi alle ønsker! Den fred som Storbritannia og Amerika vil sette i verk, men som tyskerne neiter oss!"

vvv vVv vvv

NOEN SOM HAR LÆRT.

liandag kveld ble det kunngjort fra Moskva at det er dannet et forbund av tyske offiserer i russisk krigsfangenskap. Lederne av forbundet er to generaler som ble fanget ved Stalingrad, von Seydlitz-Kurba og von Daniels. Forbundet av de tyske offiserer i Russland vender seg i et opprop til de tyske generaler og offiserer, til det tyske folk og den tyske hær. I oppropet heter det: Som følge av de smertelige militære og politiske slag av skjebnen, som dette år begynte med, og som følge av den vedvarende forverring i Tysklands økonomiske stilling, må vi åpent tilstå: Tysklands stilling er håpløs. Vårt fedreland er rystet i sine innerste grunnvoller under vekten av de fryktelige bombeangrep. En to-frontkrig er uundgåelig. Mussolinis fall, oppløsningen av det

fascistiske parti, at Italia er falt ut av krigen, at Ungarn, Romania og Finland med sikkerhet kan ventes å gå samme vei, alle disse begivenheter lar alle tenkende offiserer erkjenne at Tyskland har tapt krigen. Hitler og hans styre bærer det fullstendige og udelte ansvar for de skjebnesvære mål og de falske beregninger, som vil føre til Tysklands tilintetgjørelse, hvis ikke det tyske folk og den tyske hær frøetvinger et fullstendig omsving, før det er forsent. Fortsettelse av krigen ligger utelukkende i Hitlers og hans styres interesser og strider mot folkets og fedrelandets interesser.

vvv vVv vvv

ET FORSLAG I 1941 FÅR SVAR I 1943.

RUDOLF HESS' FORSLAG. I London er det nå blitt bragt nærmere enkeltheter om de forslag som Rudolf Hess bragte med seg til Storbritannia i 1941. Hess hadde med seg fredsforholdelser fra Hitler. Disse gikk ut på at Storbritannia skulde ha fri hånd i det britiske samveldet, og at Tyskland skulde få fri hånd i Europa. Hess fortalte at Tyskland hadde visse krav overfor Russland, og disse kunde bare bli tilfredsstillende enten ved forhandlinger eller ved krig. Hess understreket at en nødvendig innrømmelse til det tyske forslaget var, at Churchill-regjeringen måtte gå av. Han sa: Føreren vil ikke forhandle med Churchill. Hess understreket videre, at hvis man nå lot denne chance gå fra seg, vilde det være førerens plikt helt og holdent å ødelegge Storbritannia og etter krigen holde landet i permanent undertrykkelse.

CHURCHILLS SVAR. I en tale i Underhuset igår uttalte Churchill følgende om Tyskland:

To ganger i vår generasjon og tre ganger i våre fedres levetid har tyskerne kastet verden inn i sine ekspansjons- og overfallskriger. På den farligste måte forener de krigerens og slavens egenskaper. Grunnlegemet i Tyskland er Preussen. Der er kilden til pesten som stadig kommer igjen. Vi fører ikke krig med nasjoner som sådanne. Vi kriger mot tyranniet og søker å frøse oss selv fra ødeleggelse. Nasityranniet og den preussiske militarismen er de to viktigste trekk i tysk liv, og de må absolutt ødelegges. De må helt og holdent rykkes opp med roten, så Europa og verden forøvrig kan spares for en tredje og ennå forferdeligere konflikt.

vvv vVv vvv

FRANKFURTER ZEITUNG skal nedlegges i slutten av denne måned. Nivellerings-dampveivelsen, som har rullet over den tyske pressen siden 1933, har funnet sitt siste offer. Vossischer Zeitung forsvandt allerede i 1933, Berliner Tageblatt er kjørt i grøften av arbeidsfrontens leder, dr. Ley. Frankfurter Zeitung var det tredje og mest ansette av den tyske liberalismens tidligere organer. Goebbels trodde seg nødt til å behandle den noe skånsomme, fremfor alt p.g.a. den store utgandsopplag. I.o.m. i den senere tid, da likerettingen er blitt betydelig strengere, kunde Frankfurter Zeitung ennå sikre seg den fordel, å omtale åpent i hvertfall noen økonomiske fakta, som ellers bare fikk plass i eksklusive fagpublikasjoner. Forøvrig forsøkte den av omveier, især i artikler hvor det aktuelle point var skjult i en historisk drakt, å opprettholde om enn aldri så lite av de tidligere demokratiske og liberale idealer. Hitler har bestandig næret et rent personlig hat til Frankfurter Zeitung, som han ennå så sent som i 1941 i en tale betegnet som Weimartidens farligste formidler mellom venstre-radikalisme og storkapital. Så har avisen fått mistanken på seg, om at det blant dens mange utenlandske abonnenter var et stort antall som var våre dagers Tysklands avgjorte motstandere. Og så var det slutt. I et Tyskland, som igjen vil høre til Vest-Europas kulturverden, vil det sikkert komme til å finnes en ny Frankfurter Zeitung.

vvv vVv vvv

NAVN:

tslag
nordm
g quis
er i r
isling
nordme
e ster
er føy
rge be
n Joha
rn Wig
Austad
Einar
en Arv
PÅ KN
være
en noe
angrep
Det va
gange
denfab
el ver
EN I D
derstr
t hevd
ller m
mot t
ffolse
t full
i krig
v slik
lse og
G LØGN
tot i
. Det
lyang
hver s
rykte
ut ic
border
runn a
ter k
t hvil
TTER C
itære
d å ku
unde
ortse
t, de
hensvel
blodk
rernes
e seg
æron.
a Hit
an vil
men
att, f
ger f
er vid
stykker.

NORD-ITALIA: Den nord-italienske befolkningen setter seg

shbl-1/66

ØSTFRONTEN. Takten i den russiske sommeroffensivens oppspurt vil fremgå av det faktum at de to siste døgns sovjet-kommunikær melder om erobringen av over 2.300 bebodde steder, deriblant en mengde byer. Blant de erobrede byer befinner seg: I Smolensk-området: Velisj. I Kiev-området: Tsjernigov, Koselets, Korjukovka og Grebanka. I Paltava-området: Karlovka, Skorochodovo og Kotsjebjevka. I Dnjepropetrovsk-området: Sinebnikovo og Satsjipilovka. I Saporosje-området: Bolsjaja-Lolmak og Kamisjevcha. På Taman-halvøya: Anapa.

Alle de øvrige tyske baser øst for Dnjepr er truet. Vitebsk er sterkere truet etter erobringen av Velisj. Smolensk er truet fra 3 kanter. Nærast for byen har russerne brutt igjennom kraftige tyske forsvarsverker, og slaget om denne sentrale nøkkelstillingen er begynt. Moslav: russerne står 8 km. fra byen.

Gomel er truet fra begge sider av jernbanelinjen Gomel-Brjansk og fra Novgorod-Seversk-retningen. Kiev: Det heter i et Moskva-telegram idag: Sovjet-troppene kan allerede se de gylne kuplene i kirken i Kiev. De glitrer i Ukrainas strålende høstsol.

Poltava: Det kjempes i utkantene av byen. Dnjepropetrovsk og Saporosje er innenfor rekkevidden av det russiske artilleri. Melitopol: Det kjempes i utkantene av byen.

De viktigste nye detaljer i bildet er: Erobringen av Velisj, som ligger 110 km. nordvest for Smolensk, kan tyde på innledningen til en ny offensiv mot tyskernes venstre fløy, som forsvarer linjen fra Velikie Luki til trakten av Leningrad. Denne del av fronten har åpenbart ennå ikke tatt del i den alminnelige tyske retrett.

Offensiven mot Gomel. På dette frontavsnittet blir tyskerne trykket tilbake mot Pripet-sumpene. Øst for Kiev har sovjet-troppene opprettet en sammenhengende front mellom Nesjin og Priluki, og tyskerne blir drevet systematisk mot Dnjepr og Pripet-sumpene.

I Syd-Ukraina står russerne ikke fullt 15 km. fra Dnjepr-buen. Kosakkavdelinger har nådd selve Dnjepr. Jernbanelinjen mellom Dnjepropetrovsk og Saporosje er brutt på bred front.

Over Dnjepr? Major Gribbles i News Chronicle sier: "Man tror at russerne har amfibietanks og amfibielastebiler av de typer som trenges for å gå over Dnjepr." "Man tror", betyr i major Gribbles penn: "Det forholder seg slik". Gribbles tror ikke at russerne kan rekke å fortsette fremrykningen over Dnjepr før vinteren.

v v v v v v

DEN 25. SEPTEMBER - 3 års-dagen for quislings "maktovertagelse" - holder alle gode nordmenn seg innendørs etter kl. 18.00.

v v v v v v

ORD FOR DAGEN. Churchill sa igår: "Jeg har aldri ansett det afrikanske felttoget som en direkte erstatning for et angrep over Kanalen på tyskerne i Frankrike, Belgia og Holland. Tvert imot, åpningen av den nye front i Middelhavs-området skulde fra begynnelsen av danne en uomgjengelig forløper for det kommende hovedangrepet på Tyskland og vasallstatene. Vår front i syd kaller jeg den tredje front. Den annen front er ikke utfoldet ennå, men planene til den er ferdige. Hvor dette vil skje, vil jeg ikke antyde idag, men også denne front vil komme. Den vil komme på den dag som vi og våre amerikanske forbundsfeller holder for den rette. Da vil masseinvasjonen i Europa begynne fra vest, tilpasset invasjonen fra syd".

v v v v v v

LONDON NYTT

De viktigste krigsnyheter pr. 24. 1943.

4438

Mappa

Ekspl. 24.6.

SYDFRONTEN. Den 5. og den 8. arme har gjort nye fremstøt fra linjen Salerno - Potenza - Bari. Endel mindre byer nord for denne linjen er erobret, deriblant Acerno, 25 km. nord for Salerno, Avigliano, 15 km. nord for Potenza og Ginosa, 48 km. nord for Salerno. Trusselen mot Foggia er øket. Tusenvis av italienske soldater ankommer fra Nord- og Midt-Italia for å delta i kampene.

De allierte kjemper nå innenfor synsvidde av det brennende Napoli, som fremdeles rystes av visse eksplosjoner. Kampene rundt byen utvikler seg til et feltslag av store dimensjoner. Det all. bombeflyvåpen hamrer dag og natt mot tyskernes ytre forsvarsverker i fjelltraktene syd og øst for byen. Marsjall Tedder har samtidig åpnet en heftig luftoffensiv mot tyskernes bakre linjer. Landeveier og jernbanelinjer nord for Napoli er overøst med sprengbomber.

Den italienske opprørsbevegelsen har spredd seg til nesten hele Nord-Italia, og velbevæpnede italienske styrker er innviklet i blodige sammenstøt med Rommaltropper. Jugoslaviske friskarere har trengt over grensen til Italia og har forenet seg med italienerne.

Corsica. Amerikanske, corsicanske og italienske soldater kjemper på Corsica. Tyskerne er drevet ut på en smal kystrems i nordøst. Havnebyen Bastia er under beleiring. De tyske styrker på Corsica oppgis til ca. 12.000 mann. Bastia er blitt voldsomt bombet, samtidig som andre bombefly rettet et heftig angrep mot Livorno, som er den nærmeste italienske havnebyer fra Corsica.

Blodige opprør i Jugoslavia. Det raser to større slag i Jugoslavia, et om den dalmatiske sletten, et om de slovenske jernbaner. Operasjoner foregår også i det nordlige Jugoslavia, og befrielsesmeenes bevegelsesfrihet er sterkt øket. Ca. 300 km. av den dalmatiske kyststrøkningen befinner seg de jugoslaviske patrioters hender. Jernbanelinjen fra Beograd til Sarajevo er avskåret på flere steder. Bjelopolje, 130 km. inne i landet fra Ragusa, er okkupert, og de jugoslaviske fargene er heist på toppen av Borlimorfjellet i det midterste Montenegro. Flere øyer utenfor Dalmatia, deriblant Rab og Curzola og halvøya Palfsac er erobret. I Montenegro er byene Furcia, Bistrica og Zabljak erobret og hovedjernbanen Beograd - Zagreb er avskåret. På øya Rab ble 5.000 politiske fanger befridd. De sluttet seg straks til partisangruppene. Friskarene har erobret byen Susak like syd for Fiume, og bombarderer Fiume herfra.

I det østlige Middelhav har det allierte bombeflyvåpnet trått i intens virksomhet, og de tyske stillingene på Rhodos, Kreta og i Hellas er blitt utsatt for heftige lufttraider. Sterke allierte flåteskadrer oppholder seg i det Egeiske hav, og nye troppekontingenter er ankommet til Kypern.

Fasitt. Generalene Clark og Montgomery holder nå en serie av byer mellom Salerno og Potenza, og det er opprettet en sammenhengende front syd og øst for Napoli. En voksende strøm av tropper og materiell går nordover fra syd- og vestkysten.

VESTFRONTEN. En meget stor styrke britiske bombefly rettet natt til torsdag et konsentrert angrep mot Hannover. Divergerende angrep i mindre skala gikk samtidig mot Oldenburg og Emden. 26 bombefly savnes. Britiske bombefly rettet natt til fredag et kraftig angrep mot Mannheim og Ludwigshafen. Mindre styrker angrep Darmstadt og Aachen. 32 bombefly savnes. Kraftige formasjoner av flygende festringer har vært i aksjon over Nord-Frankrike, der kommunikasjonssentra og flyplasser var hovedmålene. - Hannover er et viktig industri- og trafikksentrum. Raiden mot Hannover var meget voldsom med 1.500 tonn spreng- og brannbomber i løpet av 30 minutter. "30 minutters inferno", sier de brit. piloter. Byen sto i brann i løpet av 15 minutter. Brannene kunde sees på 250 km. avstand.

v v v v v v

NAVN:

tslag
nordm
g quis
er i r
isling
nordm
er ster
er føy
erge be
n Joha
rn Wig
Austad
Einar
en Arv
PÅ KN
være
en noe
angrep
Det va
gange
denfab
el ver
EN I D
derstr
t hevd
ller m
mot t
ffelsc
t full
i krig
v slik
lsc og
G LØGN
tot i
Det
lyang
hver s
rykte
ut ic
border
runn e
ter ki
t hvil
TTER C
itære
d a k
unde
ortse
t, de
chsve
blod
rerne
e seg
aren.
a Hit
an vil
men
att,
ger f
er vider
stykker.

ORD-ITALIA: Den nord-italienske befolkningen setter seg

shbl-1/66

KOMMENTARER TIL CHURCHILLS TALE.

Churchills tale tirsdag var den lengste krigstale han har holdt, og han hadde flere faktiske opplysninger å gi enn noen gang tidligere. Det fremholdes at ingen krigsleder tidligere har kunnet gi en så detaljert analyse av krigssituasjonen. Churchill kan se tilbake på 16 måneders uavbrutte allierte fremgang. I løpet av denne tid har de allierte tatt initiativet i stadig større omfang. Det var Churchills mest optimistiske tale hittil, men der fantes ingen altfor store ord og intet overmot. Den blodigste krigsperioden forestår, men Churchills usvikelige ro og uryggelige besluttsomhet i spørsmålet om krigens slutfase avspeiler bare stemningen i det britiske folket.

Det er tre punkter som diskuteres med særlig interesse i politiske kretser:

TYSKLAND ETTER KRIGEN. Dette er et ømtålelig spørsmål i engelsk politikk. En venstregruppe i underhuset er tilhengere av de forslag som taler om "gjenoprettelsen av de gode tyskernes Tyskland". De fordømmer ivrig lord Vansittarts planer, som er de mest ytterliggående i retning av en drastisk pasifisering av Tyskland etter krigen. Vi gjenga i vårt forrige nummer Churchills kraftige ord: "Nasityraniet og den prøusiske militarismen må absolutt ødelegges. De må helt og holdent rykkes opp med roten". Disse ord er blitt oppfattet som en direkte utfordring til venstregruppene. Det antas forøvrig at Churchill har diskutert dette spørsmålet med Roosevelt, og at en viss enighet er oppnådd om behandlingen av Tyskland etter krigen.

NÅR KOMMER DEN ANNEN FRONT? Diskusjonen er knyttet til Churchills uttalelse: "Den annen front er ikke utfoldet ennå, men planene til den er ferdige". og til en uttalelse av general Marshall, som lyder: "Store offensiver, hvorved Amerikas vevnede styrker vil bli kastet mot fienden i Asia og Europa, forestår". Noen tolker Marshalls ord, som ble uttalt tirsdag, som en antydning om at den annen front skal åpnes i en nær fremtid. De fleste i London fester dog større betydning til Churchills meddelelse, at i 1944 vil styrkeforholdet mellom de alliertes og Tysklands flyvåpen være som 4 til 1. Det er mulig, sier man, at premierministeren med dette har villet la en forstå, at den annen front ikke kan åpnes før dette styrkeforholdet er nådd. Churchill meddelte at Royal Air Force holder i aksjon nesten 50% flere fly i første linje enn Tyskland. Dette er den første offisielle antydning om Storbritanias flystyrker. Alle beregninger av die Luftwaffes styrke er srevende. Etter de høyeste tall som er nevnt, skulde det tyske flyvåpenet ha ca. 5.000 fly i første linje, derav 2.000 i Vest-Europa, 2.000 i Russland og 1.000 i Middelhavet. Storbritania skulde altså for tiden ha 7.500 fly i første linje. Med reserver, treningsfly og transportfly regner man med at England har 4 fly i annen linje for hvert fly i første linje. RAF skulde altså disponere over 35 - 40.000 maskiner.

VANSKELIGE PROBLEMER. Churchill kom i sin tale også inn på de planer som er utarbeidet i Quebec, for å samordne mere intimt politikk og handling mellom Sovjetunionen, Storbritania og U.S.A. Det har uten tvil hersket ganske store uoverensstemmelser mellom disse parter i oppfatningen av den annen front, og russerne har uten tvil øvet adskillig påtrykk for å øke de alliertes innsats til en direkte annen-frontaksjon. Foruten dette spørsmålet ligger det bak diskusjonene om Sovjets stilling under og etter krigen eb hel rekke av gamle stridsproblemer og motsetningsforhold. Churchill berørte ikke disse spørsmål direkte, men diskusjonen om dem er latent, for ikke å si permanent i England og U.S.A. Det er ingen tilfeldighet at Eden fant det beleilig å komme med følgende ord i en tale i underhuset onsdag: "Den britiske regjeringens politikk går fremdeles ut på å søke det nærmeste samarbeid med den russiske regjering. Briterne har intet å bebreide seg med hensyn til sine forsøk på å oppfylle den britisk-russiske avtale. Det kan aldrig bli noe samarbeid med mindre det fins et grunnlag for gjensidig tillit, og for at et slikt forhold skal oppstå, må

gge parter yte sitt bidrag. Vi har stadig vært i forbindelse med hverandre, og hvis de to reiserings ledende menn ikke personlig har vært så ofte i kontakt med hverandre som de gjerne har llet, så er det bare rett å si, at vi har gjort mere enn vår del med hensyn til reiser for å te våre allierte. Hvis vi skal forstå hverandre, må vi være oppriktige mot hverandre. Det har lligere vært for mange misforståelser. Jeg tror at et intimt samarbeid mellom Storbritania og land er nødvendig for å slå fienden og nødvendig for å trygge en varig fred når krigen er over".

Meget av dette vil sikkert bli klarere om en kort tid etter en tremaktskonferanse, som l holdes i Moskva. Etter opplysninger på autoritativt hold skal den finne sted en av de nærmeste no.

INDIREKTE TILLITSVOTUM. Uten å behøve å anvende sin veltalenhets mere kompliserte våpen uten fordekt trussel, bare med sin lange revy av fakta, bragte Churchill til taushet den sporadis-opposisjonen, som i den senere tid har hevet kritiske stemmer mot et og annet i forbindelse krigsførslen. Den debatten som fulgte etter Churchills tale, var i og for seg et indirekte litsvotum. Et par ytterliggående hadde et og annet å si, men det meste var berøvet sin brodd. rchills stilling er nå sterkere enn noensinne.

v v v v v v

O DOLCE NAPOLI.

Kampen om Napoli er et uhyggelig skuespill av krigsbegivenheter og terror. Tyskerne foretar dige ødeleggelser i byen. Dynamitt- og demoleringspatroljene legger kvartal etter kvartal i ner uten tanke på at uerstattelige verdier og kulturminnesmerker ødelegges. Byens utkanter er engt systematisk i luften, og innfartsveiene er blokkert med miner og sammenstyrtede bygninger. olkningen er drøvet sammen som kveg i de sentrale bydelene, der de har tatt sin tilflukt til illere og beskyttelsesrum. Brannroyken ligger tett over byen. Beleiringstilstandens bestemmel- håndheves med rigoros stronghet, og enhver som forsynder seg mot dem, blir skutt på flekken. kanlegg, kaier og havnebygninger er fullstendig rasert av frykt for en alliert landstigning, og avnen ligger over 30 senkede fartøyer. Den engang så vakre og pittoreske byen viser et billede uhyggelig ødeleggelse, og befolkningen gjennomgår fryktelige lidelser. Mange har i ren despa- sjon søkt seg ut av det brennende Napoli, men de er uten barmhjertighet blitt skutt ned av de ke troppene. Disse har ført opp barrikader på gatene, tanks, artilleri og maskingeværer står på e torv og gatehjørner, og tyskerne forbereder seg etter alt å domme på å selge seg så dyrt som ig. En melding sier at de tyske tropper har tillatelse til å skyte og henrette sivilbefolkningen n sarordre, og at mord, roveri og skjending forekommer i en utrolig målestokk. Dette er beret- ger fra øyenvitner som er unnskluppet det tyske redselstyret i Napoli, og som har nådd fram til alliertes linjer. Den amerikanske korrespondent Knickerbocker melder at 40.000 sivilpersoner, blant mange kvinner og barn er blitt drept av tyskerne i Napoli. Eksekusjonspeletongene ar- der for høytrykk, og italienske soldater arkabuseres i grupper på 50 mann. Levnetsmiddelsitua- nen er forferdelig, og befolkningen savner det aller nødvendigste. Sykdommer og epidemier har ynt å herje, og menneskene dør av sult på gatene. Tyskerne sendte igår ut en trussel i kring- tingen fra Roma om at de vilde henrette ikke bare patrioter som ble grepet i å kjempe mot tys- ne, men deres familier vilde også bli drept. Imens arbeider det allierte artilleri for full ft mot byen, som øvøses med granater fra feltkanoner og krigsskip. Sivilbefolkningens be- ttelsesmuligheter er små, og man frykter for at den tyske overkommandos beslutning om å holde bli kommer til å kreve veldige ofre.

v v v v v v

NAVN:

slag, nordm, quis, er i r, isling, nordm, er ster, er føy, rge be, n Joha, rn Wig, Austad, Einar, en Arv, PÅ KN, være, en noe, angrep, Det va, gange, denfab, el ver, EN I D, erstr, t hevd, eller m, mot t, ffelso, t full, i krig, v slik, lso og, G LØGN, tot i, Det, lyang, hver s, rykte, ut fo, berder, grunn, ter k, t hvil, TTER C, itære, d å ku, unde, ortse, t, der, chsve, blod, rerno, e seg, aron, a Hit, an vil, men, att, ger, er vido, stykker.

GER-ITALIA: Den nord-italienske befolkningen setter seg

shbl-1/66

ØSTFRONTEN. Tre voldsomme slag utkjempes nå på østfronten, ved Smolensk, ved Kiev og i Dnjepr-buen.

Ved Smolensk lukker den russiske knipetangen seg stadig hardere, mens en annen russisk armé rykker mot Vitebsk langs Dvina. Kilen mellom Vitebsk og Smolensk er over 30 km. bred, og jernbanelinjen Smolensk - Vitebsk er sterkt truet. Russerne står mindre enn 15 km. fra Smolensk. Deridov, 60 km. nordvest for Smolensk er erobret.

Mot Hvit-Russland. De russiske operasjoner i området Roslavl - Gomel - Tsjernigov har åpnet den første bresjen mot Minsk i hjertet av Hvit-Russland. Roslavl er innesluttet fra 3 kanter og under artilleriild. Under fremrykningen Brjansk - Gomel er jernbanesentret Unetsja erobret. Fra Tsjernigov retter russerne farlige dobbeltstøt mot Gomel og Kiev. Ved Kiev har russerne innledet en knipetangmanøvre fra syd og nord.

Slaget om Dnjepr-buen. Poltava er erobret og tyskerne faller tilbake mot Kremensjug. Russerne står mindre enn 10 km. fra Dnjepr-buen her, og de russiske kasakkfortropper vanner sine hester i Dnjepr. Lenger syd er Novomosovsk, 25 km. nordøst for Dnjepropetrovsk erobret, og de russiske styrker som rykket fram herfra, har nådd Dnjepr. Slagene om Dnjepropetrovsk og Saporosje er innledet. Ringen lukker seg om de få gjenværende tyske forsvarsverkene øst for Dnjepr-buen.

Syd for Saporosje har russiske commando-styrker gått iland i ryggen på tyskerne i Melitopol og rykker fram mot Perokop-neset ved Krin.

I Kuban driver den røde armé nå de siste tyske tropper vekk fra Taman-halvøya.

Stanser tyskerne ved Dnjepr - Dvina? Som man ser av nasi-pressen gir ikke tyskerne noen an tydning om den nye frontlinjen i øst. Spørsmålet står åpent om de skal stanse ved Dnjepr - Dvina-linjen, eller om de må ennå lenger vestover for å få istand en virkelig frontforkortning. Foreløbig fortsetter de med å la sitt nederlag og tilbaketog seile videre under den vanlige falske plakaten "planmessig".

Fasitt. De siste tyske stillinger øst for Dnjepr står for fall fra Smolensk i nord til Saporosje i syd. Det er en strekning på betydelig mere enn 1.000 km. General Wason, BBC' kjente militær-kommentator, sa igår: "De tyske motangrep er praktisk talt opphørt. Tyskerne har oppgitt sin såkalte "defensive avvergelsestaktikk". Årsaken er at de mangler tropper. Russerne kan derfor ta større risiko, og det gjør de.

vvv vvv vvv

FORSIKRINGSSELSKAPENE er i henhold til loven om "nasjonal" arbeidsinnsats pålagt å la seg registrere innen 1. oktober. Selskapene skal på et skjema gi alle de opplysninger som er nødvendige for at nasistene kan utskrive funksjonærene til tvangsarbeid og regulere hele forsikringsnæringen etter sin velkjente oppskrift. Det nasifiserte forsikringsforbund under ledelse av svindleren Whist er blitt utbygget med dette formål for øye. Det er til forsikringssekskapene - som tidligere til andre næringsdrivende - fra rette vedkommende utgått parole om å nekte enhver registrering. **MIN VENTER NÅ AT INTET NORSK FORSIKRINGSSELSKAP SVIKTER HJEMMEFRONTEN.**

vvv vvv vvv

LØRDAG DEN 25. SEPTEMBER - 3 års-dagen for quislings "maktovertagelse" - holder alle gode nordmenn seg innendørs etter kl. 18.00. - Forøvrig vil vi bare si at det selvfølgelig er unødvendig å fortelle, at hva enn denne tyskernes visergutt kan finne på å si, så er det kullsvart, beksvart og ravnsvart loddrett løgn!

vvv vvv vvv

ORD FOR DAGEN. "Den røde stjerne" skriver den 23/9: "Vi er ikke barbarer. Vi vil ikke brænte de tyske byer, men tyskerne skal få betale for hver hytte som er brant i Russland".

vvv vvv vvv

LONDON NYTT

De viktigste krigsnyheter pr. 27/9-1943

a 4444

Mappe 9.
Eksp. 22.9
Arg. 1943

SYDFRONTEN. Kampene langs frontlinjen mellom Napoli og Foggia har kulminert i en rekke ytterst hissig og blodige trefninger i høydene syd og øst for Napoli. Tyskerne klarer seg fast til sine fjellstillinger med den største desperasjon, og begge parter har store tap. De østlige tyske styrkene syd for Napoli har drevet tyskerne bort fra samtlige dominerende høydestillinger og er iferd med å trenge ned på den lettfremkommelige Napoli-sletten.

Øst og nordøst for Salerno har den 5. armé kunnet notere anseelige terrangvinninger i retning mot Avellino og Benevento. Calabritto, sydøst for Avellino, er erobret. Muro, litt lenger syd, er også inntatt.

Den 8. armé, som avanserer langs Adriaterhavet, har erobret byene Molfetta, 30 km. nord for Bari og Margherita di Savoya, omtrent 30 km. øst for Foggia. Den har passert over elven Ofanto og erobret Cerignola, 30 km. syd for Foggia. Tyskerne har allerede oppgitt flyplassene ved Foggia.

Spredte kamper. Sivilbefolkningen i Napoli gjør stadig hissigere motstand. Krypskyttere åpner ild fra vinduer og hustak. Kesselryk har måttet trekke endel tropper syd for Napoli tilbake for å undertrykke de mange revoltene. Italienske friskarere har igjen angrepet Brennerpasset. Store italienske styrker byr årtiv motstand mot tyskerne i Piemonte og Venezia. Den jugoslaviske folkehær har erobret en by i Slovenia og 4 mindre byer i nærheten av Ljubljana. Et heftig slag raser rundt havnebyen Split, som ble erobret av friskarane for 12 dager siden. Det er også bitre kamper i havnebyen Susak. I den bulgarsk-okkuperte del av Hellas raser det også heftige kamper.

Fasitt. De allierte holder en sammenhengende frontlinje fra ca. 30 km. nord for Bari til ca. 50 kilometer syd for Napoli. Kampene har nå nådd en slik heftighet at en avgjørelse må falle i en meget nær fremtid.

VESTFRONTEN. Allierte bombe- og jagerfly har foretatt vidstrakte tokter mot industri mål og flyplasser i Nord-Frankrike og Belgia. Flygende festninger angrep fredag morgen mål i England. Mosquitofly bombet mål i Rhinland natt til fredag. Ved angrepet mot Mannheim og Ludwigs haven natt til fredag ble det kastet ned 2.000 tonn spreng- og branbombber.

ØSTFRONTEN. Med tapet av Smolensk og Roslavl trues den tyske sentralfronten med totalt sammenbrudd. Veien ligger åpen for sovjettroppene mot den tidligere polske grensen, og det fins neppe kraftigere tyske forsvarslinjer for ved Minsk. Den tyske østfrontstrategien er rammet av et jordskjelv, hvis virkninger ikke engang tilnærmet kan overskues.

Mot Minsk. Med Smolensk mister tyskerne sin sterke utbyggede forsvarsbasis i Russland. En bresje er slått i tyskernes stillinger på sentralfronten, og de tyske arméene faller ilstomt tilbake mot Orsja - Minsk, for å unngå en rekke farlige russiske omringningsmanøvrer. Pravda skriver: Den røde hær har åpnet Smolensk-porten mot vest. Våre tropper har allerede tatt en by 48 kilometer inn i Hvit-Russland. De viktigste framstøtene truer Vitebsk og Mogilev, på hovedjernbanen fra Leningrad til Ukraina, som er den siste nord-sydgående jernbanen tyskerne har igjen i Russland. Lenger syd, på Gomel-avsnittet, har russerne nådd Novosybkov, 70 km. fra Gomel.

Fasitt for sentralfronten. En ny veldig russisk knipetangmanøvre avtegner seg allerede på sentralfronten med Minsk ved den tidligere tysk-polske grensen som nærmest angrepsmål. De sovjet-arméer som har forsert Dvina, brer seg vifteformig nordøst for Minsk, mens andre sovjet-styrker forsøker å nå Minsk fra sydøst over Gomel. I søndagens Moskva-telegram betegnes de omringningsmanøvrerne som russerne har innledet på sentralfronten som de største og dristigste i den røde armés historie. Bladet har definitivt vendt seg til de røde feltherrenes fordel, og de gevinster som de i

NAVN:

slag
nordm
quis
er i r
sling
nordme
ster
er føy
ge be
Joha
n Wig
ustad
Einar
n Arv
PÅ KN
være
n noe
ngrep
et va
gange
enfåb
el ver
EN I D
erstr
hevd
ler m
mot t
folsk
full
krie
slik
se o
LØGN
et i
Det
yang
ver s
rykte
ut id
under
unn e
er k
hvil
TER C
tære
å ku
nde
ortse
de
hsve
blod
rerno
seg
aren.
Hit
n vil
men
tt,
er f
r vis
tykker.

ITALIA: Den nord-italienske befolkningen setter seg

shbl-1/66

STERK REAKSJON MOT FORSØK PÅ Å NASIFISERE UNIVERSITETET.

Nasistene har gjort forsøk på å nasifisere Universitetet ved hjelp av et nytt reglement, som innfører begrensning av adgangen til studiene ved alle fakulteter, og som gjør førerprinsippet uavkortet gjeldende. Universitetets rektor, som nå er representant for NS, skal suverent avgjøre hvilke studenter som skal opptas. Reglementet gjør det altså prinsipielt mulig etter hvert fullstendig å nasifisere vårt akademiske liv, ved å utelukke alle som ikke sympatiserer med NS fra adgangen til høyere utdanning og begunstige medlemmer av partiet uten hensyn til de faglige kvalifikasjoner.

Det nye reglementet utløste straks en sterk reaksjon blant Universitetets lærere. Hoel forsøkte seg da på en del beroligende kommentarer, men reglementet ble ikke trukket tilbake, tross løfte om dette. Universitetets professorer fant derfor at det var deres plikt å si klart ifra. I alle fakulteter er det derfor vedtatt en uttalelse, i 5 av fakultetene enstemmig, i 1 fakultet mot en NS-stemme. Fakultetenes standpunkt er følgende: Universitetet må ha reglementmessig sikkerhet for at opptaking av studenter bare kan finne sted etter saklige hensyn, godkjent av fakultetene, etter samme retningslinjer som tidligere. Departementet må ellers ta den ufravikelige konsekvens av å gjøre Universitetet til en institusjon med vesentlig annen karakter enn det hittil har hatt. Universitetets lærere kan ikke svikte sin plikt overfor landets vitenskapelige liv, og departementet må gi avkall på å bruke de universitetslærere som føler seg samvittighetsforpliktet overfor en oppfatning av universitetsgjerningen, som er uforenlig med de prinsipper som det nye reglementet bygger på.

Stillingen skulde da være klar: Universitetet betrakter ganske enkelt det nye reglementet som ikke gjeldende og vil bare godta en opptaking av studenter etter de tidligere, saklige regler.

vvv vvv vvv

ET NASISTISK SANNHETSVITNE.

Da Rudolf Hess 1 mai måned 1941 foretok sin ferd til Skottland, lå det nær å anta at han hadde innsett det utsiktsløse i Hitlers strev etter overmakten i Europa, og at han vilde dra seg ut av spillet. Etter de opplysninger som Eden har gitt, var denne antagelse grunnløs. Hess hadde begitt seg avsted med den hensikt å innlede fredsforhandlinger i Storbritannia via hertugen av Hamilton. Av de opplysninger som foreligger, tvinges man til å dra den slutning, at Hitlers daværende stedfortreder var skjør på knollen, for å utrykke saken populært. De fredsvilkårene som Hess fremla, var fullstendig vettløse. Samme dom må felles over fremgangsmåten. Hvo: dan kunde fyre innbille seg at hertugen av Hamilton kunde ordne en fred?

Det er også overordentlig betegnende for det psykologiske klarsyn i de nasistiske sfærer som Hess tilhørte, at han truer briterne med at deres imperium skal bli slått istykker, hvis de ikke godtar Führerens fredstilbud. Hvis noe kunde vekke deres vrede i ennå høyere grad, så vilde det vel være opplysningen om, at det vilde smerte Hitler å behøve å foreta operasjonen. Den lille hæfligheten at Hitler forlangte en annen britisk regjering, alldenstund han ikke vilde underhandle med Churchill, satte nok engelskmennene også pris på. Forøvrig gikk forslaget ut på at England skulde gi Tyskland frie hender i Europa. Her skulde Hitler husere som han fant for godt. Engelskmennene skulde som sagt få lov til å ha sitt imperium, dog på det vilkåret at de ga tilbake de tidligere tyske kolonier.

I den oppvasken som Hitler ektet å foreta, inngikk det også at Russland skulde trenges ut av Europa, og bli en asiatisk makt. Dette vilde Hitler drive igjennom ved forhandling, eller, hvis ikke det gikk, ved krig. Å foreslå forhandling med russerne om at de skal ta sitt pikk og pakk og flytte på den andre siden av Ural, må sies å være et genialt oppslag. Besynderlig nok ser det

ikke ut til at russerne har vært stemt for det projektet. Da Hitler ikke brydde seg om å fjeske med noen forhandlinger om saken, men valgte å tvangsforflytte russerne, så satte disse seg på tverke. Nå ser det ikke ut til at det blir russerne som må make på seg. Til tross for at Hitler gremmer seg over at han aldri har møtt noen jevnbyrdig motstander, ser det ut til at russerne, disse slagne, tilintetgjorte, knuste russerne, "diese Bestien", ikke har noen respekt for det ariske herrefolket. Moskoviterne jager helt solo arierne ut av Russland. Millioner av tyskere sover den evige søvn på de russiske steppene, og det forlyder at russerne ikke akter å gjøre holdt før de har møtt sine allierte ved de ruinhaugene, som markerer det stedet hvor Berlin engang lå.

Hess' fredsforslag ble båret oppe av ønsket om å skåne briterne. De nasistiske stordignitærene vilde ikke utgyte blod. De hadde jo også fått Østerrike og Tsjekkoslovakia uten blodsutgydelse. Det hadde formodentlig bestyrket dem i de besynderlige forestillinger om forholdene i verden, som Hess' forslag vitner om. De har handlet overensstemmende med disse forestillingene, og de høster nå fruktene av sin særegne statskunst. Hess er et pålitelig sannhetsvitne om Hitlerismens tankeverden. Han var Führerens fortrolige og nærmeste mann.

vvv vvv vvv

HVOR SLUTTER NASISMEN OG HVOR BEGYNNER TYSKHETEN?

På jomfrutalere i underhuset har kunnet smigre seg med et så interessert auditorium som den konservative kaptein Prior hadde ved debatten den 22. september. Han omtalte hvordan han etter Dieppe-raiden tilbragte 9 måneder på reiser i Frankrike. Det som han så der, har han viderebefordret som rapport til vedkommende militære myndigheter, og det meste kan ikke offentliggjøres ennå. Så meget kunde han omtale, at han hoppet av et sykehus og etter Dieppe-raiden og oppholdt seg i Frankrike i en fransk arbeiders klær, som han lånte av tysk-fiendtlige franskmenn. Etter et lodgers besøk i Paris og besøk ved Vestvollen, ble han fanget, men greidde å flykte igjen.

Vestvollen var utvilsomt meget sterk, så han, men den kunde gjennombrytes i et velorganisert og sterkt angrep. En ukens tid hadde Prior levet sammen med en tysk SS-divisjon og nøyaktig fulgt dens utdanning. Miennene var harde og hensynsløse, vel utdannet i krigens kunst. De var dog ikke så gode som britiske veteraner. Når de allierte griper inn mot Vestvollen, kommer de til å trenge all ukytighet og erfaring. Under angrepet mot St. Nazaire omtalte en fransk offiser for Prior at i det indre av Bretagne hadde tusenvis av nasister overgitt seg til franskmennene. Ti tusen mann burde greie å okkupere Brest-halvøya. På sine vandringer gjennom Frankrike hadde Prior stadig hørt slike spørsmål: "Når skal Churchill tale neste gang? Han gir oss mot og utholdenhet. Hva tenker dere om Frankrike nå? Når kommer dere for å hjelpe oss?"

"Jeg har hørt og sett mange uhyggelige ting", sa Prior. "Jeg har snakket med en mann som Gestapo hadde stukket øynene ut på, fordi han nektet å forråde sine venner. Jeg snakket med en elsasser som var sendt til fronten i Russland, der han tilhørte militærpolitiet. I Russland så han kvinner med småbarn bli drept av Gestapomenn. Han så 7.000 jøder bli stillet opp ved en massegrav og drept ned. Døde og døende ble kastet ned i graven. Prior skildret videre svartebørsen i Frankrike. En parisier hadde kjøpt 3 tonn sukker på svartebørsen, og sukkeret ble levert i en av den tyske hers biler. "Hvem kontrollerer svartebørsen, hvis det ikke er nasistene?" spurte Prior. "Jeg så ", sa han videre, "barn stavre omkring på gatene, sultne og avmagede. Tusenvis av våre egne menn som er krigsfanger, vilde ha dadd, hvis de ikke hadde fått Røde Kors-pakker. Alt dette har jeg sett, og jeg må si: "Det er vanskelig å si hvor nasismen slutter og hvor tyskheten begynner".

vvv vvv vvv

NAVN:

slag

nordm

quis

r i r

sling

ordme

ster

r føy

ge be

Joha

n Wig

ustad

Einar

n Arv

på KN

være

n noc

ngrep

et va

gango

enfab

i ver

N I D

erstr

hevd

ler n

mot t

felse

full

kria

slik

se og

LØGN

et i

Dot

yang

ver s

rykte

ut fo

order

unn e

er k

hvil

TER O

tære

å ku

nde

rtse

der

nsve

blod

ernor

seg

ron.

Hit

n vil

mon

tt,

er,

r vil

tykker.

ITALIA: Den nord-italienske befolkningen setter seg

ke armeene har høstet i to årsoppfrende felittog, glir hurtig en etter en ut av deres hender. Verdens oppmerksomhet konsentreres igjen helt om begivenhetene på Østfronten, og kamphandlingene på de øvrige krigsteatre må i allefall for øyeblikket tre noe i skyggen.

Kiev for fall. På de tyske sydfrontarmeenes nordfløy har de siste døgn ført til en dramatisk og katastrofal forverring i stillingen for forsvarerne av Dnjepr-linjen. På Kiev-fronten står russerne på begge sider av Dnjepr både nord og syd for byen, og russiske støttrupper har trengt inn i Kievs forsteder, der Dnjepr og Desna laper sammen. Tungt russisk artilleri beskytter Kievs sentrum på bare 3 kilometers avstand. Samtidig har sovjet-troppene forsert Dnjepr ca. 80 km. nord for Kiev og forsøker fra denne kanten å felle de tyske garnisonene i Kiev i ryggen.

Kampen om Dnjepr-øvergangene. Fra Kiev i nord til Saporosje i syd har russerne gått i stilling på østbredden av Dnjepr. De tre gjenstående tyske forsvarspunktene, Kremensjug, Dnjeppetrovsk og Saporosje holder på å isoleres fullstendig og utflankeres. Alle tre ligger under hard ild og konstant bombing. Russerne står ferdig til å ta spranget over Dnjepr og fortsette seiersmarsjen i det indre av Ukraina. Ifølge de siste meldinger skal russerne ha gått over Dnjepr på flere steder på forskjellige avsnitt. Russerne har nådd utkantene av Dnjeppetrovsk og Saporosje, hvis fall kan ventes snart. De tyske forsvarslinjene er brutt sammen, og det oppgis at russ. panseravdelinger rykker inn i begge disse nøkkelstillingene.

Krimarmeene. Stillingen er blitt kritisk for de tyske divisjonene på Krim. Russiske panserkiler skytes hurtig mot Perekop-neset, mens tyskerne skyndsomt fører restene av sine Kuban-divisjoner over Kertsj-stredet.

Fasitt. I de siste 6 måneder har den røde arme befrikket et område på nesten 200.000 kvkm. Den tyske overkommando har måttet gi fra seg bit for bit alt det den tilkjempet seg fra det ulykksalige øyeblikket da de tyske hærer gikk over grensen til Russland i juni 1941. Retretten har gått for seg med enorme ofre av menneskap og materiell. Militarekspertene regner med at tyskerne har hopet opp 1 mill. tonn av krigsmateriell av alle slag omkring Smolensk. Det er umulig for dem å flytte disse kjempemessige forrådene i løpet av noen uker.

Kommentar. BBC militær-medarbeider skriver at fra Smolensk truer russerne hele det jernbanenettet som forbinder de nordlige - midtre- og sydlige avsnitt av Østfronten. Smolensk har alltid inntatt en fremskutt plass i den russiske krigshistorien. Helt fra de eldste tider har den vært en viktig festning, men i denne krigen er Smolensk mere enn en festning. Nutidens armeer trenger enorme mengder av forråd, og i vel to år har Smolensk vært sentrum for det kjempemessige forvaltningsapparatet som matet de tyske armeene med utrustning, ammunisjon, transportmidler, levnetsmidler og forsterkninger. De tap den røde arme har tilføyet tyskerne i slaget om forvaltningsdistriktene kan ikke overskues og er dessuten uerstattelige. Likesom sydfrontene er også sentralfronten iferd med å bryte sammen. De tyske hærene faller nå tilbake langs en front på 1.200 km. fra Smolensk til Svartehavet, og man kan ennå ikke merke noen avslapning i den russiske offensivkraften, som truer med å kaste motstanderen helt ut av Russland.

ORD FOR DAGEN. Times skriver idag: Tyskernes nederlag kommer etter at de hadde truffet de største forberedelser som man har sett i krigshistorien, og på en tid da Tysklands styrke er på nedgående. Alt hva Tyskland la ut for å vinne er tapt, og tapt for godt. Ingen ord, ingen fraser, hvor smidige de enn er, kan dekke over denne store skuffelse, nemlig at en plan som var langt mere erjerrig enn Napoleons, er brutt sammen. Tyskerne kjemper i skyggen av et sammenbrudd - ikke lenger for seier, men for å avværge en katastrofe.

vvv vvv vvv

NAVN: slag nordm quis r i r sling ordme ster r føy ge be Joha n Wig ustad Einar n Arv PÅ KN være n noe ngrep et va gange enfab l. ver N I D erstr hevd ler n mot t felsc full krig slik se or LØGN et i Det yangt ver e rykte ut ic erder unn e er k hvil IER C tære å ku nde rtse de hsvet blod erno seg ron. Hit n vi men tt, er r vidse tykker.

ITALIA: Den nord-italienske befolkningen setter seg

44375

LONDON NYTT

De viktigste krigsnyheter pr. 29/9-1943.

Mappe 9
Ekspl. 299
App. 16/3
Jfr.

SYDFRONTEN. Den ventede avgjørelse ved fronten i Midt-Italia har rykket to skritt nærmere: Foggia med dens 13 flyplasser er erobret, og de allierte styrker har brutt igjennom de tyske forsvarslinjene foran Napoli.

Erobringen av Foggia. President Roosevelt betegnet igår briternes erobring av Foggia som en av de mest betydningsfulle allierte seire hittil fra et strategisk synspunkt. De strategiske fordeler som er oppnådd, kan samles i følgende punkter: 1. Montgomerys tanks har nådd åpent terreng og står ved hovedveien mot Napoli fra øst. Avstanden til Napoli er 150 km. Trusselen mot Kesselringsflanke er blitt overhengende, og den tyske garnisonen i Napoli står i fare for å få sine retrettveier avskåret. 2. De tyske divisjoner som trekker seg nordover, kommer innenfor rekkevidden av de alliertes bombe- og jagerfly. 3. Det oppnås tilstrækkelig luftbeskyttelse over store deler av Adriaterhavet. 4. Flyvaten til Syd-Tyskland er nå nærmere til 800 km. München og Wien ligger nå bakvendt innenfor rekkevidden av tunge bombefly. Roosevelt sa: "En stor del av Tyskland har hittil kunnet sove utenfor det sikrere område. Med Foggia i de alliertes hender vil dette ikke lenger bli mulig." 5. De jugoslaviske friskarer kan få støtte av det all. flyvåpen.

Gjennombrudd ved Napoli. Tropper fra den 5. arme har drevet tyskerne ut av sterkt befestede stillinger nord og vest for Salerno og tvunget dem betydelig bakover. De allierte har erobret Nocera, 30 km. sydøst for Napoli, Castellammare på sydkysten av Napolibukten og Pompei og står ikke fullt 22 km. fra Napoli. Den 5. arme har kontroll over hele Sorrento-halvøya og over hele sletten syd for Vesuv.

Nærmot Napoli og Foggia truer nå Montgomery Benevento fra øst. Andre allierte avdelinger nærmer seg Benevento fra syd og står like i nærheten av Avellino. Den tyske forsvarslinjen er sprengt i to isolerte deler. Øst for Avellino trekker tyskerne seg hurtig mot nord. Vest for Avellino går Kesselring mot Napoli.

Amerikanske korrespondenter oppgir at Kesselring har latt hovedparten av Napoli-garnisonen trekke seg tilbake bak Volturno-elven nord for Napoli.

I Jugoslavia fortsetter kampene om Split under økende tysk press. Gatekampene fortsetter i Susak.

VESTFRONTEN. Britiske langdistansefly utsatte natt til tirsdag Hannover for et ytterst kraftig og konsentrert angrep. Hundrevis av bombefly kastet over 1.700 tonn spreng- og brannbomber. Det var det annet masseangrep mot Hannover i løpet av 6 dager. I alt er det i disse 2 angrep kastet over 3.200 tonn mot byen, og denne er dermed rykket opp i rekken av rekordbombebyer i Tyskland. Flygerne omtaler raiden som den hardeste "kaskadebombing". Angrepet forårsaket veldige branner, og mange store eksplosjoner tyder på at ammunisjonslager er sprengt i luften. Divergerende angrep gikk mot Braunschweig og Emden. 38 bombefly savnes.

ØSTFRONTEN. Den røde hær har i de siste to døgn befrikket over 1.600 bebodde steder.

Im i Hvit-Russland. Vest for Smolensk rykker 50 russiske divisjoner mot Vitøbsk, Orsja og Mogilev på stambanen Leningrad - Odessa. Alle disse tre byer og andre tyske pinnsstillinger, som beskytter Minsk, hovedstaden i Hvit-Russland, er truet. Lenger syd har den røde hær framstøt nådd utkanten av den store tyske basis Gomel. Ifølge et Moskva-telegram er tyskerne iferd med å føre reserver sammen langs Beresina, øst for Minsk, og en ny forsvarslinje

subl...

MILITÆREKSPERTENE VURDERER STILLINGEN PÅ ØSTFRONTEN.

Liddell Hart i Daily Mail skriver: Alle andre krigsbegivenheter, hvor betydningsfulle de enn kan være, antar dvergformat, når de sammenlignes med begivenhetene på Østfronten. Den russiske fremmarsjen er som stigende tidevann langs en tusen kilometer lang strand, og den har nå fått flodbalgens hastighet og styrke. Den tyske retretten er merkbart påskyndet, og tyskerne har gjort så få forsøk på å utnytte det terrenget som kan brukes som strategisk bølgebryter, at man betviler riktigheten av den tidligere antagelse, at tyskerne aktet å gjøre Dnjepr til vinterlinje. Hva betyr tyskernes økte retretthastighet? Det ser ut til at tyskerne i de siste 2 månedene er tvunget til en omfattende revisjon av sine planer. Det er den tidligere undervurdering av den russiske hærs offensivkraft, som hevner seg. Det ser ut til at tyskerne nå oppgir sine forsøk på å bryte denne offensivkraften ved en blanding av seig motstand og avvergelsesaksjoner, og isteden akter å frigjøre seg fra fienden og plasere sine styrker på den størst mulige avstand fra de russiske hovedstyrkene. Det vilde være naturlig om tyskerne nå gjenoptok tanken på en retrett av samme slag som de utførte i slutten av 1916. Kan den tyske moralen tåle en slik påkjennning? Liddell Hart høyner seg med å fremsette spørsmålet, men han besvarer det ikke.

Daily Express' militæreksperter skriver: Den tyske har hverken menn eller våpen til et motstøt, slik som da den gjenerobret Charkov i mars. Tyskerne leter nå åpenbart etter en linje som de kan holde i vinter. Man har en mistanke om at denne linje kommer til å følge elven Bug fra Svartehavet og etterpå fortsette bak Pripet-sumpene omtrent til Riga i nord. Denne linje betyr at tyskerne oppgir praktisk talt alt russisk territorium, og det blir samtidig et stort prestisjetap. Men tyskerne er etter hånden blitt tvunget til å se bort fra sin prestisje. Et fortsatt tysk tilbaketog i Russland må nå ansees som en strategisk nødvendighet, enten tyskerne opprinnelig hadde til hensikt å retirere lenger enn til Dnjepr eller ikke. Tapet av Smolensk og Kiev forestående fall gjør elven verdiløs som forsvarslinje, og i alle tilfeller har de russiske grupper allerede begynt å gå over elven. Die Wehrmacht drives strategisk sett inn i en ødemark, der den kommer til å omkomme i sumpene eller på sneviddene om vinteren, hvis det ikke lykkes for den å dra seg mange kilometer tilbake og finne støtte i sikre kommunikasjoner. Tyskerne begynner allerede å klage over været. Russerne, som tidligere har vist seg som mestere i vinterkrig, synes å kunne utnytte høstregnet og bløten like mesterlig.

Major Gribble i News Chronicle drar visse slutninger av det faktum at tyskerne har oppgitt Smolensk så hurtig. Han antar at den tyske fronten må flyttes lenger vestover både i nord og i syd, men det er sannsynlig at Leningradfronten kommer i forgrunnen før det kan gjøres store framsteg vest for Smolensk. Syd for Saporosje må det ventes kraftig motstand langs jernbanen Saporosje-Melitopol i forsvaret av utfartsveiene fra Krim.

Tines skriver i sin leder mandag at Dnjepr gir ikke den tyske overkommandoen det som den nå søker, nemlig en så forkortet front at styrkene i øst kan reduseres og den enstrengte strategiske reserven derved økes. Derfor er det sannsynlig at retretten kommer til å fortsette. Det vil ikke overraske hvis tyskerne nå begynner å falle tilbake mot Dnjestr i syd, mens de støtter resten av fronten på Pripet-sumpene og Peipus-sjøen.

Balkanekspertens svar på spørsmålet gjengis best av Daily Telegraphs Ankara-korrespondent slik: Linjen Riga-Odessa er den eneste tørkelige linje, som kan skjærke den tyske overkommandoen en virkelig strategisk reserve.

v v v v v v v v v

FORSIKRINGSSELSKAPENE er som tidligere meddelt pålagt å la seg registrere i henhold til loven om nasjonal arbeidsinnsats innen 1. oktober. Man regner med at selskapene ikke vil etterkomme dette påbudet fra NS. Det forsikringsselskap som svikter hjemmefronten, kan ikke regne med å få tegnet forsikringer for fremtiden.

v v v v v v v v v

POLITIKOMMANDØR Halvor Sitje har et meget dårlig rulleblad. I 1940 meldte han seg inn i NS og ble forfremmet. Sitje agiterte sterkt for at de øvrige politifolk også burde melde seg inn. Innen partiet har han nedlagt et stort arbeid, bl.a. ved å organisere de hemmelige hirdkorps. Overfor Tyskland har han vært positivt innstillet og ved alle anledninger svart Norge og de allierte. Nå når Tyskland er slått i Russland, har han endret signaler. I august i år meldte han seg ut av partiet. Han ble arrestert, men løslatt etter en uke. Da det er grunn til å anta at Sitje vil fortsette å ro, må det kraftig advares mot ham.

v v v v v v v v v

BLOKADEN av "Hedda Gabler" på Det Nye Teater er hevet, da Hilda Fredriksen er trukket fra rollelisten på grunn av sykdom.

v v v v v v v v v

BYEN ER VÅR. Nedenstående statistikk er opptatt utenfor "Grand" den 25. september, da alle gode nordmenn holdt seg innendørs:

K l o k k e n :	19.00	19.30	20.00	21.00
Antall mennesker pr. minutt:	31	24	22	9
Herav i NS-uniform:	10	13	8	0

En alminnelig lørdag kveld kl. 19.00 passerer det gjennomsnittlig ca. 700 mennesker pr. minutt utenfor "Grand". De som ikke var i NS-uniform var formodentlig sivile tyskere.

v v v v v v v v v

Vi minner om: DET ER EN KRESSAK FOR ALLE GODE NORDMENN Å BOYKOTTE LEIF SINDINGS FILM "SANGEN TIL LIVET" OG FORØVRIG ALLE LEIF SINDINGS FILMER.

v v v v v v v v v

REPLIKK. Ettersom det lakker mot slutten av denne krigen vil vi få høre flere og sterkere jammerrop fra Tyskland om hvor hardt fienden behandler dets innbyggere. De mange millioner fremmede slaver, som er slept til Tyskland, kommer sikkert ikke til å lunte beskjedent hjem igjen uten å foreta seg noe som helst. De tyskere som befinner seg i de okkuperte land, når sammenbruddet kommer, vil finne det vanskelig å komme unna. Alt det der får man være forberedt på. Jammerropene kommer til å stige mot sky.

De beskjedne er allerede ferdig til å formane de undertrykte, skjendede og mishandlede folk, at de skal vise forsonlighet og tilgi alt og alle. Den tale kommer ikke til å vinne gehør. De som selv har sluppet unna, har heller ikke noen rett til å komme med formaninger. Det er ikke ønskelig at det fastslås at et folk kan oppføre seg slik som det tyske folket har gjort, uten at dette fører til noen gjengjeldelse. Det må brennes inn i bevisstheten, at det ikke går an å fare fram slik som Gestapos bander har gjort, uten at de skyldige etterpå må stå til ansvar for sine gjerninger. Millioner av jøder er myrdet, hundretusener av barn er sultet ihjel. "Hvis noe folk i Europa skal sulte, så blir det ikke vi tyskere", sa Göring. Det er mange tegn til at redslen begynner å anfekte dem som føler seg medskyldige i det som er skjedd. Det er lærerikt å iakttå.

v v v v v v v v v

NAVN: slag nordm quis r i r sling ordme ster r føy ge be Joha n Wig lstad Einar n Arv på KN være n noo ngrep et va gange enfab i ver N I D erstr hevd ler m mot t folsc full kria sli sc og LØGN ot i Dot yang ver s rykte it ic order inn e er k hvil TER C tære å k nde rtse der nsvei blode erno seg ren. Hit n vil men et, r, vldse tykker.

ITALIA: Den nord-italienske befolkningen setter seg

er sannsynligvis under dannelsen her.

Leningrad-fronten trues. Den hurtige russiske fremrykning mot Polen og de baltiske stater har satt tyskernes Leningrad-front i en kritisk stilling. Det rapporteres store tyske troppe- og materiellforsendelser vestover, og det er ikke utelukket at det er innledet iallfall en partiell rømning av Leningrad-området. Russerne skal ha sterke kampkrefter mellom Velikie Luki og Leningrad, og angrepsoperasjoner i stor skala mot de baltiske statene er ikke utelukket.

Kiev. Veldige bataljer utkjempes på begge sider av Kiev, hvor tyskerne etter alt å dømme vil selge seg så dyrt som mulig. Meget tyder på at kampene kommer til å bli like blodige og omfattende som kampene om Stalingrad og Charkov. Tyskerne har sendt fram store infanteri- luft- og artilleristyrker for å støtte forsvaret av byen.

Kampene om Dnjepr-øvergangene. Bortsett fra de tyske brohodet i nærheten av Kremensjug og ved tilgangen til Kiev holder russerne nå nesten hele den østre bredd av Dnjeprs midtre løp. I Kremensjug-avsnittet står russerne nå 10 km. fra byen. Kampene om Dnjepr-linjen skar i voldsomhet, heter det i dagens Moskva-melding. Sovjet-armeene stormer de siste brohodet på Dnjeprs østbredd, og de gjenværende tyske garnisoner blir drevet i elven. Titusenvis av tyskere ligger falne på Dnjeprs østbredd. Slagene om Dnjepropetrovsk, Kremensjug og Saporosje kulminerer. Blodige gatekamper raser i Dnjepropetrovsk, hvor tyskerne er iferd med å brenne sine forråd og sprengte fabrikkene i luften. De gigantiske Dnjepr-demningene, som tyskerne har forsøkt å reparere med store ofre, ra.seres igjen, og millioner av dagsverk er igjen gått til spille. Russerne har gått over Dnjepr på flere punkter, delvis med fallskjermtropper, og forsøker nå å konsolidere sine stillinger. Det er dog ikke tale om at noen russisk hovedstyrke har passert Dnjepr.

Fremrykningen langs kysten av det Asovske hav blir støttet av store formasjoner av det røde flyvåpen. Melitopol er sterkt truet. Berlin meldte igår kveld at det var gatekamper i byen.

Ny russisk vinterarme. News Chronicles Moskva-korr. opplyser at den russiske overkommando har dratt sammen en ny kraftig vinterarme, som består av spesialavdelinger og nyoppsatte divisjoner. Denne arme venter man vil bli satt inn i første rekke på Østfrontens nord- og midtavnitt, hvor vinterforholdene gjør seg tidligere merkbare enn i syd. Korrespondenten opplyser at de nyoppsatte divisjoner disponerer over hypermoderne tanks og fly, angloamerikansk materiell, spesielt egnet for vinterkrigsførsel, ting som antagelig kommer til å bære tyskerne ubehagelige overraskelser. De russiske troppene har fått lang trening i Sibir. Armeen er også utrustet med overordentlig kraftige motoriserte artilleriavdelinger, en våpensort som har vist seg ytterst slagkraftig under sommeroffensiven.

Fasitt. Nå da vinteren ikke er langt unna, står de tyske armeers defensive disposisjoner på Østfronten i klasse med et vågespill, som ikke har noe sidestykke i krigshistorien. De tyske styrker på midtfronten står i fare for å bli drevet inn i dødsfellen ved Pripet-sumpene, som p. g.a. mangel på flyplasser ikke kan beskyttes av die Luftwaffe. I syd har hitler av politiske og økonomiske grunner gitt ordre til sine tropper om å holde Dnjepr-fremspringet, stikk imot alle militære regler. Tyskerne har forspilt sin chance til å konsentrere sitt forsvar langs en forkortet linje og har besluttet å risikere et kjempemessig vinterslag i Ukraina. En katastrofe i Vest-Ukraina, som vil være langt større enn katastrofen ved Stalingrad, er en mulighet, som Wehrmacht ikke kan se bort fra. Men hitler lever kanskje etter disse

ORD FOR DAGEN. Ludendorff skrev i sine memoarer, da Bulgaria idag for 25 år siden overga seg: "Det spiller i virkeligheten ingen rolle enten vi blir slått i Makedonia eller i vest".

vvv vVv vvv

LONDON NYTT

De viktigste krigsnyheter pr. 1/10-43.

Mappe

Ekspl.

Arg.

Jr.

1.10.43.

1943.

SYDFRONTEN. Det blir meldt fra det allierte hovedkvarter ikveld at allierte tropper er rykket inn i Napoli. Avellino, 45 km. nordøst for Napoli og Manfredonia, 38 km. nordøst for Foggia, er også erobret.

Kesselrings retrett. BBC' korr. telegraferer at den 5. og den 8. arme er iferd med å omgå de stillinger som Kesselring antagelig har opprettet langs nordbredden av Volturno-elven, ca. 30 km. nord for Napoli. Den hurtige allierte fremrykningen ved Avellino og nordenfor Foggia truer tyskerne i ryggen, og stillingen for Kesselrings tropper i de sentrale delene av fastlandet forverres stadig. Tyske avdelinger, som hadde tatt sin tilflukt til Vesuvmassivet, har fått sine retrettveier avskåret. Britiske flåteskadrer har dampet opp i Napoli-golfen og bombarderer veier og broer nord for byen. De tyske retrettveiene mot Roma oppgis å være blokkert på minst 6 steder, og Kesselrings retrett finner sted under ytterst vanskelige forhold. Tusenvis av tyskere er drept ved de heftige luftangrepene. De retirerende kolonner angripes dessuten av italienske friskarere.

Den 8. arme fortsetter sin hurtige fremrykning langs østkysten etter erobringen av Manfredonia. Tyskerne drar seg tilbake til de vanskelig tilgjengelige Abruzzerne øst for Roma. Samtidig sier rapporter fra Schweiz at tyskerne forsøker utbyggingen av Polinjen i Nord-Italia.

Det allierte flyvåpens ildfront er nå skutt fram til en linje nord for Napoli, tvers over fastlandet over Benevento mot Manfredonia på østkysten.

Tragediens 5.akt i Napoli er egnet til å vekke den dypeste medlidenhet. Moralene blant Kesselrings tropper gikk fullstendig i oppløsning, og de gikk over til hensynsløse plyndringer i stor stil. Befolkningen ble bragt til desperat fortvilelse og gjorde opprør. Tyskerne gikk til drastiske forholdsregler mot de "kommunistiske bander", som altså i tyskernes sprog betyr Napolis innbyggere. Et halvede slapp løs i den totalt ødelagte byen, hvor det ikke på lenge har vært lys, varme eller gass, og hvor voldsomme branner har rast og brannkorpene ikke har kunnet få vann til slukningsarbeidet. Massehenrettelser hørte til dagens orden, sier de tyske krigsfanger. I en av de siste tyske korrespondent-meldinger fra Napoli het det: Napoli er en heksegryte. Halvede er sluppet løs i spøkelsesbyen.

Elitetroppene bryter sammen. Alger-meldinger sier at de alliertes knusende slag mot de tyske litedivisjoner ved Napoli skapte en voldsom forvirring blant dem i siste runde. Hundrevis av apatiske og utmattede tyske soldater har nådd de alliertes linjer, hvor de mange ganger er brutt sammen av tretthet og fortvilelse. De beskriver den allierte artilleriilden og luftbombingen som et uhyggelig inferno, umulig å holde ut for menneskelige vesener. Man har aldri tidligere sett så mange falne tyskere. I Tunisia var de ennå stolte og selvtilfredse, men nå så man frykten i deres øyne og nederlaget i deres slpende gang.

Falt på sin post. De siste ovenstående linjer er skrevet av News Chronicles front-korrespondent, som falt ved Napoli torsdag. Tre andre britiske korrespondenter er også falt på sin post ved Napoli: Reuters, Daily Herald og Sydney Morning Herald.

Ny italiensk regjering. De alliertes hovedkvarter i Nord-Afrika opplyser at det vil bli dannet en ny italiensk regjering under kong Victor Emanuel. Dens oppgave vil bli å mobilisere Italias krigstiltak mot Tyskland. Marsjal Badoglio vil bli regjeringens sjef, men navnene på regjeringsmedlemmene er ennå ikke offentliggjort.

VESTFRONTEN. Britiske bombefly angrep natt til torsdag Bochum. 8 bombefly savnes.

vvv vVv vvv

AVN:

lag

ordm

quis

i r

ling

rdme

ster

føy

e be

Joha

Wig

stad

inar

Arv

Å KN

ære

noc

grop

t va

ange

nfab

ver

I D

rstr

hevd

er m

ot t

elsc

full

kris

slis

c oe

LØGN

t i

Dot

angr

er s

ykte

t io

rder

nn e

r k

bvil

ER C

ære

å ku

de s

tse

der

svel

lod

rnc

seg

en.

Hit

vi

men

t,

r,

vid

ykker.

ITALIA: Den nord-italienske befolkningen setter seg